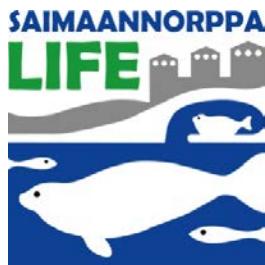

Joutenveden–Pyyveden Natura 2000 -alueen hoito- ja käyttösuunnitelma

Joutenveden–Pyyveden Natura 2000 -alueen hoito- ja käyttösuunnitelma

Översättning: Pimma Åhman

Kansikuva: Joutenveden–Pyyveden Natura-alue on useista järvenselistä, saarten sokkeloista ja voimakkaasti virtaavista salmista muodostuva kokonaisuus. Melavirran vesi lipuu Hankasalon pohjoispuolella. Kuva: Metsähallitus / Anne Pyykönen.

ISO 14001

© Metsähallitus, Vantaa 201

ISSN-L 1796-2943

ISSN (verkkajulkaisu) 1796-2943

ISBN 978-952-295-130-4 (pdf)

KUVAILULEHTI

JULKAISIJA	Metsähallitus	JULKAISUAIKA	13.6.2016
TOIMEKSIANTAJA	Metsähallitus	HYVÄKSYMISPÄIVÄMÄÄRÄ	29.2.2016
LUOTTAMUKSELLISUUS	julkinen	DIARINUMERO	MH 4774/2015/06.02.03
SUOJELUALUETYYPPI/ SUOJELUOHJELMA	Muu luonnonsuojelualue, Natura 2000 -alue, yksityinen luonnonsuojelualue, rantojensuojeluohjelma, valtakunnallisesti arvokas maisema-alue		
ALUEEN NIMI	Joutenveden luonnonsuojelualue		
NATURA 2000 -ALUEEN NIMI JA KOODI	Joutenvesi–Pyyvesi FI0500031		
ALUEYKSIKKÖ	Etelä-Suomen luontopalvelut		
TEKIJÄ(T)	Metsähallitus		
JULKAISUN NIMI	Joutenveden–Pyyveden Natura 2000 -alueen hoito- ja käyttösuunnitelma		
TIIVISTELMÄ	<p>Hoito- ja käyttösuunnitelma on laadittu Joutenveden–Pyyveden Natura-alueelle (FI0500031), joka sijaitsee Etelä-Savon ja Pohjois-Savon maakunnissa, Savonlinnan ja Varkauden kaupunkien sekä Enonkosken ja Heinäveden kuntien alueella. Suunnittelualueen kokonaispinta-ala on 15 302 ha. Siitä 73 % on vettä. Natura-alueen suojeluperustelaji on äärimmäisen uhanalainen saimaannorppa.</p> <p>Hoito- ja käyttösuunnitelma ohjaa Metsähallituksen toimintaa Natura-alueen valtion mailla. Yksityisten maiden ja vesien osalta se on suositusluontoinen ja tuo maanomistajille tietoa Natura-verkoston suojelutavoitteiden huomioinnista alueella. Suunnitelma on laadittu osallistavaa suunnittelutapaa noudattaen yhteistyössä alueen eri toimijoiden kanssa.</p> <p>Joutenvesi kuuluu sekä rantojensuojeluohjelmaan että erityissuojelua vaativiin vesiin. Natura-alueen poikki kulkee Heinäveden reitin valtakunnallisesti arvokas maisema-alue. Natura-alueeseen kuuluvat valtion maat muodostavat pientä metsätalousaluetta lukuun ottamatta valtioneuvoston asetuksella (441/2014) perustetun Joutenveden luonnonsuojelualueen (1496 ha). Yksityisiä luonnonsuojelualueita on 59 (yht. 1 744 ha). Lisäksi Natura-alueeseen kuuluu yksityismaita ja -vesiä, joilla Natura-ohjelmaa toteutetaan maankäyttö- ja rakennuslain, maastoliikennelain, vesiliikennelain ja kalastuslain mukaisella ohjauksella sekä sopimuksin. Vesialueilla on voimassa valtioneuvoston ympäri- ja sisävesien pyydystyypiasetus sekä alkukesän verkkokalastuskielto.</p> <p>Maantieteellisistä syistä johtuen Joutenveden–Pyyveden alue on merkittävä koko pohjoisen Saimaan norppapopulaation kannalta. Talvikannan kooksi on arvioitu 20–30 yksilöä, ja kuutteja syntyy vuosittain 3–5 kpl. Alueen vesilintulajisto ja -runsaus ovat tyypillisiä Saimaan alueen karulle vesistölle. Metsäinnusto on alueella melko yksipuolisen metsikkörakenteen takia sangen tavanomaista. Putkilokasvilajiston uhanalaiset lajit kertovat alueen kaski- ja maanviljelyshistoriasta. Lisäksi vesistössä elää uhanalaisia luonnontalokantoja, mm. järvilohi ja järvitaimen. Alueen metsät ovat olleet voimaperäisen metsätalouden piirissä pitkään, mistä johtuen Natura-luontotyyppinä esiintyy vain vähän. Runsaimpia ovat boreaaliset lehdot (2,6 % inventoidusta alasta). Alueella on myös entisiä niittyjä ja vanhoja kulttuurivaikutteisia lehtimetsiä.</p> <p>Alue on paikallisille merkittävä lähivirkistyskohde. Koloveden ja Linnansaaren kansallispuistojen väliin sijoittuvalle erämaiselle Joutenvedelle suuntautuu myös jonkin verran luontomatkoilua (mm. melonta, mökkimajoitus, Heinäveden reitin kesäinen reitti- ja tilausristeilyliikenne). Alueella ei ole Metsähallituksen ylläpitämää retkeilyn palveluvarustusta.</p> <p>Hoito- ja käyttösuunnitelman tavoitteena on tunnistaa ja sovittaa yhteen Natura-alueen keskeiset suojelu- ja käyttöarvot ja -tarpeet niin, että luonnon- ja kulttuuriperinnön suojelun, virkistys- ja muun käytön sekä valtion maiden eri käyttäjäryhmien näkökulmat tulevat huomioituiksi. Suunnitelmaan kirjatulla toimenpiteillä pyritään edistämään saimaannorppakannan suotuisaa kehitystä sekä säilyttämään ja parantamaan alueella esiintyvien direktiiviluontotyyppien ja muiden keskeisten arvojen tilaa. Suunnitelmaksi on noin 15 vuotta. Hoito- ja käyttösuunnitelman laatimiseen on saatu Euroopan komission LIFE-rahoitusta.</p>		
AVAINSANAT	luonnonsuojelualue, saimaannorppa, Natura 2000		
MUUT TIEDOT	Suunnitelman on laatinut työryhmä Meri-Hilkka Mäkelä, Arto Vilén, Mervi Niiranen, Tero Sipilä, Teppo Loikkanen, Anne Pyykönen, Markus Pekkinen ja Arto Ustinov (Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus)		
SARJAN NIMI JA NUMERO	Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja C 138		
ISSN-L ISSN (VERKKOJULKAISU)	1796-2943 1796-2943	ISBN (PDF)	978-952-295-130-4
SIVUMÄÄRÄ	102 s.	KIELI	suomi
KUSTANTAJA	Metsähallitus	PAINOPAIKKA	
JAKAJA	Metsähallitus, luontopalvelut	HINTA	

PRESENTATIONSBLAD

UTGIVARE	Forststyrelsen	UTGIVNINGSDATUM	13.6.2016
UPPDRAGSGIVARE	Forststyrelsen	DATUM FÖR GODKÄNNANDE	29.2.2016
SEKRETESSGRAD	Offentlig	DIARIENUMMER	MH 4774/2015/06.02.03
TYP AV SKYDDSOMRÅDE/ SKYDDSPROGRAM	Övrigt naturskyddsområde, Natura 2000-område, privat naturskyddsområde, strandskyddsprogrammet, nationellt värdefullt landskapsområde		
OMRÅDETS NAMN	Joutenvesi naturskyddsområde		
NATURA 2000-OMRÅDETS NAMN OCH KOD	Joutenvesi–Pyyvesi FI0500031		
REGIONENHET	Södra Finlands naturtjänster		
FÖRFATTARE	Forststyrelsen		
PUBLIKATION	Skötsel- och användningsplan för Joutenvesi–Pyyvesi Natura 2000-område		
SAMMANDRAG	<p>En skötsel- och användningsplan har utarbetats för Joutenvesi–Pyyvesi Natura 2000-område (FI0500031), som ligger inom Nyslott och Varkaus städer och Enonkoski och Heinävesi kommuner i Södra Savolax och Norra Savolax landskap. Planeringsområdets totala areal är 15 302 ha, varav 73 % är vattenområde. Den akut hotade saimenvikaren utgör grunden för skyddet av detta Naturaområde.</p> <p>Skötsel- och användningsplanen styr Forststyrelsens verksamhet på statens områden inom Natura-området. Planen är endast en rekommendation vad gäller de privata markerna och vattnen och förser markägarna med information om hur skyddsmålen för Natura 2000-nätverket kan tas i beaktande i området. Planen har utarbetats genom deltagande planering i samarbete med olika aktörer i området.</p> <p>Joutenvesi hör såväl till strandskyddsprogrammet som sjöar och vattendrag som fordrar specialskydd. Heinävesisträtens nationellt värdefulla landskapsområde korsar Naturaområdet. De statens områden som ingår i Naturaområdet hör med undantag av ett litet skogsbruksområde till Joutenvesi naturskyddsområde (1 496 ha), som inrättades genom statsrådets förordning 441/2014. De privata områdena är 59 till antalet (sammanlagt 1 744 ha). Därtill ingår i Naturaområdet privata marker och vatten där Natura-programmet genomförs styrt av markanvändnings- och bygglagen, terrängtrafiklagen, sjötrafiklagen och lagen om fiske samt genom avtal. För vattenområdet gäller statsrådets förordning om förbud av vissa fångstredskap året runt och nätfiskeförbud för början av sommaren.</p> <p>Av geografiska orsaker är Joutenvesi–Pyyvesiområdet viktigt för vikarpopulationen i hela norra delen av Saimen. Vinterbeståndet är 20–30 individ och årligen föds 3–5 kutar. Områdets sjöfågelarter och mängden sjöfåglar är typiska för Saimens karga sjöar och vattendrag. Skogsfågelfaunan i området är synnerligen sedvanlig på grund av den rätt så ensidiga skogsstrukturen. De hotade kärlväxarterna vittnar om områdets svedje- och jordbrukshistoria. I vattnen i området lever dessutom hotade ursprungliga fiskestammar av bl.a. insjöläx och insjööring. Skogarna har länge varit föremål för intensivt skogsbruk, varför det finns få Natura-naturtyper i området. Rikligast förekommande sådana är örtrika, näringsrika skogar med gran av fennoskandisk typ (2,6 % av den inventerade arealen). I området finns också tidigare ängar och gamla kulturpåverkade lövskogar.</p> <p>Området är ett viktigt närrekreationsområde för lokalbefolkningen. Till ödemarksartade Joutenvesi, som ligger mellan Kolovesi och Linnansaari nationalparker, riktar sig också i viss mån naturturism (bl.a. paddling, hyresstugor, Heinävesisträtens rutt- och charterbåttrafik om sommaren). Området har inte av Forststyrelsen underhållna servicestrukturer för friluftsliv.</p> <p>Målet för skötsel- och användningsplanen är att bestämma och sammanjämka Naturaområdets centrala skydds- och användningsvärden samt användningsbehov så att synvinklarna för naturskyddet, skyddet av kulturarvet, rekreationsbruket, den övriga användningen och synpunkterna för olika användargrupper på statens marker tas i beaktande. Avsikten med de åtgärder som presenteras i planen är att främja saimenvikarbeståndets gynnsamma utveckling samt bevara och förbättra tillståndet hos direktivnaturtyper och övriga centrala värden i området. Planen gäller ca 15 år. För utarbetandet av skötsel- och användningsplanen fick man LIFE-finansiering från Europeiska kommissionen.</p>		
NYCKELORD	naturskyddsområde, saimenvikare, Natura 2000		
ÖVRIGA UPPGIFTER	Planen har utarbetats av en arbetsgrupp med Meri-Hilkka Mäkelä, Arto Vilén, Mervi Niiranen, Tero Sipilä, Teppo Loikkanen, Anne Pyykönen, Markus Pekkinen, Arto Ustinov (Södra Savolax närings-, trafik- och miljöcentral)		
SERIENS NAMN OCH NUMMER	Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja C		
ISSN-L ISSN (VERKKOJULKAISU)	1796-2943 1796-2943	ISBN (PDF)	978-952-295-130-4
SIDANTAL	102 s.	SPRÅK	finska
FÖRLAG	Forststyrelsen	TRYCKERI	
DISTRIBUTION	Forststyrelsen, naturtjänster	PRIS	

SISÄLLYS

NYKYTILAN KUVAUS.....	11
1 Suunnittelualan kuvaus ja suunnittelutilanne.....	11
2 Perustamistarkoitus.....	19
3 Eloton luonto: vesistöt ja geologia.....	22
4 Natura 2000 -luontotyytit.....	25
5 Lajisto.....	29
6 Kulttuuriperintö.....	31
7A Luonnon virkistyskäyttö: retkeily ja luontomatkailu.....	34
7B Luonnon virkistyskäyttö: opastusviestintä.....	37
8 Erätalous.....	38
9 Tutkimus.....	41
10 Muu luonnonvarojen käyttö, rasitteet, käyttöoikeudet ja sopimukset.....	42
KESKEISET ARVOT JA UHAT.....	44
11 Keskeiset suojelu- ja käyttöarvot sekä uhat.....	44
TAVOITTEEN ASETTELU.....	48
12 Uhkatekijöiden torjuminen ja päämäärät.....	48
13A Vyöhykejako: Retkeily- ja luontomatkailuvyöhyke.....	50
13B Vyöhykejako: Syrjävyöhyke.....	51
13C Vyöhykejako: Rajoitus- ja luonnonarvovyöhykkeet.....	52
TOTEUTUS.....	58
14 Luonnon- ja kulttuuriperinnönsuojelun toimenpiteet.....	58
15 Luonnon virkistyskäyttö: retkeilyn ja luontomatkailun toimenpiteet.....	60
16 Erätalouden toimenpiteet.....	63
17 Muiden luonnonvarojen ja alueiden käytön toimenpiteet.....	65
18 Hallinto.....	67
20 Osallistaminen.....	72
YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTI JA SEURANTA.....	74
21 Ympäristövaikutusten arviointi.....	74
22 Toimenpiteiden toteutumisen seuranta.....	78
23 Vaikuttavuuden seuranta.....	80
LÄHTEET.....	81
LIITTEET	
Liite 1 Yksityisten suojelualan rauhoitusmääräysten yhteenveto.....	85
Liite 2 Ote maakuntakaavakartasta.....	89
Liite 3 Lausuntokooste.....	92
Liite 4 Vahvistuskirje.....	102

YHTEENVETO

Suunnittelualueen nimi, sijainti ja pinta-ala

Joutenveden–Pyyveden Natura 2000 -alue (FI0500031) sijaitsee Etelä-Savon ja Pohjois-Savon maakunnissa, Savonlinnan, Enonkosken, Heinäveden ja Varkauden kunnissa. Suunnittelualueen kokonaispinta-ala on 15 302 ha. Siitä 73 % on vettä.

I Nykytilan kuvaus

Suunnittelualue on useista järvenselistä, saarten sokkeloista ja voimakkaasti virtaavista salmista muodostuva kokonaisuus. Natura-alueen tärkein suojeluperuste on saimaannorppa, jonka kannasta jopa 10 %:n on arvioitu elävän alueella. Alueella on merkitystä myös melko luonnontilaisen järviluonnon säilymiselle.

Joutenvesi kuuluu sekä rantojen suojeluohjelmaan että erityissuojelua vaativiin vesiin. Natura-alueen poikki kulkee Heinäveden reitin valtakunnallisesti arvokas maisema-alue. Natura-alueeseen kuuluvat valtion maat muodostavat Jouthiuven metsätalousaluetta (17 ha) lukuun ottamatta valtioneuvoston asetuksella (441/2014) perustetun Joutenveden luonnonsuojelualueen (1496 ha), johon sisältyy n. 60 ha vesialuetta. ELY-keskuksen (aik. ympäristökeskus) päätöksellä perustettuja yksityisiä luonnonsuojelualueita on 59 (yht. 1 744 ha). Lisäksi Natura-alueeseen kuuluu yksityismaita ja -vesiä, joilla Natura-ohjelmaa toteutetaan luonnonsuojelulain mukaisen suojelualueen perustamisen sijaan maankäyttö- ja rakennuslain, maastoliikennelain, vesiliikennelain ja kalastuslain mukaisella ohjauksella sekä sopimuksin. Alueella on voimassa valtioneuvoston ympärivuotinen pyydystyspiiasetus sekä alkukesän verkkokalastuskielto. Natura-alue on kauttaaltaan yleiskaavoitettu.

Karuihin ruokojärviin lukeutuvalla Joutenvedellä sekoittuvat pohjoisesta Kermajärveltä laskevat kirkkaat vedet Pielisestä saapuviin tummempiin vesiin. Veden laatu on ekologiselta tilaltaan erinomainen. Alueen kallioperä kuuluu 1 950–1 850 miljoonaa vuotta sitten syntyneeseen varhaisproterotsooiseen kallioperään. Alueen yleisimmät kivilajit ovat kiillegneissi ja -liuske sekä granodioriitti. Maaperä on pääosin kalliomaita. Pohjamoorenikerros on ohut ja kalliopaljastumia esiintyy runsaasti etenkin rannoilla.

Valtaosa Joutenveden–Pyyveden maa-alueista ei kuulu mihinkään Natura-luontotyyppiin. Alueen metsät ovat olleet pitkään voimaperäisen metsätalouden piirissä. Alueen merkittävimmät Natura-luontotyypit ovat inventoimattomia vesiluontotyyppisiä. Maa-alueiden Natura-luontotyypeistä runsaimpia ovat boreaaliset lehdot (2,6 % inventoidusta alasta). Luonnontilaista vanhaa metsää on säilynyt vain pieninä pirstaleina eri puolilla aluetta (0,8 %). Soita on erittäin vähän. Alueella on myös entisiä niittyjä ja vanhoja kulttuurivaikutteisia lehtimetsiä.

Natura-alueen suojeluperustelaji on äärimmäisen uhanalainen saimaannorppa. Talvikannan kooksi on arvioitu 20–30 yksilöä, ja kuutteja syntyy vuosittain 3–5 kpl. Maantieteellisistä syistä johtuen Joutenveden–Pyyveden alue on merkittävä koko pohjoisen Saimaan norppapopulaation kannalta. Vesilintulajisto ja -runsaus ovat tyypillisiä Saimaan alueen karulle vesistöille. Metsälinnusto on alueella sangen tavanomaista melko yksipuolisen metsikkö-rakenteen takia. Putkilokasvilajiston uhanalaiset lajit kertovat alueen kaski- ja maanviljelyshistoriasta. Lisäksi vesistöissä elää uhanalaisia luonnonkalakantoja, mm. järvilohi ja järvitaimen.

Suunnittelualueelta tunnetaan kaksi kiinteää muinaisjäännettä: Enonkosken Heposaaren varhaismetallikautinen (1500 eaa. – 200 jaa.) asuinpaikka ja Enonkosken Saunaniemestä löytyneet kalasaunan kiukaiden jäännökset. Lisäksi aivan suunnittelualueen rajauksen ulkopuolella sijaitsee 14 muinaisjäännettä, mm. Kurtinvuoren esihistoriallinen kalliomaalaus. Historiallisen ajan kohteita suunnittelualueen rajalla ovat mm. Kangassaaren lasitehtaan (1858–1903) jäännökset sekä Orivirran saarron linnoitus, jonka vanhimmat osat ovat 1400-luvulta. Tappuvirralla ja Oriniemessä on ensimmäisen maailmansodan aikaisia puolustusvarustuksia.

Paikalliset asukkaat ovat perinteisesti käyttäneet aluetta kalastukseen, metsästykseseen ja marjastukseen. Tietoinen retkeilykäyttö on levinnyt alueelle Koloveden kansallispuiston perustamisen (1990) jälkeen, jolloin Joutenvedestä on tullut etenkin melojille rauhallinen siirtymätaipale kahden kansallispuiston välillä. Joutenvedelle suuntautuu jonkin verran alueeseen tukeutuvaa luontomatkailua, jonka tärkeimpiä muotoja ovat melonta, välinevuokraus, mökkimajoitus ja ohjattu kalastusmatkailu. Heinäveden reitillä on kesäisin vilkasta reitti- ja tilausristeilyliikennettä. Alueella ei ole Metsähallituksen ylläpitämiä retkeilyn palvelurakenteita ja retkeily tapahtuu jokamiehen oikeudella.

Joutenveden luonnonsuojelualueella metsästystä on rajoitettu valtioneuvoston asetuksella 441/2014: Alueella on sallittu hirven, metsäjäniksen, rusakon, teeren ja pyyn metsästys 1.10.–31.12. Luvanvaraisista poikkeuksista säädetään luonnonsuojelulaissa (1096/1996: 15 § ja 17 §). Huomattava osa alueen valtion maista on vuokrattu paikallisille metsästysyhdistyksille pienriistan ja hirvieläinten metsästykseseen. Varissaaren vesialue (pyydystuslupa-alue 7008 Haukivesi, n. 60 ha) kuuluu Metsähallituksen koko maan kattavaan vieheluun. Vesialueilla on tehty vapaaehtoisia kalastuksen rajoitussopimuksia. Alueella on voimassa valtioneuvoston ympärivuotinen pyydystyspiiasetus sekä kevätaikainen verkkokalastuskielto.

II Keskeiset arvot ja uhat

Keskeiset suojelu- ja käyttöarvot:

- **Saimaannorppa.** Saimaannorppa on äärimmäisen uhanalainen (CR), erityisesti suojeltava, rauhoitettu, luontodirektiivin liitteen II priorisoitu ja liitteen IV laji. Joutenvesi–Pyyvesi on maailmanlaajuisesti merkittävä saimaannorpan elinalue, jolla arvioidaan elävän n. 20–30 saimaannorppaa eli n. 10 % koko kannasta. Joutenvesi on sijainniltaan merkittävä vahvistuvan norppakannan ja pohjoisten taantuvien alueiden välillä. Alue on valittu Natura-verkoston ensisijaisesti saimaannorpan suojelemiseksi.
- **Luonnontilaistuvat saaristometsät.** Luontodirektiivin maaluontotyypeistä suunnittelualueella merkittävimpiä ovat saariston metsäluontotyypit: lehdot, puustoiset suot, luonnonmetsät ja kallioiden pioneerikasvillisuus. Metsäluonnon edustavuus on alentunut pitkään jatkuneiden metsätaloustoimien johdosta, mutta luonnontilan on ajan myötä mahdollista parantua luonnonsuojeluun varatuilla alueilla. Metsien sukkession edetessä alue tarjoaa elinympäristön monipuolisemmalle metsälajistolle, mm. uhanalaiselle valkoselkätikalle.
- **Järviekosysteemi.** Joutenvesi–Pyyvesi on laaja ja sokkeloinen, kauttaaltaan erinomaisessa ekologisessa tilassa oleva, kolmesta osasta muodostuva järviallas, joka luetaan kahteen direktiiviluontotyyppiin: humuspitoiset karut järvet ja karut kirkasvetiset järvet. Sillä on merkitystä vesiluontotyyppien suojelun ja järvessä elävän uhanalaisen ja muun lajiston (mm. saimaannorppa, järvitaimen, järvilohi) kannalta. Vedden pinnan yläpuolella sokkeloinen saaristo luo mosaikkimaisesti vaihtelevan elinympäristön, jossa esiintyy Saimaan karulle vesistölle tyypillistä monipuolista vesi-, ranta- ja lokkilinnustoa (mm. kala- ja selkälökki, kalatiira).
- **Lähivirkistyskäyttö.** Suunnittelualue on paikallisille ja vapaa-ajanasukille merkittävä lähivirkistys- ja luontoliikunnan kohde, jossa harrastetaan mm. virkistys- ja kotitarvekalastusta, marjastusta, sienestystä, metsästystä ja veneilyä.
- **Luontomatkailu ja muu elinkeinokäyttö.** Joutenvesi on osa Heinäveden reittiä ja suunnittelualue kokonaisuudessaan osa Saimaan suojelualuekokonaisuutta. Kahden kansallispuiston välissä sijaitseva alue asemoituu syrjäiseksi ja erämaiseksi, jokamiesretkeilyyn ja pienimuotoiseen, ohjattuun luontomatkailuun painottuvaksi avovesikauden kohteeksi, jossa luontomatkailun tärkeimpiä aktiviteetteja ovat melonta, välinevuokraus, risteilyt, mökkimajoitus ja ohjattu kalastusmatkailu. Suunnittelualueen halki kulkee Saimaan syväväylä, eurooppalaisessa mittakaavassa merkittävä kauppamerenkulun reitti. Vesistö tarjoaa lisäksi elinkeinomahtoisuuksia mm. ammattikalastajille.
- **Heinäveden reitti.** Kansallismaisemaksi luettu, valtakunnallisesti arvokas maisema-alue Heinäveden reitti kulkee eteläosastaan Natura-alueen halki. Kokonaisuudessaan reitti on edustavimpia sisävesiliikenteen maisemia Suomessa, ja Joutenveden osuus siitä on harvinaisen laajaa sisävesisaaristoa, jolle ovat tyypillisiä rikkonainen ja sokkeloinen rakenne ja lyhyet vesistönäkymät. Suunnittelualueen ja sen ympäristön lukuisat muinaisjäännökset ja kulttuuriperintökohteet kertovat ihmisen vuosituhantisista liikkeistä vesistöalueilla, eränkynnistä, teollisuushistoriasta ja Vuoksen vesistön geopoliittisesta asemasta.

Merkittävimmät Natura-alueen arvoja uhkaavat tekijät kohdistuvat saimaannorpan pesintään ja elinolosuhteisiin: ilmastonmuutoksen heikentämät pesintäolosuhteet, pyydyskuolleisuus, rantarakentaminen ja muu ihmislähtöinen häiriö, populaation pieni koko ja kannan pirstaleisuus sekä mahdolliset laivaliikenteen aiheuttamat öljy- ja kemikaalivahingot. Muille keskeisille arvoille haittaa aiheuttavat tai ovat aiheuttaneet mm. metsien ja maisemakuvan yksipuolistuminen, haitalliset vieraslajit ja riittämätön virkistyskäytön ohjaus.

III Tavoitteen asettelu

Suunnitelman päämäärät

Suunnittelualueen hoidolle ja käytölle asetetaan seuraavat päämäärät:

- 1) Joutenveden–Pyyveden Natura-alue säilyy kokonaisuudessaan norpan lisääntymiselle soveliaana, mikä edistää kannan vahvistumista myös Saimaan pohjoisilla alueilla.
- 2) Metsäluonto kehittyi luonnontilaisen kaltaiseksi, rakenteeltaan ja lajistoltaan monimuotoiseksi.
- 3) Joutenvesi on erämainen osa Saimaan luontomatkailun valtakunnallista painopistealuetta. Se palvelee erityisesti paikallisia ja vapaa-ajanasukkaita, lihasvoimin liikkuvia kokeneita retkeilijöitä sekä ohjattuja pienryhmiä.
- 4) Alueelle tyypillinen linnusto säilyy elinvoimaisena. Metsälinnusto runsastuu ja monipuolistuu.
- 5) Heinäveden reitin maisemakuva on suunnittelualueen osalta edustava ja vaihteleva. Kulttuurivaikutteiset ympäristöt tuovat vaihtelua luonnontilaistuviin saaristometsiin.

Vyöhykejaon keskeiset ratkaisut

Kahden kansallispuiston väliin sijoittuva suunnittelualue on erämainen, jokamiesretkeilyyn painottuva kohde, jonka rikkonaisen saariston valtion maille ei ole tarkoituksenmukaista osoittaa erillistä retkeily- ja luontomatkailuvyöhykettä. Koko suunnittelualue voidaan katsoa viereisiin Linnansaaren ja Koloveden kansallispuistoihin nähden alhaisen kävijätiheyden syrjävyöhykkeeksi, jolle voidaan kuitenkin sijoittaa 1–3 telttailuun soveltuvaa, kevyesti varusteltua taukopaikkaa, jotka palvelevat meloijia ja pienveneilijöitä erityisesti Oravin ja Koloveden kansallispuiston välisellä taipaleella. Lisäksi vyöhykkeelle voidaan sijoittaa yksi varaustukikohta. Syrjävyöhykkeen pinta-ala on n. 14 000 ha.

Valtion maille perustettavalle rajoitusvyöhykkeelle (226 ha) kuuluu saimaannorpan pesinnän kannalta tärkeitä luotoja, pieniä saaria ja saariryhmiä sekä saarenosia. Rajoitusvyöhykkeellä liikkuminen on kielletty 1.1.–30.4.

välisenä aikana ja sillä turvataan saimaannorpan pesimärauhaa luonnonsuojelulain (1096/1996) 18 §:n nojalla. Rajoitusvyöhyke toteutetaan Joutenveden luonnonsuojelualueelle annettavalla järjestyssäännöllä. Rajoitusvyöhykkeeseen rajautuville yksityisille kiinteistöille tapahtuva, kiinteistöjen käytön kannalta välttämätön kulkeminen on sallittua liikkumista koskevien rajoitusten estämättä.

Hoito- ja käyttösuunnitelmassa ei esitetä uusia liikkumisrajoituksia yksityisille alueille. Osalla Joutenveden–Pyyveden Natura-alueen yksityisistä luonnonsuojelualueista on rajoitettu liikkumista saimaannorpan pesimäaikaan (yht. n. 1 100 ha). YSA-kohteiden mahdolliset liikkumisrajoitukset on kirjattu ko. alueiden rauhoitusmääräyksiin.

IV Toteutus ja toimenpiteet

Asetettuihin päämääriin pyritään suunnitelmaan kirjatulla toimenpiteillä.

Joutenveden luonnonsuojelualueesta muodostetaan suojelualuekiinteistö ja sen rajat merkitään maastoon tarvittavassa laajuudessa. Suojelualueelle laaditaan järjestyssääntö. Saimaannorpan pesimärauhaa turvataan rajoittamalla pesimäaikaista liikkumista sen tärkeimmillä pesimäalueilla (ks. vyöhykejaon keskeiset ratkaisut). Kannan-seurantaa ja pesälaskentaa jatketaan. Eri keinoin pyritään lisäämään tietoisuutta lajin elinpiirin vaatimuksista, norppaan kohdistuvista uhkista ja suojelun tavoitteista. Luonnonhoitotoimenpiteissä pääpaino on lehtojen ja leh-musesiintymien hoidossa. Saaristometsien luonnontilaistumiskehitystä voidaan nopeuttaa pienaukoksella ja ennallistamispoltoin. Alueen perinnemaisemakohteiden tila selvitetään ja niitä pyritään saamaan hoidon (laidun-nus) piiriin sekä perinnebiotoopin että kulttuurimaiseman hoitamiseksi.

Suojelualueiden rajaukset ja liikkumisrajoitusalueet esitetään karttaopastein. Liikkuminen ja leiriytyminen on rajoitusajat ja -alueet huomioon ottaen sallittua jokamiehenoikeuksien mukaisesti. Virkistyskäytön ohjaamiseksi alu-eelle voidaan perustaa 1–3 telttailuun soveltuvaa kevyesti varusteltua taukopaikkaa sekä yksi vuokratilakohde vyö-hykeratkaisun mukaisesti.

Joutenveden luonnonsuojelualueella sallitusta metsästyksestä on säädetty suojelualueen perustamisasetuksessa (VA 441/2014), johon hoito- ja käyttösuunnitelma ei tuo muutoksia. Metsähallitus voi hakemuksesta myöntää vierasperäisten tai alueen suojelutavoitteiden kannalta haitallisten tai liian runsaslukuisiksi käyvien pienpetojen metsästyksen poikkeuslupia.

Ympäristövaikutusten arviointi ja seuranta

Hoito- ja käyttösuunnitelmaan kirjatulla toimenpiteillä pyritään säilyttämään ja parantamaan alueella esiintyvien luontodirektiivin luontotyyppien ja lajien sekä muiden keskeisten arvojen tilaa. Suunnitelma ohjaa alueen käytön järjestämistä niin, että virkistys- ja muu käyttö ei aiheuta merkittäviä riskejä alueen luontoarvoille. Suunnitelman toteuttaminen edistää saimaannorppakannan suotuisaa kehitystä Joutenveden–Pyyveden Natura-alueella.

Suunnitelman toteuttaminen ei heikennä niitä suojeluarvoja, joiden perusteella alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Näin ollen luonnonsuojelulain (1096/1996) 65 § mukaista Natura-vaikutusten arviointia ei tarvitse suorittaa.

Suunnitelman toteutuksen ja vaikuttavuuden seurannassa käytetään Metsähallituksessa hyväksytyjä mittareita.

Vahvistaminen

Metsähallituksen hallinnassa olevien valtionmaiden osalta hoito- ja käyttösuunnitelman vahvistaa Metsähallituk-sen luontopalvelujohtaja.

Lisätietoa suunnittelusta

Hoito- ja käyttösuunnitelma on kohdealueen maankäytön pitkän aikavälin strateginen suunnitelma ja linjaus. Sen avulla toteutetaan laeissa säädettyjen perustamistavoitteiden lisäksi alueiden hoidolle ja käytölle asetettuja tavoit-teita. Suunnitelman avulla sovitetaan yhteen luonnonsuojelun, virkistyskäytön ja alueen muun käytön tavoitteet. Suunnitelmakausi on noin 15 vuotta.

Hoito- ja käyttösuunnittelu on Metsähallituksen ja ympäristöhallinnon periaatteiden mukaista osallistavaa suunnit-telua. Osallistumistilaisuuksia ja palautemahdollisuuksia järjestetään koko suunnitteluprosessin ajan. Tavoitteena on saada mahdollisimman paljon tietoa, taitoa ja näkemyksiä pohjaksi hoidon ja käytön ratkaisuille. Keskustelun avulla pyritään saamaan tavoitteille ja toiminnalle yleinen hyväksyntä sekä luomaan pysyvä yhteistyö ja vuorovai-kutus eri toimijoiden kesken.

Hoito- ja käyttösuunnitelma ohjaa Metsähallituksen toimintaa valtion mailla. Yksityisille luonnonsuojelualueille (YSA) tai muille Natura-alueeseen kuuluville yksityisalueille ei osoiteta suunnitelmalla velvoitteita tai rajoitteita, vaan mahdolliset em. alueita koskevat toimenpide-ehdotukset ovat suosituksia, joiden toteuttamisesta päättää maanomistaja. Toimintaa yksityisillä alueilla ohjaavat YSA-kohteiden rauhoitusmääräykset ja luonnonsuojelulain (1096/1996) Natura 2000 -alueita koskevat säädökset.

Hoito- ja käyttösuunnitelman laatimiseen on saatu Euroopan komission LIFE-rahoitusta.

NYKYTILAN KUVAUS

1 Suunnittelualan kuvaus ja suunnittelutilanne

Selite	Lomakkeella luodaan yleiskuva suunnittelualueesta, maankäytön nykytilanteesta, kaavoituksesta ja muusta maankäytön suunnittelusta ja suunnittelutilanteesta. Lomake muodostaa perustan muiden jäljempänä seuraavien aiheiden käsittelylle.	Kartta	Kuva 1: Sijainti ja rajausta Kuva 2: Maankäytön kohdetyypit ja yksityiset alueet
Suunnittelualan nimi	Joutenveden–Pyyveden Natura 2000 -alue	Pinta-ala (ha)	15 302 ha
		Josta vesialuetta (ha)	11 141 ha
Maakunta	Etelä-Savo, Pohjois-Savo	Kunta	Enonkoski, Heinävesi, Savonlinna, Varkaus

Suunnittelualueeseen sisältyvät Natura 2000 -alueet

Nimi	Koodi	Alueen kokonaispinta-ala (ha)	Tyyppi ¹	Toteutustapa	Suunnitelman kattavuus
Joutenvesi–Pyyvesi	FI0500031	15 292	SAC	Luonnonsuojelulaki, maankäyttö- ja rakennuslaki, maastoliikennelaki, vesiliikennelaki, kalastuslaki, sopimus	Koko alue

Suunnittelualan maankäyttö

	Valtionmaiden suojelualueet	Maankäytön kohdetyypit	Suojelualuetyyppi	Perustamisajan kohta	Pinta-ala (ha)	Järjestyssääntö annettu (pvm)
Perustetut suojelualueet	Joutenveden luonnonsuojelualue	203	Muu luonnonsuojelualue	2014	1496	-
	N. 10 ha luonnonsuojelualueesta on Natura-rajauksen ulkopuolella. Ls-alueesta maata 1424 ha, vettä 72 ha.					
	Yksityiset suojelualueet (YSA)			Kpl	Pinta-ala (ha)	Yhteenveto YSA-kohteiden rauhoitusmääräyksistä on esitetty hoito- ja käyttösuunnitelman liitteessä 1.
	Yksityiset suojelualueet yksityismailla			59	1744	
	Valtion yksityiset suojelualueet			-	-	

¹ SPA = Special Protection Area = lintudirektiivin nojalla muodostettavat erityiset suojelualueet; SCI = Sites of Community Importance = luontodirektiivin nojalla nimettävät, yhteisön tärkeinä pitämät alueet, joista muodostetaan SAC = Special Area of Conservation = luontodirektiivin nojalla muodostettava erityisten suojelutoimien alue.

	Tyyppi	Maankäytön kohde-tyyppi	Kpl	Pinta-ala (ha)	Lisätietoja
Suojeluun varatut valtion alueet	Vihtakannan kanavansuu	231	1	13 ha (vesialuetta)	Kiinteistö siirtynyt yleisenä vesialueena Met-sähallituksen hallintaan 1995. Vuonna 2005 muutettu yleisestä vesialueesta laadultaan tilaksi ympäröivään kylään. Kiinteistöstä (yht. 14,6 ha) 1,2 ha kuuluu Oriveden–Pyhäselän Natura 2000 -alueeseen.
	Nimi, tyyppi	Maankäytön kohde-tyyppi	Kpl	Pinta-ala (ha)	Lisätietoja
Muut suunnittelu-alueeseen kuuluvat kohteet	Jouhivuori, MU-alue (Saimaan alueen rantaosayleiskaava, Enonkoski)	111	1	17 ha	Kaavassa MU-merkinnällä (maa- ja metsätalousalue, jolla on ympäristöarvoja ja ulkoilun ohjaamistarvetta). Kohteen kokonaispinta-ala on 33 ha ja siitä noin puolet on Natura-rajauksen sisällä.
	Yksityiset, muuten kuin luonnonsuojelulla perustettavat alueet	-	-	12 032 ha	Maata: 976 ha Vettä: 11 056 ha

Kaavoitus ja muu maankäytön suunnittelu			
Kaava	Hyväksymisvuosi	Kattavuus	Suunnittelualuetta koskevat kirjaukset suunnitelmassa
Etelä-Savon maakuntakaava	2010	Enonkoski, Heinävesi, Savonlinna	Natura-alueen luonnonsuojelulla toteutettavat alueet Joutenvedellä ja Hanhiselällä on merkitty SL-merkinnällä valtakunnallisesti arvokkaina kohteina. Heinäveden reitti on kulttuuriympäristön ja maiseman kannalta valtakunnallisesti merkittävä alue (maV), samoin osittain suunnittelualueelle ulottuva Kangassaaren ja Hyypiänniemen alue Enonkoskella. Natura-alueella on useita uiton toimintapaikkoja (Ls, pudotus-, lastaus-, jälleajo-, suoja- ja järjestelypaikat) Hanhivirralla, Sulkasalossa, Vääräsaassa, Matkussaassa ja Mehtosaassa. Haukivesi–Joensuu-syvävyylä (lvs) kulkee alueen poikki, samoin Enonkosken veneväylät (vv). Hyypiänniemessä ja Oravissa on vierasvenesatamat (lsv). Jouhivuoren virkistysalue (V) Enonkoskella on osittain Natura-alueella. Vörstinsaarissa ja Reposaaressa Enonvedellä sekä Hirviniemessä Pyyvedellä on retkisatama (V1). Enonkosken Kurtinvuorella on kivi- tai varhismetallikautisia asuinpaikkoja, mm. Hiekkokannankaarre.
Etelä-Savon 1. vaihemaakuntakaava	Vahvistettavana YM:ssä 2015	Enonkoski, Heinävesi, Savonlinna	Vaihemaakuntakaavassa esitetyistä tuulivoimatuotantoon soveltuvista kohteista Syvälahden–Hanhijärven, Savonrannan kirkonkylän ja Enonkosken kirkonkylän alueet sijaitsevat Joutenveden–Pyyveden Natura-alueen läheisyydessä. Tuulivoimaloita ei sijoiteta rantavyöhykkeelle. Tuulivoimaloilla ei ole vaikutusta Joutenveden–Pyyveden Natura-alueen luonnonarvoihin. Esitetyt tuulivoima-alueet sijoittuvat alle 5 km:n päähän suunnittelualueesta ja näkyvät näkemä-analysin perusteella suunnittelualueelle.
Etelä-Savon 2. vaihemaakuntakaava	Käynnistetty 2014	Enonkoski, Heinävesi, Savonlinna	Maakuntakaavan keskeisin päivittämisen kohde on luonnonvarojen kestävä käyttö. Kaavaprosessissa tutkitaan mm. turvetuotannon ja vesistöjen virkistyskäytön yhteensovittamista. Lisäksi maakuntakaavan päivitystarpeita on arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja maisemien merkinnöissä, luonnonsuojelualueiden toteuttamistilanteessa, kehittämisperiaatmerkinnöissä sekä mm. yksittäisissä matkailu- ja virkistysmerkinnöissä.

Pohjois-Savon maakuntakaava	2011	Varkaus	Natura-aluerajaus on kokonaan merkinnällä S1, vesilain tai vesilain ja luonnonsuojelulain perusteella suojeltava alue. Alueella on voimassa MRL:n 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus. Heinäveden reitti (laivaväylä) on valtioneuvoston päätöksen mukainen valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (MA1 v). Joutenvesi kuuluu vesimat-kailun kehittämisalueeseen. Matkailun kehittämisessä ja alueen käytön suunnittelussa alueilla tulee edistää suojelu-alueverkoston ja arvokkaiden maisema-alueiden ekologisesti kestävää hyödyntämistä. Joutenveden–Pyyveden Natura-alueella tulee ottaa huomioon erittäin uhanalaisen saimaannorpan esiintyminen.
Yleiskaavat	2001–2014	Koko alue	Suunnittelualue on kokonaisuudessaan yleiskaavoitettu. Yleiskaavoissa Natura-alueen maa-alueet on pääosin osoitet-tu luonnonsuojelualueiksi (SL), ympäristö- tai luonnonarvoja omaaviksi alueiksi (sl-1) tai luonnonarvojen (lv) tai erityis-ten luonnonarvojen vyöhykkeeksi (ev). Osa alueista on maa- ja metsätalouksikäyttöön varattuja alueita (M tai MU). Osoitettuja rakennuspaikkoja on useita, mutta rantojen suojeluohjelman alueilta rakennuspaikat on pääosin siirretty. Saimaannorpan lisääntymisalueita on osassa kaavoja huomioitu mm. rajaamalla RA-alueiden rakennusoikeutta tai kieltämällä rakennuspaikkojen käyttö ympärivuotiseen asumiseen. Varkauden ja Enonkosken kaavoissa on lisäksi asetettu suositukseksi rajoittaa liikkumista luonnonarvoiltaan merkittä-villä alueilla ja rakentamattomilla saarilla, luodoilla ja niiden rantavyöhykkeillä jääpeitteisenä aikana saimaannorpan pesimäaikaan 15.12.–15.4. Myös moottoriajoneuvojen käytön ja verkkokalastuksen rajoituksia suositellaan. Natura-alue sijaitsee seuraavien yleiskaavojen alueella: <ul style="list-style-type: none"> – Saimaan alueen rantaosayleiskaava (Enonkoski), 2008 / muutos 2014 – Savonrannan rantayleiskaava (Savonlinna), 2004 – Oravin–Joutenveden osayleiskaava (Savonlinna), 2001 / tarkistaminen 2008 – Joutenvesi–Äimisvesi-osayleiskaava (Varkaus), 2001 – Tappuvirran lossin ympäristön osayleiskaava (Varkaus), 2010 – (Heinäveden reitin rantayleiskaava, (Heinävesi) 2002) Lisäksi vireillä on seuraava kaava: <ul style="list-style-type: none"> – Syvälahden tuulivoimayleiskaava (Savonlinna)
Muu suunnitelma	Hyväksymis-vuosi	Kattavuus	Suunnittelualuetta koskevat kirjaukset suunnitelmassa
Valtakunnalliset alueidenkäyttö-tavoitteet (VAT)	VAT: Päätös 2000, tarkis-tus 2008, astui voi-maan 1.3.2009	Alue sisältyy	Suunnittelualue kuuluu Vuoksen vesistöalueeseen. Valtakunnallisissa alueidenkäyttötavoitteissa edellytetään, että alueidenkäytöllä edistetään Vuoksen vesistöalueen säilymistä luonto- ja kulttuuriarvojen kannalta erityisen merkittävä-nä aluekokonaisuutena. Samalla varmistetaan, että asumisen ja elinkeinotoiminnan harjoittamisen edellytykset säily-vät. Alueen erityispiirteet tunnustetaan ja alueidenkäyttö sovitetaan mahdollisimman tasapainoisesti yhteen poikkeuk-sellisten luonnonolojen, luonnon kestokyvyn ja kulttuuriarvojen turvaamiseksi. Samalla tuetaan luonnonoloihin sopeu-tuneiden omaleimaisten kylä- ja kulttuuriympäristöjen säilymistä ehyinä. Vuoksen vesistöalueella ohjataan matkailua, vesistöjen virkistyskäyttöä ja vesiliikennettä sekä rakentamista ja muuta maankäyttöä siten, että järviluonnon, maise-man ja kulttuuriperinnön erityispiirteet säilyvät.
VAT Vuoksi	2007	Alue sisältyy	VAT Vuoksi tarkentaa VAT:n yleistavoitteita ja Vuoksen vesistöalueen erityispiirteitä. Niiksi on määritelty arvotetut maisema-alueet, muinaisrannat, reliktilajit, taigalajit, asutuksen sijoittuminen vesistöjä ja muinaisrantoja mukailten, kaskiviljelykulttuurin jäänteet, historialliset puolustusvarustukset, kalliomaalaukset, vesitierakennelmat, itäiset vaikut-teet ja ortodoksisuus sekä arvotetut kulttuurikohteet. Erityispiirteiden lisäksi erotettiin useita ominaispiirteitä, joista merkittävin oli suuri vesistöisyys.

<p>Saimaannorpan suojelun strategia ja toimenpidesuunnitelma</p>	<p>2011</p>	<p>Alue sisältyy</p>	<p>Suunnitelman strategisena tavoitteena on, että saimaannorppakanta kasvaa vakaasti ja kannan koko, rakenne ja esiintymisalue saavuttavat suotuisan suojelun tason. Välitavoitteeksi on asetettu talvikannan kasvaminen vähintään 400 yksilöön vuoteen 2025 mennessä. Keskeisiä seurattavia mittareita on neljä, jotka yhdessä toteutuessaan osoittavat toimenpidesuunnitelman saavuttaneen strategisen tavoitteensa.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kannan keskimääräinen kasvunopeus kasvaa 3–4 %:iin vuodessa 2. Kannan keskimääräinen syntyvyys kasvaa 20 %:iin kannan koosta 3. Saimaannorppa palaa takaisin entisille esiintymisalueilleen ja se pystyy lisääntymään kaikissa osissa esiintymisalueitaan. 4. Näköpiirissä ei ole epävarmuustekijöitä, jotka viittaisivat kannan kehityksen muuttuvan epävakaaksi. <p>Toimenpiteet sisältävät Natura 2000 -alueiden suojelutoimenpiteitä, häiriöiden estämistoimia ja tiukan suojelun toimenpiteitä, jotka suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä eri tahojen kesken. Toimenpide-esitykset ovat lisänä nykyisen lainsäädännön mahdollistamille toimille, mutta niihin sisältyy myös esityksiä lainsäädäntöön tehtävistä muutoksista. Kaikkien uhkatekijöiden vaikutuksista saimaannorppaan ei ole riittävästi tietoa, joten toimenpide-esityksiin sisältyy myös tiedon puutteita koskevia selvitys- ja tutkimustarpeita. Suunnitelmaa on tarkoitus päivittää viiden vuoden välein, ensimmäisen kerran vuonna 2015.</p>
<p>Etelä-Savon pintavesien hoidon toimenpideohjelma 2010–2015</p>	<p>2009, päivitys käynnissä 2014</p>	<p>Alue sisältyy</p>	<p>Toimenpideohjelmalla toteutetaan Vuoksen vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmaa. Joutenveden–Pyyveden Natura-alue on ns. erityisalue, jolla veden tilan ylläpito tai parantaminen on suojelun kannalta tärkeää. Valintaperusteena erityisalueeksi on saimaannorpan suojelu. Alueen hyvässä tilassa säilyneiden pintavesien osalta vesienhoidon tavoitteena on nykytilan säilyminen vähintään yhtä hyvänä myös tulevaisuudessa.</p>
<p>Heinäveden reitin valtakunnallisesti arvokkaan maisemanhoidon esisuunnitelma</p>	<p>2010</p>	<p>Heinäveden reitti</p>	<p>Natura-alue kuuluu Heinäveden reitin suurmaisemassa Joutenveden saaristoalueen jaksoon, jolle on tyypillistä erittäin rikkonainen ja sokkeloinen rakenne. Oravin alueelle esitetään tarkemman maisemanhoitosuunnitelman laatimista.</p>
<p>Maantielain mukainen yleissuunnitelma maantielle 468: Tappuvirran lossin korvaaminen sillalla</p>	<p>Lähetetty hyväksyttäväksi 2013</p>	<p>Tappuvirta ja väylät vesialueella</p>	<p>Suunnitelman tavoitteena on korvata nykyinen lossiyhteys Savonlinnan ja Varkauden kaupunkien rajalla sijaitsevan Tappuvirran yli toteuttamiskelpoisella ja teknistaloudellisella siltaratkaisulla. Jatkosuunnittelun pohjana on ratkaisu, jossa syväväylä siirretään Haponlahteen. Haponlahden nykyinen silta korvataan rakentamalla sen itäpuolelle 24,5 m ja Tappuvirtaan, nykyisen lossin itäpuolelle 8,5 m korkea silta. Hanketta koskeva ls-lain 65 §:n mukainen Natura-vaikutusten arviointi on laadittu vuonna 2009. Siinä ja silloisen ympäristökeskuksen 17.9.2009 antamassa lausunnossa todetaan, ettei siltojen rakentaminen merkittävästi heikennä niitä luontoarvoja, joiden suojelemiseksi Linnansaaren ja Joutenveden–Pyyveden Natura-alueet on valittu Natura 2000 -verkostoon. Laivaväylien käytössä tapahtuvat muutokset saattavat jopa parantaa saimaannorpan elinolosuhteita, kun talviaikainen laivaväylän käyttö loppuu ko. alueiden norpalle tärkeissä osissa.</p>
<p>Etelä-Savon matkailustrategia 2014–2020</p>	<p>2014</p>	<p>Alue sisältyy</p>	<p>Etelä-Savon maakunnan matkailun kehittämisen strategisiksi pääkohdiksi on valittu A. Saimaa kansainväliseksi matkailukohteeksi, B. Liiketoiminnan kansainvälistyminen, C. Asiakaslähtöinen palvelumuotoilu ja teemalliset palvelukonaisuudet, D. Kestävä matkailu, E. Matkailun toimintaympäristön kehittäminen.</p>

Metsähallituksen suunnitelma	Hyväksymisvuosi	Kattavuus	Suunnittelualuetta koskevat kirjaukset suunnitelmassa
Itä-Suomen luonnonvarasuunnitelma. Kausi 2008–2017.	2008	Alue sisältyy	Ei erillisiä kirjauksia koskien Joutenveden–Pyyveden Natura-aluetta. Koko Saimaan osalta saimaannorpan suojeluun liittyvät tavoitteet otetaan korostetusti huomioon mm. rantatonttutuotannossa ja myynnissä. Itä-Suomen lajistonsuojelussa painottuu erityisesti Metsähallitukselle asetettu saimaannorpan ja valkoselkätikan suojeluvastuu. Saimaannorppakannan kehitys pyritään kääntämään jälleen kasvuun vähentämällä ihmisten aiheuttamaa kuolleisuutta. Ensisijaisesti pienennetään alle yksivuotiaiden kuuttien kalanpyydyskuolleisuutta verkkokalastusrajoituksin norppien elinalueilla 15.4.–30.6. Aikuisten pyydyskuolleisuuden torjuntaa jatketaan ympärivuotisin pyydystyypirajoituksin. Pesintää turvataan Natura-alueiden hoito- ja käyttösuunnitelmien avulla. Suunnittelualue sijoittuu Saimaan virkistyskäytön ja luontomatkailun aluekokonaisuudelle, kahden kansallispuiston Linnansaaren ja Koloveden väliin.
Saimaan suojelualueiden luontomatkailusuunnitelma	2009	Alue sisältyy	Suunnittelualue on nyt ja tavoitetilassa erämainen vesiretkeilykohde, jossa ei ole palvelurakenteita. Alueella toimitaan jokamiehenoikeuksin.
Joutenveden ennallistamisen toimenpidesuunnitelma 2006–2012	2006	Natura-alueen valtion maat	Entisten talousmetsien kehitystä luonnontilaisemmiksi nopeutetaan lahoppua tuottamalla ja pienaukotuksella. Lähes kaikki suunnitellut toimenpiteet on toteutettu Metsä-Life-hankkeessa vuonna 2006.

Yhteenveto ja kytkeytyneisyystarkastelu

Laajemmat maankäytön suunnitteluprosessit kytkevät Joutenveden–Pyyveden Natura-alueen osaksi ympäröivien alueiden maankäytön suunnittelua. Hoidon ja käytön suunnittelussa otetaan huomioon maankäyttö- ja rakennuslakiin perustuvan kaavoituksen sekä valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden suojelualuetta koskevat kirjaukset ja tavoitteet. Metsähallituksella on viranomaisen velvollisuus edistää maakuntakaavan toteutumista ja ottaa huomioon oikeusvaikutteisten kaavojen määräykset. Suunnittelualue on kokonaisuudessaan yleiskaavoitettu. Ote maakuntakaavasta ja suunnittelualueen yleiskaavoitustilanne on esitetty liitteessä 2.

Kaavoituksen ja valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden lisäksi hoidon ja käytön suunnittelua ohjaavat erityisesti saimaannorpan suojelun strategia ja toimenpideohjelma, jonka tavoitteiden täyttymistä hoito- ja käyttösuunnitelmalla pyritään edistämään. Samoja tavoitteita sisältyy myös Metsähallituksen Itä-Suomen luonnonvarasuunnitelmaan.

Suunnittelualueen sijainti Koloveden ja Linnansaaren kansallispuistojen välissä tekee siitä erottamattoman osan Saimaan suojeltuja saaristoalueita. Joutenveden, Enonveden ja Pyyveden muodostama kokonaisuus yhdistää Saimaan pohjoiset latvavesistöt niin Koloveden kuin Oriveden–Pyhäselänkin suunnasta Haukiveden kautta Saimaan eteläisempiin osiin. Maantieteellisistä syistä johtuen suunnittelualueen sijainti on merkittävä koko pohjoisen Saimaan saimaannorppapopulaation kannalta. Lisäystä Koloveden ja Oriveden–Pyhäselän osapopulaatioihin voi saapua ainoastaan Joutenveden–Pyyveden kautta. Jos Joutenveden–Pyyveden saimaannorppapopulaatio jatkaa pienenemistään, se heikentää entisestään myös jo nykyisellään hiipuvia Koloveden ja Oriveden–Pyhäselän saimaannorppapopulaatioita. Sattumalla on suuri merkitys pienissä populaatioissa, ja niinpä pohjoisen Saimaan alueet ovat alttiita jopa väliaikaiselle autioitumiselle.

Virkistyskäytön ja luontomatkailun näkökulmasta suunnittelualue on osa Saimaan vesiretkeilykohteiden kokonaisuutta ja eteläisistä osistaan sille ulottuvaa Heinäveden reittiä. Metsähallituksen Saimaan suojelualueiden luontomatkailusuunnitelmassa Joutenvesi–Pyyvesi sijoittuu Linnansaaren ja Koloveden kansallispuistojen väliin erämaisena, jokamiesretkeilyyn painottuvana kohteena, jolla ei ole Metsähallituksen ylläpitämiä retkeilyn palvelurakenteita.

Edellisen hoito- ja käyttösuunnitelman toteutuminen	Lisätietoja
-	Ei aiempaa hoito- ja käyttösuunnitelmaa

Suunnittelualan yleiskuvaus

Joutenveden–Pyyveden Natura-alue on useista järvenselistä, saarten sokkeloista ja voimakkaasti virtaavista salmista muodostuva kokonaisuus (kuva 1). Sen tärkein suojeluperuste on saimaannorppa, jonka kannasta jopa 10 % on arvioitu elävän alueella (20–30 yksilöä). Alueella on merkitystä myös melko luonnontilaisen järviluonnon säilymiselle.

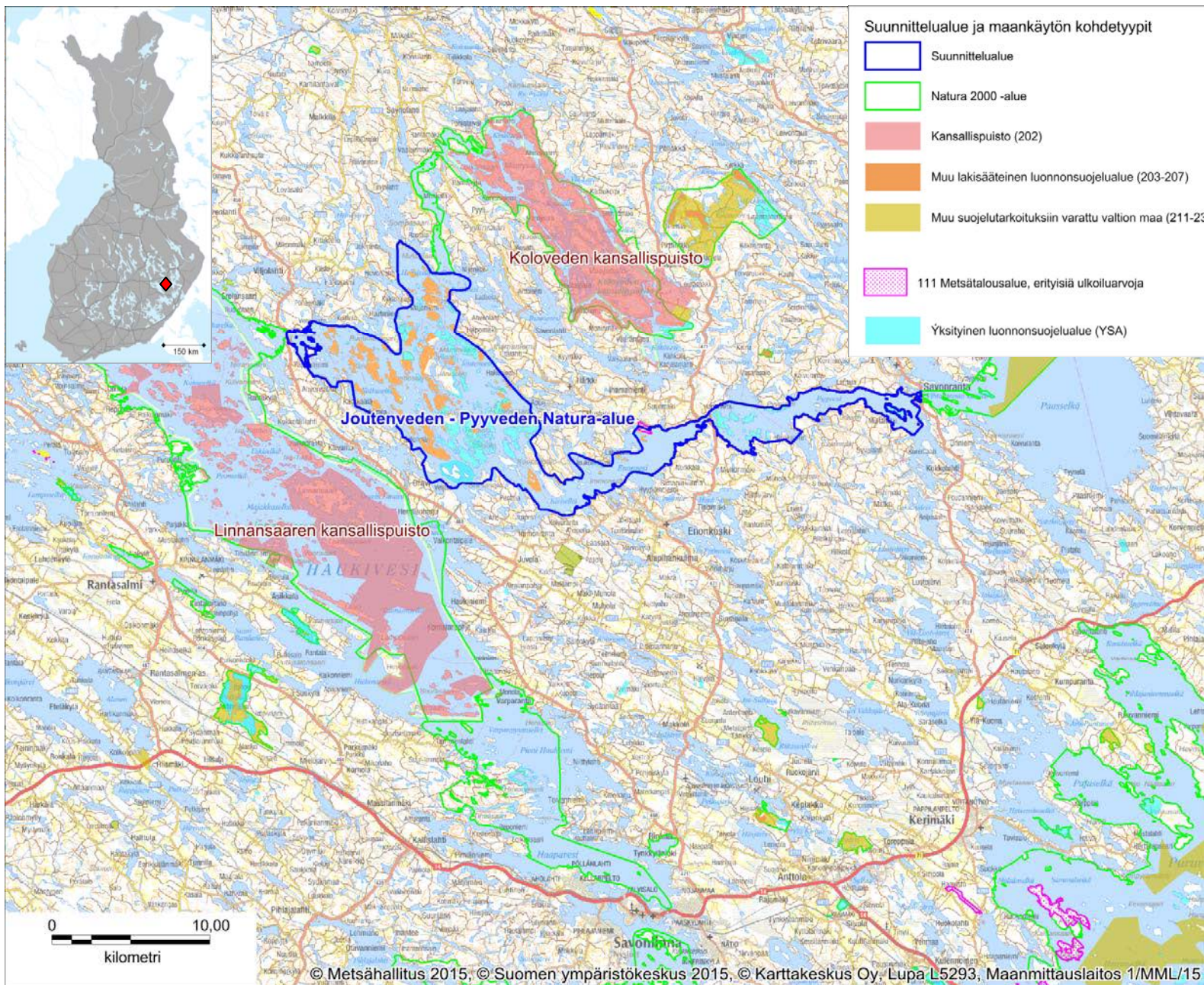
Joutenvesi edustaa Saimaalle tyypillistä karua järviruokotyyppiä. Sillä yhtyvät Heinäveden reitin kirkkaammat ja Pielisestä tulevat tummemmat vedet. Joutenvedellä on huomattavan paljon saaria, joiden koko vaihtelee pienistä luodoista pariin sataan hehtaariin. Rantaviivaa on erittäin paljon ja maisema hyvin rikkonainen. Alueen kallioperä on migmatiittia, kiillegneissia ja graniittia. Pohjamoorenikerros on ohut ja maisemalle ovat tyypillisiä paljaat kalliot.

Lähes kaikki suurimmat saaret ovat olleet asuttuja ja saarten metsät viime vuosiin saakka talouskäytössä. Ihmisen vuosituhanneista liikkeistä kertovat Joutenveden alueelta löytyneet muinaismuistolain suojaamat varhaismetallikautinen asuinpaikka sekä muutama tervahauta ja peura- tai nauriskuoppa. Aivan suunnittelualan kupeessa sijaitsee myös mm. kalliomaalaus. Kaskeamisen ja Oravissa olleen rautaruukin ja tehtaiden puunhankinnan vaikutus näkyy hyvin pääosassa suurimpia saaria: yli puolet alueen metsistä on vain yhden puulajin muodostamia ja lahopuuta on metsissä hyvin vähän.

Nykyisin metsät ovat yleisimmin nuoria mäntyvaltaisia kangasmetsiä, jotka kasvavat pieninä metsiköinä. Paljaat rantakalliot vaihtuvat pian rannan tuntumassa rehevämpiin lehtimetsämaisemiin tai karumpiin männiköihin. Havupuuvaltaisissa metsissä kasvaa kuitenkin seassa koivua ja muita lehtipuita. Saarista löytyykin lehtoja, joissa menestyvät uhanalainen metsänemä ja pussikämmekä. Paikoin lehmukset muodostavat pieniä metsiköitä. Joutenveden alueella on myös vähän soita. Pienet suoilaikut sijaitsevat rinteiden alla olevissa juoteissa tai rannoilla. Vanhoilla peltoalueilla tavataan vielä uhanalainen hirvenkello ja ahokirkiruoho.

Saaristossa pesii useita lintudirektiivin lajeja sekä muita vesi-, ranta- ja metsälintuja. Isokoskelo, tukkakoskelo ja teeri ovat Suomen erityisvastaalajeja ja riistaeläimiä, haapana ja tavi riistaeläimiä. Selkälokki on Suomen erityisvastaalaji.

Suunnittelualan valtionmaat sijaitsevat pääasiassa Joutenveden länsi- ja pohjoisosan saarissa. Valtion alueille perustettuun Joutenveden luonnonsuojelualueeseen kuuluu maa-alueita noin 15 km² ja vettä noin 60 ha. Natura-alueen itäosassa, Enonvedellä ja Pyyvedellä on yleisemmin yksityisiä luonnonsuojelualueita, yhteensä noin 17 km² (kuva 2).

Kuva 1. Joutenveden–Pyyveden Natura-alueen sijainti ja suunnittelu-alueen rajaus

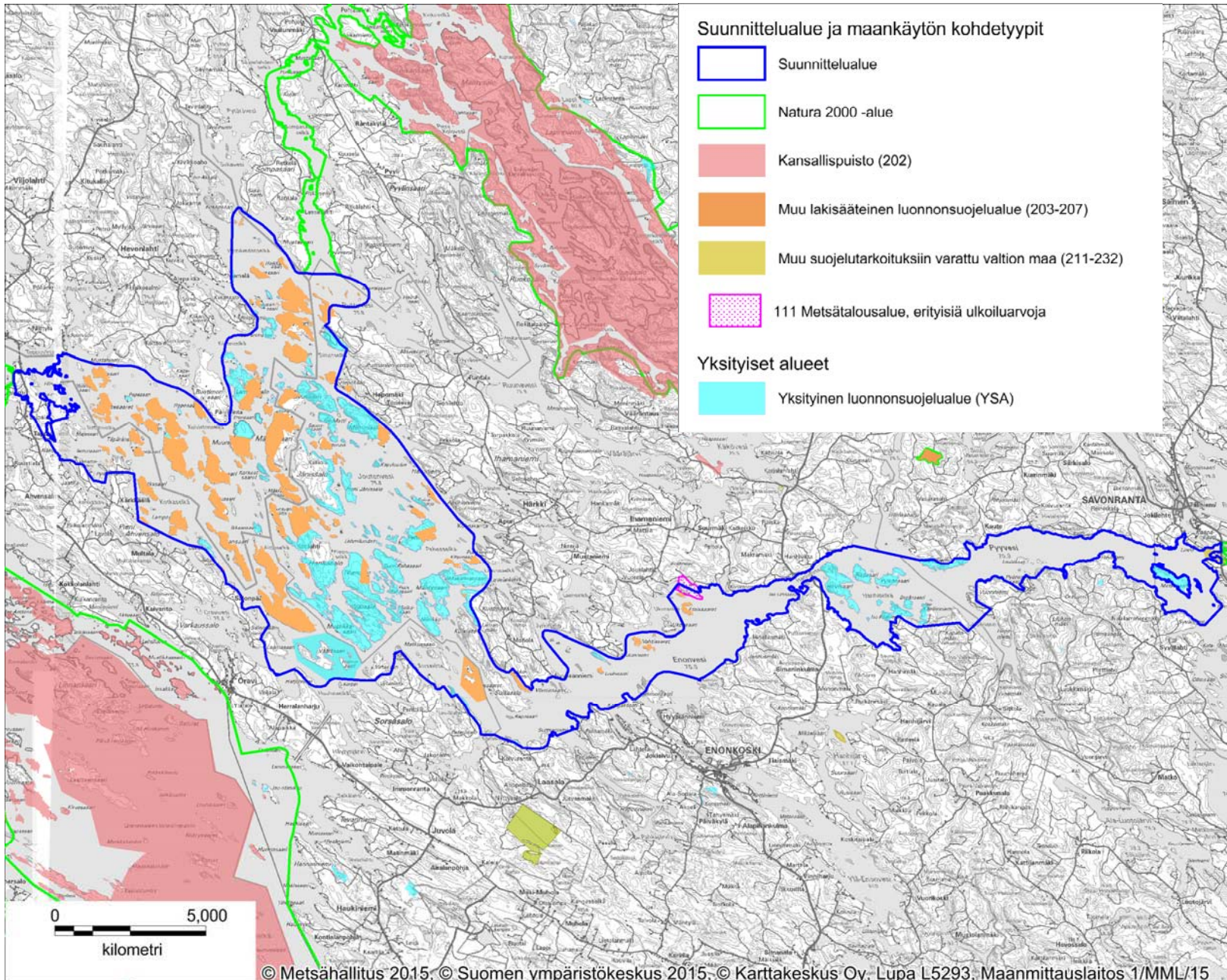
Joutenveden–Pyyveden Natura-alue sijaitsee Savonlinnan, Enonkosken, Heinäveden ja Varkauden alueella, Etelä-Savon ja Pohjois-Savon maakunnissa. Lähimmät taajamat ovat Savonranta ja Enonkoski ja Oravi.

Alue on useista järvenselistä, saarten sokkeloista ja voimakkaasti virtaavista salmista muodostuva kokonaisuus. Sen tärkein suojeluperuste on saimaannorppa, jonka kannasta jopa 10 % on arvioitu elävän alueella (20–30 yksilöä). Alueella on merkittävä myös melko luonnontilaisen järviluonnon säilymiselle.

Suunnittelualue sijaitsee Koloveden ja Linnansaaren kansallispuistojen välissä, mikä tekee siitä erottamattoman osan Saimaan suojeltuja saaristoalueita. Saimaannorpan suojelun kannalta alueen sijainti on merkittävä, sillä Joutenvesi–Pyyvesi toimii norpan porttina niin Kolovedelle kuin pohjoiselle Saimaallekin Oriveden ja Pyhäselän suuntaan.

Kahden kansallispuiston väliin sijoittuva suunnittelualue on erämainen, jokamiesrekeilyyn painottuva osa Saimaan suojelualueiden kokonaisuutta. Suunnittelualueen rajalla sijaitseva Oravi, on merkittävä luontomatkailukeskittymä, josta kulkua suuntautuu sekä Linnansaaren kansallispuistoon, että Joutenveden suuntaan.

© Metsähallitus 2016, © Suomen ympäristökeskus 2016, © Karttakeskus Lupa L5293, © Maanmittauslaitos 1/MML/1.

Kuva 2. Joutenveden–Pyyveden Natura-alueen maankäytön kohdetypit sekä yksityiset alueet.

Suunnittelualueen valtion maat on perustettu Joutenveden luonnonsuojelualueeksi valtioneuvoston asetuksella Saimaan luonnonsuojelualueista (441/2014). Yksityisiä luonnonsuojelualueita (YSA) on 59 (yht. 1 744 ha) ja ne sijoittuvat pääosin Joutenveden itäisiin osiin ja Pyyvedelle.

Osa Natura-alueen yksityismaista toteutetaan luonnonsuojelulain sijaan maankäyttö- ja rakennuslain nojalla. Vesialueet toteutetaan pääasiassa maastoliikennelain, vesiliikennelain, kalastuslain nojalla sekä sopimuksin. Eri toteutustavat on kuvattu tarkemmin lomakkeella 2 ja kuvassa 3.

© Metsähallitus 2016, © Suomen ympäristökeskus 2016, © Karttakeskus Lupa L5293, © Maanmittauslaitos 1/MML/1.

2 Perustamistarkoitus

Selite	Lomakkeella esitetään suunnittelualueeseen kuuluvien suojelualueiden ja -ohjelmakohteiden perustamistarkoitus sekä tiettyjen suunnittelualuetta koskevien kansainvälisten sopimusten tavoitteet. Perustamissäädöksessä tai suojeluohjelmassa määritelty suojelualan perustamistarkoitus on pohjana suunnittelualan keskeisten arvojen määrittelylle. Perustamistarkoitus vaikuttaa osaltaan myös kehittämistavoitteiden asettamiseen (ks. pääluke II). Suojeluohjelmakohteilla, joita ei vielä ole perustettu luonnonsuojelualueiksi, suojelun tarkoitus on määritelty ao. suojeluohjelmassa.		Kartta	Kuva 3: Naturen toteuttamistavat Kuva 4: Suojeluohjelmakohteet
Suunnittelualan tai sen osan nimi	Perustamissäädös, suojeluohjelma tai -sopimus	Alueen suojelutarkoitus	Perustamisvuosi	
Joutenveden luonnonsuojelualue (valtion maat)	Valtioneuvoston asetus Saimaan luonnonsuojelualueista 441/2014	Saimaan alueen saaristolunnon, saimaannorpan elinympäristön ja Etelä-Suomen järvi-, ranta-, metsä- ja kallioluonnon suojelu ja hoitaminen ja niiden eliöstön säilyttäminen luonnontilaisina ja niiden ekosysteemien häiriöttömän kehityksen turvaaminen tai ennalleen saattaminen, perinnemaisemien ylläpitäminen sekä retkeily, opetus ja tutkimus.	2014	
Yksityiset luonnonsuojelualueet	Yksityisten luonnonsuojelualueiden perustamispäätökset	Suunnittelualueella on 59 yksityistä luonnonsuojelualueita. Alueiden perustamispäätöksillä toteutetaan valtakunnallista rantojensuojeluohjelmaa, kaa-voituksen suojeluvarauksia, Etelä-Suomen monimuotoisuusohjelmaa (MET-SO) ja Natura 2000 -verkoston suojelutavoitteita. Yhteenveto YSA-kohteiden rauhoitussäädöksistä on esitetty liitteessä 1.	1995–2015	
Suojeluohjelmat				
Joutenvesi (RSO060046)	Rantojensuojeluohjelma	Ohjelma-alueiden säilyttäminen pääosin rakentamattomina ja luonnontilaisina sekä saimaanhykkeen pesimäpaikkojen suojelu.		
Heinäveden reitin maisemat (MAO060071)	Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue	Maaseudun kulttuurimaisemien monenlaisten arvojen turvaaminen. Pohjois-Savon järvisävyksen vesistömaisema Suvasvedeltä Haukivedelle vievän laivaraitin varrella. Asutushistoriallisesti merkittävä ja maisemallisesti kaunis kokonaisuus. (Ympäristöministeriö 1995; 1992)		
Lisätietoa				
<p>Natura 2000 -verkostoon kuuluvien alueiden suojelu toteutetaan määrättyjen lakien mukaisessa menettelyssä niin, että turvataan niiden arvojen säilyminen, joiden perusteella alue on verkostoon valittu. Suojelutavoitteiden toteuttaminen ei aina edellytä luonnonsuojelualan perustamista, kunhan suojelun toteuttavalla ja määräyksillä turvataan Natura-alueen suojelun perusteena olevien luontotyyppien ja lajien suotuisan suojelun tason säilyminen tai saavuttaminen. (Ympäristöministeriö 2004.) Joutenveden–Pyyveden Natura-alueen toteuttamistavat ovat luonnonsuojelulaki, maankäyttö- ja rakennuslaki, maastoliikennelaki, vesiliikennelaki, kalastuslaki ja sopimus. Eri toteuttamistavoilla on erilaisia vaikutuksia Natura-alueen eri osien käyttöön:</p> <p>Luonnonsuojelulaki (LsL): Luonnonsuojelulailla toteutettavien Natura-alueiden suojeluun voidaan käyttää useita eri keinoja. Yleisimmin alue perustetaan luonnonsuojelualueeksi. Suojelualue voidaan perustaa yksityisen omistamalle maalle tai ostaa tai vaihtaa kohde valtiolle suojelutarkoituksiin. Tiettyjen luontotyyppien esiintymien kohdalla alue voidaan suojella myös ELY-keskuksen määrittelemällä rajauspäätöksellä, jolla luonnonsuojelulain mukainen luontotyyppi tai luonnonsuojeluasetuksessa mainittu erityisesti suojeltavan lajin esiintymispaikka suojellaan hävittämiseltä tai heikentämiseltä. Maanomistaja ja ELY-keskus voivat myös tehdä alueesta määräaikaisen rauhoitus sopimuksen enintään 20 vuodeksi. Luonnonsuojelulaissa määrätään maanomistajalle suojelusta maksettavista korvauksista.</p>				

Maankäyttö- ja rakennuslaki (MRL): Maankäyttö- ja rakennuslailla toteutettavilla Natura-alueilla suojelutavoitteet saavutetaan MRL:n mukaisella maankäytön ja rakentamisen ohjauksella. Kaavoituksella on keskeinen merkitys Natura 2000 -verkoston tavoitteiden ja muiden maankäyttötarpeiden yhteensovittamisessa. Saimaannorpan pesimä-alueilla esimerkiksi lomarakennuspaikkojen oikealla sijoittelulla on suuri merkitys. Kaavoja hyväksyttäessä ja vahvistettaessa on varmistettava, ettei kaavalla merkittävästi heikennetä alueella olevia luontotyyppejä tai lajien elinympäristöjä. Natura 2000 -verkoston luonnonarvojen lisäksi kaavoituksessa tulee ottaa huomioon myös muut valtakunnalliset ja paikalliset luonnonarvot. MRL:n nojalla toteutettavilla Natura-alueilla haja-asutusluonteinen rakentaminen ei välttämättä ole poissuljettua, kunhan alueen suojeluarvot eivät heikkene. Kaavoituksessa sekä rakennuslupaharkinnassa tulee noudattaa luonnonsuojelulain Natura-verkoston koskevia säännöksiä. Rakentamisen poikkeamislupia, rakennuslupia ja toimenpidelupia käsiteltäessä on varmistettava, että suunniteltu rakentaminen ei hävitä tai heikennä saimaannorpan lisääntymis- tai levähdyspaikkoja. Tämä koskee mm. uudistarkentamista, olemassa olevan rakennuksen laajentamista ja lomarakennuksen käyttötarkoituksen muuttamista.

Maastoliikennelaki (MaLL): ELY-keskus voi maastoliikennelain nojalla kieltää tai rajoittaa moottorikäyttöisen ajoneuvon käyttämistä tietyllä maa-alueella tai jääpeitteisellä vesialueella määräajaksi tai toistaiseksi. Saimaannorpan suojelun kannalta tärkeillä alueilla voidaan maastoliikennelain nojalla ohjata jääliikennettä saimaannorpan kannalta haitattomille reiteille ja rajoittaa liikennettä alueilla, missä siitä aiheutuu häiriötä norpalle.

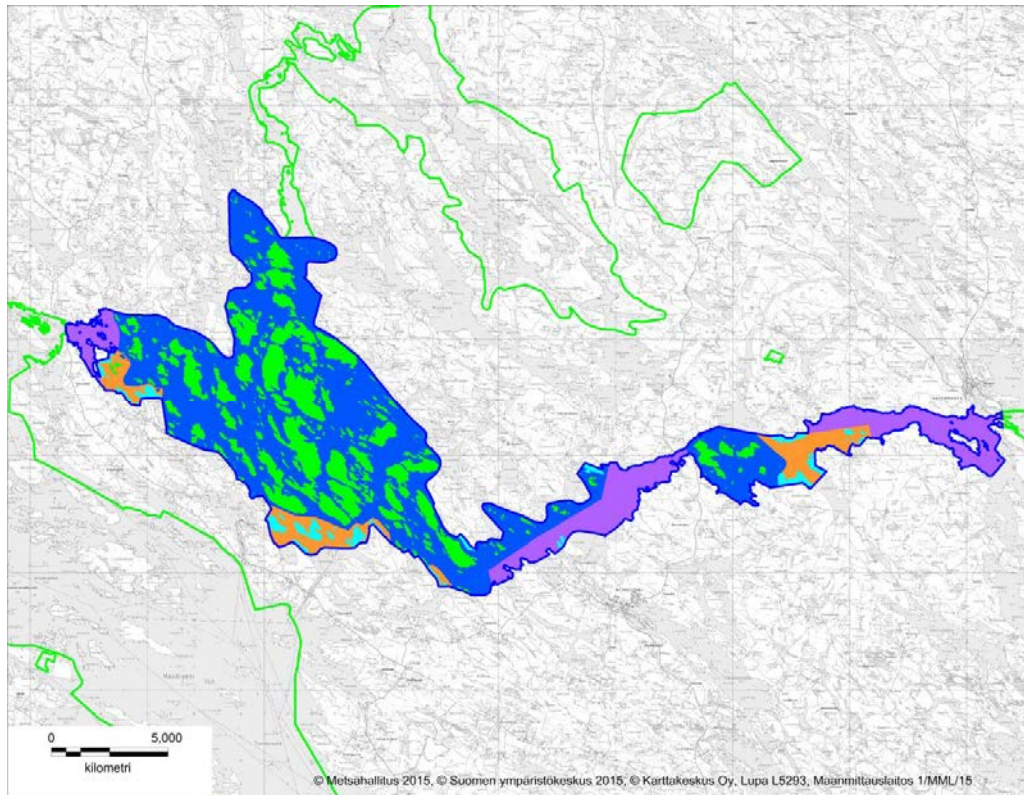
Vesiliikennelaki (VeLL): ELY-keskus voi vesiliikennelain nojalla kieltää tai rajoittaa vesikulkuneuvoilla liikkumista määräajaksi tai toistaiseksi määrätyllä vesialueella. Suunnitelualueella vesiliikennelain mukaisia kieltoja tai liikkumisrajoituksia on mahdollista asettaa lajiston suojelun kannalta tärkeillä vesialueilla, joilla vesiliikenne voi aiheuttaa merkittävää häiriötä häiriölle alttiiden lajien lisääntymis- tai levähdyspaikoilla.

Kalastuslaki (KaL): Kalastuslain mukaan maa- ja metsätalousministeriö voi määräajaksi kieltää tietynlaisen pyydyksen tai kalastustavan käyttämisen tietyllä vesialueella, jos alueella esiintyvän uhanalaisen eläinkannan säilyminen sitä edellyttää. Lakiin perustuen valtioneuvosto on maa- ja metsätalousministeriön esittelystä antanut asetuksen eräistä kalastusrajoituksista Saimaalla (295/2011). Asetus koskee saimaannorpan keskeisiä elinalueita ja se on voimassa 30.4.2016 saakka. Asetuksen tavoitteena on vähentää ennen kaikkea aikuisten norppien pyydyskuolemia.

Sopimus: Natura 2000 -alueen suojelun toteutuskeinona voi olla myös vapaaehtoinen sopimus, jossa maa- tai vesialueen omistaja sitoutuu määräajaksi esimerkiksi hoitamaan perinneympäristöä tai vuokraamaan omistamansa kalastusoikeuden suojelutarkoituksiin saimaannorpan pesimäalueilla.

Yhteenveto

Joutenvesi kuuluu sekä rantojensuojeluohjelmaan että erityissuojelua vaativiin vesiin. Natura-alueen poikki kulkee Heinäveden reitin valtakunnallisesti arvokas maisema-alue. Valtion alueet on perustettu Joutenveden luonnonsuojelualueeksi valtioneuvoston asetuksella Saimaan luonnonsuojelualueista (441/2014). Natura-alueella on 59 Etelä-Savon ELY-keskuksen (aik. ympäristökeskus) päätöksellä perustettua yksityistä luonnonsuojelualueita (YSA). Vesialueilla on tehty vapaaehtoisia kalastuksen rajoitussopimuksia. Alueella on voimassa valtioneuvoston ympärivuotinen pyydystyyppiasetus sekä kevätaikainen verkkokalastuskielto.

Joutenveden - Pyyveden Natura 2000-alueen toteutustapa

- Kalastuslaki
- Luonnonsuojelulaki
- Maastoliikenne- ja kalastuslaki sekä sopimus
- Maastoliikenne-, vesiliikenne- ja kalastuslaki sekä sopimus
- Maankäyttö- ja rakennuslaki

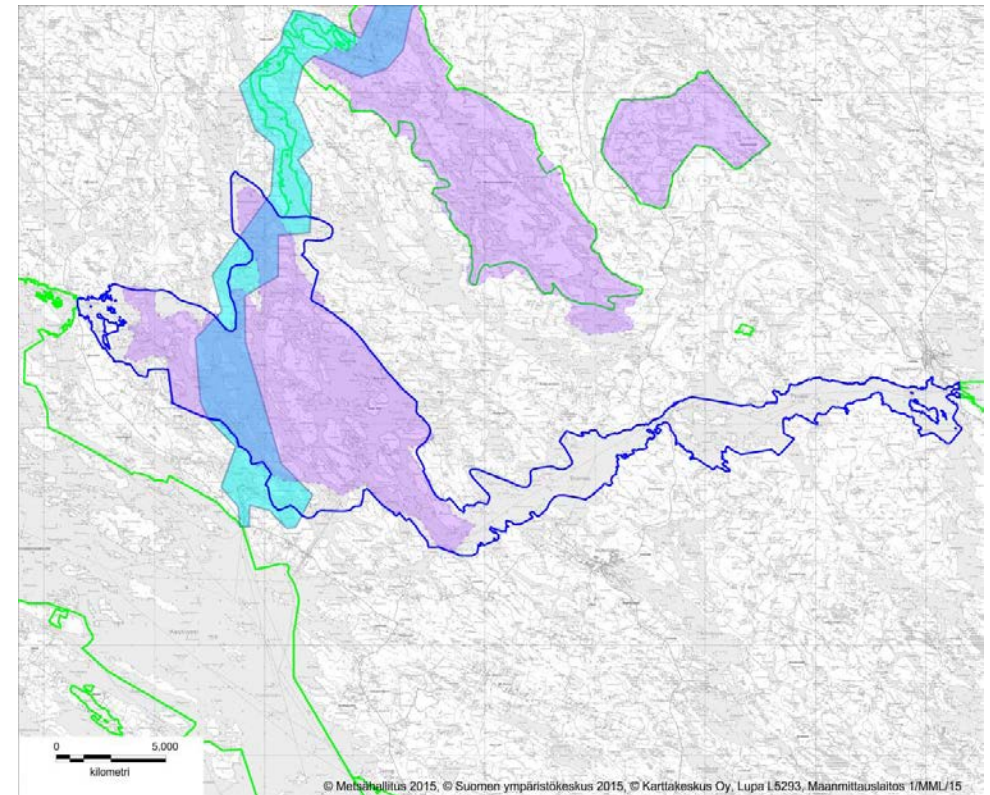
Suunnittelualue

Muu Natura 2000 -alue

Kuva 3. Joutenveden–Pyyveden Natura 2000 -alueen toteutustapa

Joutenveden–Pyyveden Natura-alueen toteutustapoja ovat luonnonsuojelulain lisäksi maankäyttö- ja rakennuslaki, kalastuslaki, maastoliikennelaki, vesiliikennelaki sekä sopimus.

© Metsähallitus 2016, © Suomen ympäristökeskus 2016, © Karttakeskus Lupa L5293, © Maanmittauslaitos 1/MML/1.

Suojeluohjelma-alueet

- Rantojensuojeluohjelma
- Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue
- Suunnittelualue
- Muu Natura 2000 -alue

Kuva 4. Joutenveden–Pyyveden Natura 2000 -alueen suojeluohjelma-alueet

Joutenveden–Pyyveden Natura-alueen poikki kulkee Heinäveden reitin valtakunnallisesti arvokas maisema-alue. Joutenveden saaristo kuuluu rantojensuojeluohjelmaan.

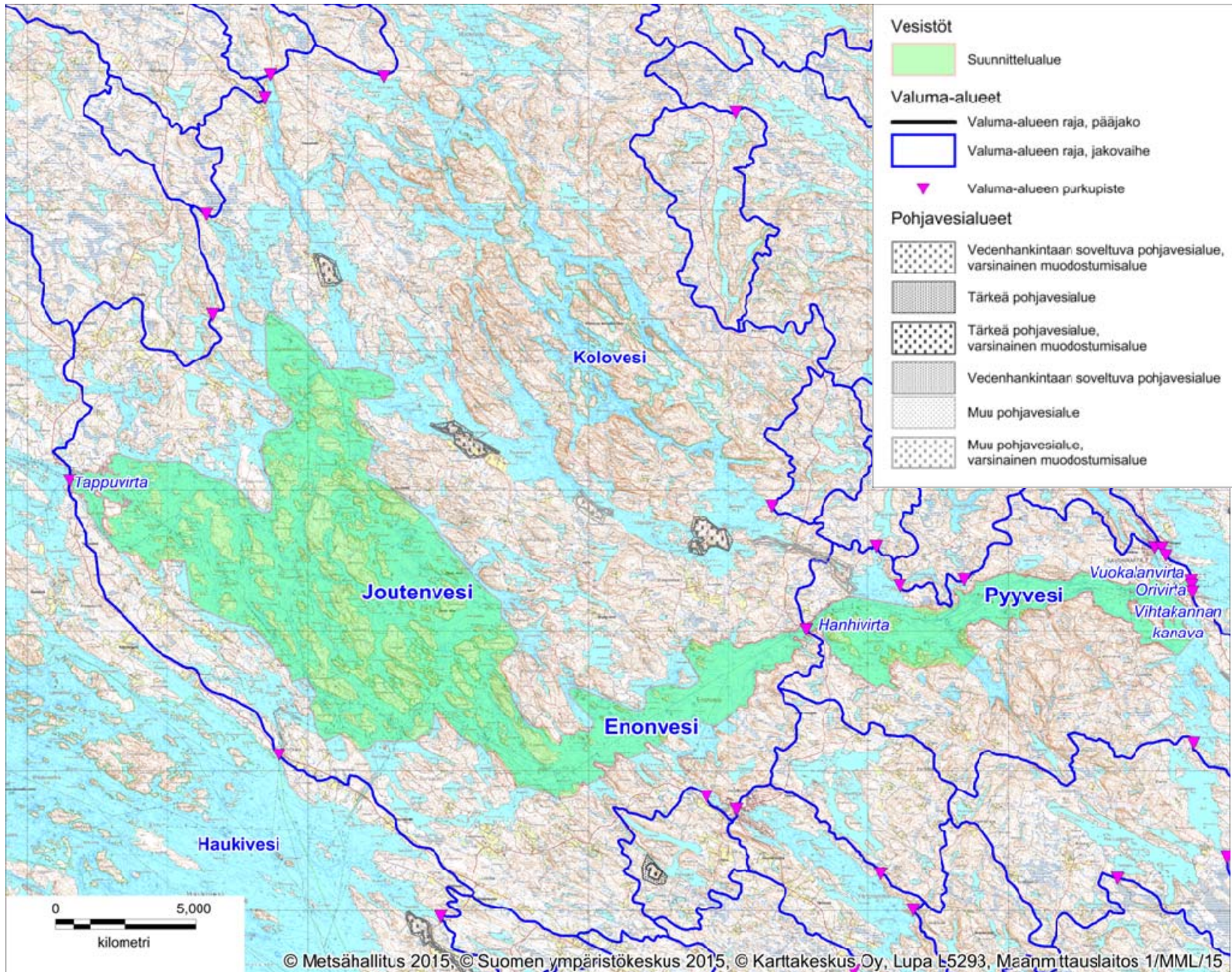
© Metsähallitus 2016, © Suomen ympäristökeskus 2016, © Karttakeskus Lupa L5293, © Maanmittauslaitos 1/MML/1.

3 Eloton luonto: vesistöt ja geologia

Selite	Lomakkeella kuvataan suunnittelualueen veden laatua ja lintuvesiluonnetta. Laatuluokka kuvaa pintavesien ekologista tilaa. Lomakkeeseen liittyy kartta, joka kuvaa alueen vesistöjä ja vesistöaluejakoa	Kartta	Kuva 5: Vesistöt
Vesistöt			
Kuvaus alueen vesistöistä (järvet, syvyys, joet, valuma-alueet)			
<p>Saimaan latvavesiin kuuluva Joutenvesi (järvierekisterissä alueesta käytetään nimeä Enonvesi) jakaantuu kolmeen osa-alueeseen: Joutenvesi ja Enonvesi (tunnus 04.221) sekä Pyyvesi (tunnus 04.231) (kuva 5). Joutenvesi kuuluu Vuoksen vesistöalueeseen ja sijaitsee 75,8 m meren pinnan yläpuolella. Alueelle tulee vesiä pohjoisesta Kolovedeltä (Kermajärven reitin vedet) ja idästä Paasselältä (Pielisen reitin vedet). Joutenvesi laskee edelleen Haukiveteen kolmen kapeikon, Tappuvirran sekä Oravin ja Haponlahden kanavien kautta. Natura-rajauksen sisällä on vesialasta noin 60 % eli 111,6 km². Joutenvesi–Enonvesi kuuluu samaan valuma-alueeseen Koloveden ja siitä pohjoiseen olevan Ruokoveden kanssa, valuma-alueen kokonaispinta-ala on 626,4 km². Pyyvedellä on oma valuma-alueensa, jonka pinta-ala on 121,8 km².</p> <p>Joutenvesi on useiden selkien, erikokoisten saarien sekä voimakkaasti virtaavien salmivesien muodostama kokonaisuus. Maisemakuvaltaan alue on hyvin rikkonainen ja vaihteleva. Saaria on alueella hyvin runsaasti, ja niiden koot vaihtelevat pienistä luodoista satoihin hehtaareihin. Suurimpia saaria alueella ovat Hankasalo (n. 300 ha), Jänissalo (n. 200 ha) ja Kangassaari (n. 170 ha). Saaret ovat lukuisine niemineen ja lahtineen hyvin sokkeloisia, ja alueen rantaviivan pituus onkin suurimpia tiedossa olevia koko järven pinta-alaan suhteutettuna. Rannat ovat kalliisia ja monin paikoin kasvittomia, mutta alueella on myös suojaisia järviruo' on valtaamia matalia lahdenpohjia. Silokallioita ja jyrkän-teitä esiintyy rannoilla yleisesti. Ominaispiirteisiin kuuluvat myös kapeat virtaiset salmet, joka jäätyvät myöhään ja sulavat varhain.</p> <p>Enonvesi ja Pyyvesi ovat muodoltaan pitkänomaisia, molemmilla selkävesillä on pituutta yli 10 km leveyden vaihdella 0,5:n ja 2 km:n välillä. Joutenveden selkävedet lahtineen ja saaret niemineen ovat voimakkaasti mannerjäätikön muovaamia ja näin ollen lähes laittanaan luoteis-kaakkosuuntaisia. Isoimpia selkävesiä Joutenveden alueella ovat Heinävedenselkä, Joutenvedenselkä–Pehesselkä ja Kotkaselkä. Syvimmät kohdat alueella sijoittuvat luonnollisesti suurimmille selille, yli 40 metrin syvänteitä löytyy Joutenvedenselän Runoluotojen luoteispuolelta ja Enonvedeltä Venakkoniemen edustalta sekä useasta kohtaa Pyyvedeltä. Vesialueen syvin kohta on 46 m ja se sijaitsee Pyyvedellä Hirviniemen edustalla. Keskisyvyys vesialueella on 7,1 m.</p> <p>Joutenvedellä sekoittuvat pohjoisesta Kermajärveltä laskevat kirkkaat vedet Pielisestä saapuviin tummempiin vesiin. Natura-alueen pohjoisin osa, Heinävedenselkä (714 ha), luokitellaan VPD-luokituksessa suuriin vähähumuksisiin järviin samoin kuin yläpuoliset Koloveden ja Ruokoveden vesistöt. Pääosa Natura-alueesta (10 442 ha) luetaan kuuluvaksi suuriin humusjärviin, tyypiltään alue kuuluu karuun ruokojärviyyppiin. Veden laatu on ekologiselta tilaltaan erinomainen koko alueella.</p> <p>Joutenvedellä on merkitystä etenkin äärimmäisen uhanalaisen saimaannorpan elinympäristönä ja väylänä pohjoisimmille esiintymisalueille. Lintulajisto runsaussuhteineen on tyypillistä Saimaan alueen karulle vesistölle.</p>			
Kuvaus alueen pohjavesistä			
Natura-alueella ei ole pohjavesialueita.			
Vesialueiden ja pohjaveden nykyinen käyttö (väylät, kalankasvatus, pohjaveden otto jne.)			
Natura-aluetta halkovat laivaväylät. Syväväylä Savonrannalta Tappuvirtaan kulkee alueen läpi itä-länsisuunnassa ja pääväylä etelästä pohjoiseen eli Oravista Heinävedenselälle Heinäveden reittiä pitkin. Lisäksi alueella on lyhyempiä pää- ja sivuväyliä.			

Pinta-alat ja osuus alueesta			Pintavesien tila (% pinta-alasta)		Muuta
	ha	%	Erinomainen / hyvä	100 %	☒ VPD:n mukainen suojelualuekisterikohde
Järvet, pinta-ala	11 156 ha	73 %	Tyydyttävä	-	☐ Koskiensuojelukohde
Merialueet, pinta-ala	-	-	Välttävä / huono	-	☐ Osittain tai kokonaan säännöstelty vesistö
Pohjavesialueet, p-a	-	-	Ei määritelty	-	☐ Voimakkaasti muutettu vesistö

Geologia	
<p>Kuvaus alueen geologiasta (kallioperä)</p> <p>Joutenveden alueen kallioperä kuuluu 1 950–1 850 miljoonaa vuotta sitten syntyneeseen varhaisproterotsooiseen kallioperään. Alueen yleisimmät kivilajit ovat kiillegneissi ja -liuske sekä granodioriitti, jotka edustavat Svekofennidien ja Karelidien vuorijonojen kuluneita juuriosia.</p> <p>Kiillegneissit ja -liuskeet ovat alun perin merenpohjaan noin 1 900 miljoonaa vuotta sitten kerrostuneita savia ja hiekkvoja. Kerrostumisen jälkeisissä mannerliikunnoissa ne ovat joutuneet suurempaan paineeseen ja korkeampaan lämpötilaan, minkä johdosta ne ovat uudelleen kiteytyneet ja vaihtelevasti osittain sulaneet. Suunnittelualueen pohjois- ja keskiosat ovat paremmin säilyneitä karjalaisten muodostumien kiilleliuskeita, kun taas Enonveden eteläpuoliset kiillegneissit kuuluvat svekofennisiin muodostumiin, jotka ovat voimakkaammin sulaneita.</p> <p>Granodioriitit koostuvat samoista mineraaleista, mutta hieman eri määrasuhteilla kuin graniitit. Ne ovat kiteytyneet piirikkaasta kivilajista eli magmasta vuorijonopoimuksen aikana syvällä maankuorella, eli ne kuuluvat syväkiviin. Suurimmat yhtenäiset granodioriittialueet ovat Enonveden itäosassa ja Joutenvedenselän, Piipunselän, Nauvunselän sekä Kuiviston selän ympäristössä. Granodioriitin lisäksi alueella on jonkun verran koostumukseltaan emäksisempiä syväkivilajeja: peridotiittia Muuraissaaren ja Lamminsalon välisellä alueella, gabroa Pienen Kotkasaaren ympäristössä sekä erilliset dioriitti- ja kvartsidioriittialueet Kangassaareissa, jonka länsirannalle ulottuu myös etelästä isomman tonaliittialueen pohjoispäähän. Enonveden Kiviselän Nikinluotojen ympäristö koostuu kvartsidioriitista ja tonaliitista. Alueen syväkivistä ei ole olemassa ikämääryksiä, mutta vastaaventyypisten kivien ikä muualla Itä-Suomessa vaihtelee 1 890 ja 1 870 miljoonan vuoden välillä. Tikansaarten alueen kallioperä koostuu amfiboliitista, joka on alun perin luultavimmin ollut merenpohjalle purkautunutta laavaa. (Perttu Mikkola, GTK)</p>	
<p>Kuvaus alueen geologiasta (maaperä ja geomorfologia)</p> <p>Alueen maaperä on pääosin kalliomaita. Pohjamoreenikerros on ohut ja kalliopaljastumia esiintyy runsaasti etenkin rannoilla. GTK:n kartta-aineiston mukaan saarissa on paikoitellen myös sekalajitteista maalajia, joiden pääajitetta ei ole selvitetty. Ne sijoittuvat useassa kohdassa entisille maatalousmaille, jotka nykyisellään ovat puustoittuneet. Turvemaita alueella on erittäin niukasti, saarissa esiintyy soita satunnaisesti vain kapeina juotteina ja paikoin pienialaisesti rannoilla. Lajittuneita maalajeja ei esiinny. Saaret ovat rantaviivaltaan ja pinnanmuodoiltaan pienipiirteisesti vaihtelevia, ja rannoilla on paikoin silokallioita tai jylhiä jyrkenteitä.</p>	
Muuta	☐ Valtakunnallisesti arvokas moreenialue ☐ Valtakunnallisesti arvokas kalkkikallioalue

Kuva 5. Joutenveden–Pyyveden Natura-alueen vesistöt, valuma-alueet ja pohjavesialueet.

Saimaan latvavesiin ja Vuoksen vesistöalueeseen kuuluva Joutenvesi jakaantuu kolmeen osa-alueeseen: Joutenvesi, Enonvesi ja Pyyvesi. Natura-rajauksen sisällä on vesialasta noin 60 %. Joutenvesi–Enonvesi kuuluu samaan valuma-alueeseen Koloveden ja siitä pohjoiseen olevan Ruokoveden kanssa. Pyyvedellä on oma valuma-alueensa.

Enonvesi ja Pyyvesi ovat muodoltaan pitkänomaisia, molemmilla selkävessillä on pituutta yli 10 km. Joutenveden selkävesset ja saaret ovat voimakkaasti mannerjäätikön muovaamia ja selvästi luoteis-kaakkoisuuntaisia. Järvalueen syvimät kohdat löytyvät suurimmilta seliltä. Yli 40 metrin syvänteitä esiintyy Joutenvedenselän Runoluotojen luoteispuolella ja Enonvedellä Venakkoniemen edustalla sekä monin paikoin Pyyvedellä. Suurin mitattu syvyys on 46 m Pyyvedellä Hirviniemen edustalla. Vesialueen keskisyvyys on 7,1 m.

Karuihin ruokojärviin lukeutuvalla Joutenvedellä sekoittuvat pohjoisesta Kermajärveltä laskevat kirkaat vedet Pieliestä saapuviin tummempiin vesiin. Natura-alueen pohjoisin osa, Heinävedenselkä luokitellaan VPD-luokituksessa suuriin vähähumuksisiin järviin samoin kuin yläpuoliset Koloveden ja Ruokoveden vesistöt. Pääosa Natura-alueen vesialasta luetaan kuuluvaksi suuriin humusjärviin. Veden laatu on ekologiselta tilaltaan erinomainen koko alueella. Suunnittelualueella ei ole pohjavesialueita.

© Metsähallitus 2016, © Suomen ympäristökeskus 2016, © Karttakeskus Lupa L5293, © Maanmittauslaitos 1/MML/1.

4 Natura 2000 -luontotyypit

Selite	Lomakkeella kuvataan koko suunnittelualan Natura 2000 -luontotyypit, niiden pinta-alat ja edustavuudet. Edustavuus ilmentää, miten ”tyypillisenä” luontotyyppi alueella on, ja siihen vaikuttavat mm. luontotyypin rakenne, toiminta ja ennallistamismahdollisuudet. Lomakkeella tarkastellaan myös suunnittelualan asemaa suojelualueverkostossa ja kytkeytyneisyyttä muihin verkoston kohteisiin.							Kartta	Kuva 6: Luontotyypit Kuva 7: Luontotyyppien edustavuus			
Luontotyypit					Luontotyyppien edustavuus luokittain (ha), luontotyypit I ja II²							
Koodi	Luontotyyppi * = ensisijaisen tärkeänä pidetty Natura 2000 -luontotyyppi	Pinta-ala, luontotyyppi I (ha)	Pinta-ala, luontotyyppi II (ha)	Erinomainen		Hyvä		Merkittävä		Ei merkittävä		
				LT I	LT II	LT I	LT II	LT I	LT II	LT I	LT II	
3110	Karut kirkasvetiset järvet	714 (0)		714								
3160	Humuspitoiset karut järvet	10 442 (0)		10 442								
7140	Vaihtumis- ja rantasuot	10 (5)						10				
8230	Kallioiden pioneerikasvillisuus	10 (4)				10						
9010	Boreaaliset luonnonmetsät*	15 (12)						15				
9050	Boreaaliset lehdot	45 (38)						45				
91D0	Puustoiset suot*	20 (17)						20				
Luontotyyppien pinta-ala yhteensä (ha)		11 256 (76)										
Luontotyyppien osuus suunnittelualueesta (%)		73,6 % (0,5 %)										
		Pinta-ala (ha)	Lisätietoja:									
Muu kuin Natura-luontotyyppi		1 374	Natura-luontotyyppien esiintyminen on arvioitu koko Natura-alueella. Suluissa on maastossa inventoitujen luontotyyppien pinta-alat, joiden tiedot on tallennettu Metsähallituksen MHGIS- ja YSAGIS-tietokantoihin. YSA-kohteista on inventointeja tehty vain niillä, joilla metsätalouden harjoittaminen on kielletty. Koska alue on suurelta osin inventoimatta, luontotyyppitietoihin sisältyy merkittävää epätarkkuutta.									
Ei inventoitu maa-alue		2 682										
Kaikki kuviot yhteensä		4132										
Verkostotarkastelu												
Suunnitteluala sijaitsee Koloveden ja Linnansaaren kansallispuistojen välissä, mikä tekee siitä erottamattoman osan Saimaan suojeltuja saaristoalueita. Joutenvesi–Enonvesi–Pyyvesi yhdistää Saimaan pohjoiset latvavesistöt, Koloveden ja Oriveden–Pyhäselän, Haukiveden kautta Saimaan eteläisempiin osiin. Joutenvesi–Pyyvesi on erityisen merkittävä järviökosysteeminä. Natura-alue kattaa vain osan järvialueesta, ja sen tärkein suojeluperuste on äärimmäisen uhanalainen saimaannorppa. Veden laatu on erinomainen ja alueella on merkitystä myös vesiluontotyyppien suojelun kannalta. Pääosin rakentamattomat rannat ja suojellut saaret tarjoavat elinympäristöjä niin vesi- kuin metsälinnustolle. Ajan myötä luonnontilaistuvat saaristometsät kehittyvät yhä monipuolisemmalle metsälajistolle sopivaksi.												

² Luontotyyppi II esiintyy päällekkäisenä luontotyypin I kanssa.

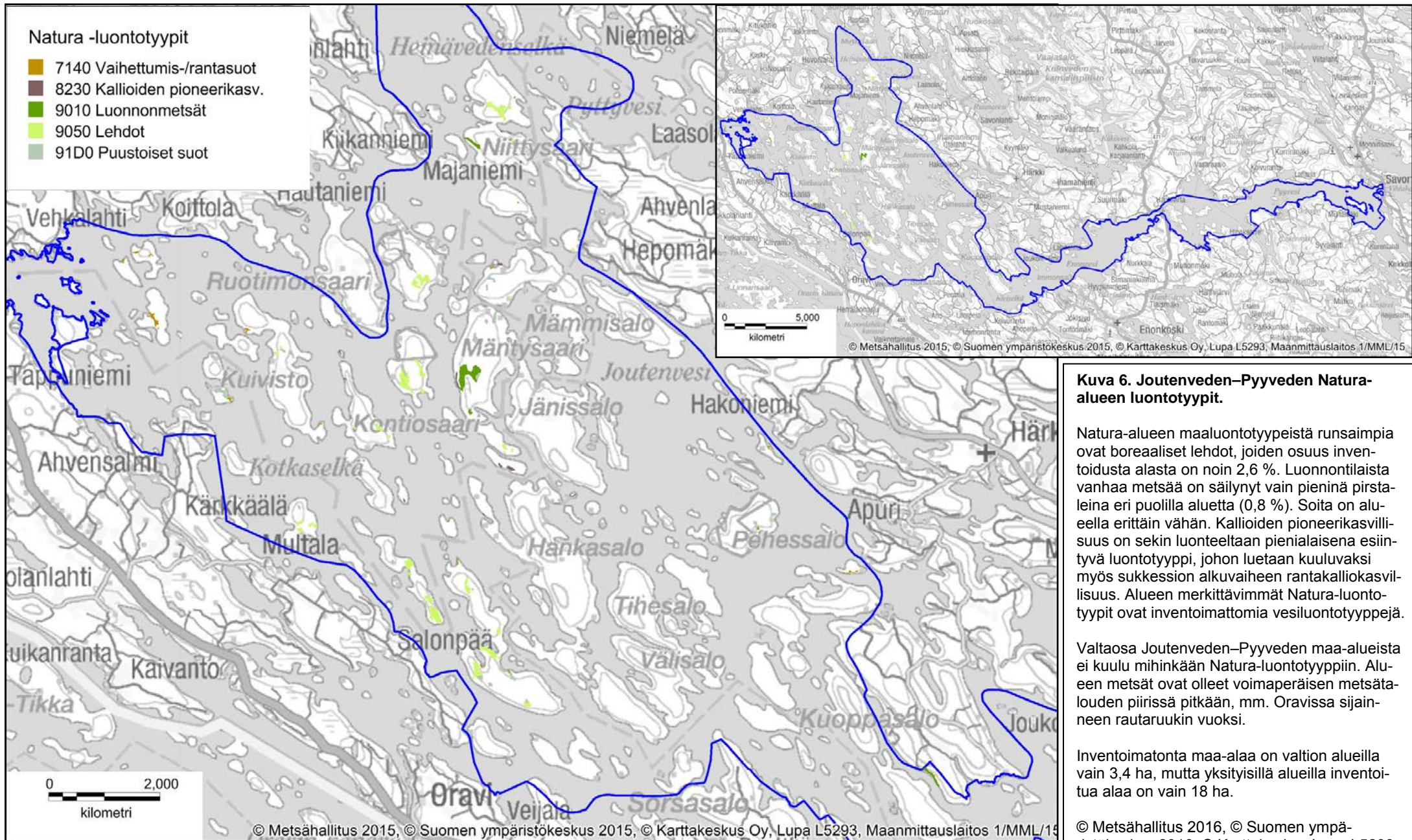
Yhteenvedo

Joutenveden–Pyyveden Natura-alueen valtion omistamilla maa-alueilla (1 432 ha) on tehty luontotyyppi-inventointi lähes kattavasti vuonna 2005. Inventoimatonta valtion maata Natura-rajauksen sisäpuolella on vain 3,4 ha. Koska Natura-alueella olevilla yksityismaiden luonnonsuojelualueilla (yht. 1 720 ha) metsätalouden harjoittaminen on lähes poikkeuksetta sallittua, ei näiltä alueilta ole inventoitu luontotyyppiä. Luontotyyppi-inventointia on tehty vain osalla tiukasti suojelluista YSA-alueista, yhteensä 18 ha:n alalla.

Alueen merkittävimmät Natura-luontotyypit ovat vesiluontotyyppiä. Valtaosa alueen vesistä kuuluu tyyppiin 'karut humuspitoiset järvet' (3160). Aivan Natura-alueen pohjoisimmassa osassa on myös luontotyyppiin 'karut kirkasvetiset järvet' (3110) luettavaa aluetta, joka jatkuu Natura-alueen ulkopuolelle Kolovedelle. Vesiluontotyyppien edustavuus koko alueella on vesipuitedirektiivin (VPD) luokituksen mukaisesti erinomainen.

Maaluontotyypeistä runsaimpia ovat boreaaliset lehdot, joiden osuus inventoidusta alasta on noin 2,6 %. Niiden samoin kuin muidenkin puustoisten luontotyyppien edustavuuden alenemisen tärkeimpänä syynä on alueella pitkään intensiivisenä jatkunut metsätalouden harjoittaminen. Se on pääsyy myös boreaalisten luonnonmetsien erittäin pieneen osuuteen alueella (0,8 %). Luonnontilaista vanhaa metsää on säilynyt vain pieninä pirstaleina eri puolilla aluetta. Soita on alueella erittäin vähän, ja niiden edustavuuden alenemisen taustalla ovat hakkuiden ohella ojitukset, joita on tehty huolimatta pienialaisten soiden sijainnista saarissa. Myös osa rantojen läheisyydessä sijaitsevista ranta- ja vaihettumissoista on muuttunut ojitusten myötä, vaikka pääsääntöisesti niiden alhaisen edustavuuden taustalla onkin niiden luontaisesti pieni koko. Kallioiden pioneerikasvillisuus on sekun luonteeltaan pienialaisena esiintyvä luontotyyppi, johon luetaan kuuluvaksi myös sukcession alkuvaiheen rantakalliokasvillisuus. Joutenveden–Pyyveden alueella on entisiä niittyjä ja vanhoja kulttuurivaikutteisia lehtimetsiä, mutta hoitamattomina ne eivät nykyisellään täytä perinnemaisemien Natura-luontotyyppien kriteerejä. Aikaa myöten osa hylätyistä tai puustoittuneista perinnemaisemista voi kehittyä lehdoksi.

Valtaosa Natura-alueella olevista maa-alueista ei kuulu mihinkään Natura-luontotyyppiin. Alueen metsät ovat olleet voimaperäisen metsätalouden piirissä pitkään, kun puuta on kaadettu runsaasti mm. Oravissa sijainneen rautaruukin tarpeisiin. Metsien luonnontilaistumiskehitys on alkanut vasta noin 20 vuotta sitten, kun rantojen suojeleohjelman toteutuksen myötä alueita on hankittu valtion omistukseen ja ne ovat jääneet metsänkäsittelyn ulkopuolelle. Metsät ovat kuitenkin vielä puulajisuhteiltaan ja tilajakaumaltaan talousmetsien kaltaisia ja lahoppu puuttuu niistä lähes täysin. Nuoret ja varttuneet kasvatusmetsät ennallistuvat luonnostaan hitaasti, ja kehityksen nopeuttamiseksi alueella on tehty ennallistamis- ja luonnonhoitotoimia Metsä-LIFE-hankkeessa vuonna 2006 yhteensä 112 hehtaarilla. Toimenpiteitä tehtiin Kotkaselkää ja Koivusaarenselkää reunustavilla suurilla saarilla, ja metsien ennallistamisen ohella hoidettiin hirvenkellon ja metsälehmuksen esiintymiä. Natura-alueen tilanarvioinnissa (NATA) vuonna 2013 alueella arvioitiin olevan hoitotarvetta (erit. lehtojen hoito ja ennallistamispolto) vielä n. 50 ha:n alalla.

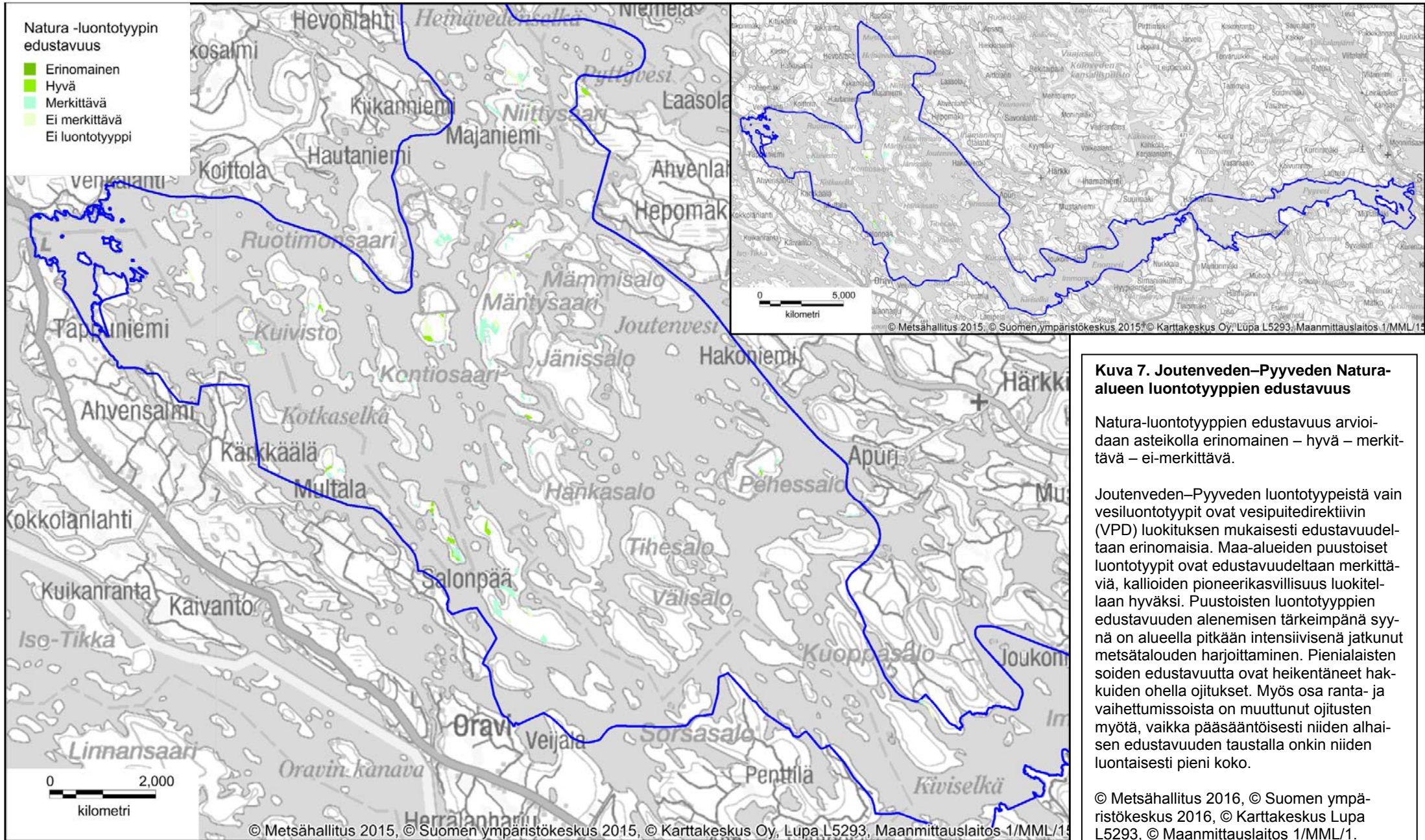
Kuva 6. Joutenveden–Pyyveden Natura-alueen luontotyytit.

Natura-alueen maaluontotyypeistä runsaimpia ovat boreaaliset lehdot, joiden osuus inventoidusta alasta on noin 2,6 %. Luonnontilaista vanhaa metsää on säilynyt vain pieninä pirstaleina eri puolilla aluetta (0,8 %). Soita on alueella erittäin vähän. Kallioiden pioneerikasvillisuus on sekin luonteeltaan pienialuista esiintyvä luontotyyppi, johon luetaan kuuluvaksi myös sukkession alkuvaiheen rantakalliokasvillisuus. Alueen merkittävimmät Natura-luontotyytit ovat inventoimattomia vesiluontotyyppiä.

Valtaosa Joutenveden–Pyyveden maa-alueista ei kuulu mihinkään Natura-luontotyyppiin. Alueen metsät ovat olleet voimaperäisen metsätalouden piirissä pitkään, mm. Oravissa sijainneen rautaruukin vuoksi.

Inventoimattonta maa-alaa on valtion alueilla vain 3,4 ha, mutta yksityisillä alueilla inventoitua alaa on vain 18 ha.

© Metsähallitus 2016, © Suomen ympäristökeskus 2016, © Karttakeskus Lupa L5293, © Maanmittauslaitos 1/MML/1.

Kuva 7. Joutenveden–Pyyveden Natura-alueen luontotyyppien edustavuus

Natura-luontotyyppien edustavuus arvioidaan asteikolla erinomainen – hyvä – merkittävä – ei-merkittävä.

Joutenveden–Pyyveden luontotyypeistä vain vesiluontotyypit ovat vesipuidedirektiivin (VPD) luokituksen mukaisesti edustavuudeltaan erinomaisia. Maa-alueiden puustoiset luontotyypit ovat edustavuudeltaan merkittäviä, kallioiden pioneerikasvillisuus luokitellaan hyväksi. Puustoisten luontotyyppien edustavuuden alenemisen tärkeimpänä syynä on alueella pitkään intensiivisenä jatkunut metsätalouden harjoittaminen. Pienialaisten soiden edustavuutta ovat heikentäneet hakuiden ohella ojitukset. Myös osa ranta- ja vaihettumisista on muuttunut ojitusten myötä, vaikka pääsääntöisesti niiden alhaisen edustavuuden taustalla onkin niiden luontaisesti pieni koko.

© Metsähallitus 2016, © Suomen ympäristökeskus 2016, © Karttakeskus Lupa L5293, © Maanmittauslaitos 1/MML/1.

5 Lajisto

Selite Lomakkeen tarkoituksena on antaa kuva suunnittelualueen keskeisistä lajistoarvoista sekä tuoda esiin lajiston piirteitä, jotka on huomioitava alueen hoidon ja käytön suunnittelussa. Sama laji voi sisältyä useampaan luokittukseen: esimerkiksi useat uhanalaiset lajit ovat myös direktiivilajeja. Kaikissa lajiryhmissä yksikkönä on ryhmään kuuluvien, alueella esiintyvien lajien määrä.

Luokitus	Määrä	Laji(t)
Erityisesti suojeltavat lajit	2	saimaannorppa <i>Pusa hispida saimensis</i> , valkoselkätikka <i>Dendrocopos leucotos</i>
Muut uhanalaiset lajit	4	selkälokki <i>Larus fuscus</i> , hirvenkello <i>Campanula cervicaria</i> , metsänemä <i>Epipogium aphyllum</i> , ahokirkiruoho <i>Gymnadenia conopsea</i> var. <i>conopsea</i>
Silmälläpidettävät lajit	5	isokoskelo <i>Mergus merganser</i> , tukkakoskelo <i>Mergus serrator</i> , metso <i>Tetrao urogallus</i> , teeri <i>Tetrao tetrix</i> , sääksi <i>Pandion haliaetus</i>
Alueellisesti uhanalaiset lajit	1	pussikämmekä <i>Coeloglossum viride</i>
Lajit, joiden suojelemiseksi osoitetaan Natura-alueita (luontodirektiivin liite II)	1	saimaannorppa <i>Pusa hispida saimensis</i>
Lajit, joiden suojelemiseksi osoitetaan Natura-alueita (lintudirektiivin liite I)	*	
Lajit, jotka edellyttävät tiukkaa suojelua, ja joiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty (luontodirektiivin liite IV)	1	saimaannorppa <i>Pusa hispida saimensis</i>
Vierasperäiset tai haitallisesti runsastuneet lajit	4	jättipalsami <i>Impatiens glandulifera</i> , supikoira <i>Nyctereutes procyonoides</i> , minkki <i>Mustela vison</i> , kanadanmajava <i>Castor canadensis</i>

Lajistotietoa (kuvat 8 ja 9)

*) Joutenveden–Pyyveden Natura-alueelta ei ole ilmoitettu lintudirektiivin liitteen I lajeja, koska alue ei ole lintudirektiivin nojalla muodostettava erityinen suojelualue (SPA).

Joutenveden–Pyyveden Natura-suojeluperustelajina on äärimmäisen uhanalainen saimaannorppa. Natura-alueella elävien saimaannorppien talvikannan kooksi on arvioitu 20–30 yksilöä ja kuutteja syntyy vuosittain 3–5 kpl. Osa-alueittain tarkasteltuna vuonna 2014 koko Joutenveden (myös Natura-alueen ulkopuoliset osat) talvikannan kooksi on arvioitu 16–21 yksilöä, ja vuosittain alueella syntyy keskimäärin kolme kuuttia. Enonveden–Pyyveden alueella elelee 5–9 norppaa ja kuutteja syntyy keskimäärin kaksi vuodessa. Vastoin saimaannorppakannan yleistä kehitystä, suunnittelualueen saimaannorppapopulaatio näyttää pienentyneen viime vuosina. Maantieteellisistä syistä johtuen Joutenveden–Pyyveden alue on merkittävä koko pohjoisen Saimaan norppapopulaation kannalta, sillä lisäystä Koloveden ja Oriveden–Pyhäselän osapopulaatioihin voi saapua ainoastaan Joutenveden–Pyyveden kautta. Jos Joutenveden–Pyyveden saimaannorppapopulaatio jatkaa pienenemistään, vaikutus näkyy heikentävästi myös pohjoisten alueiden jo nykyisellään hiipuvissa osapopulaatioissa. Sattumalla (syntyvien kuuttien sukupuoli, kalanpyydyskuolemat jne.) on pienen norppakannan kehityksessä suuri merkitys, ja pohjoisen Saimaan alueet ovat alttiita jopa väliaikaiselle autoitumiselle.

Joutenveden–Pyyveden vesilintulajisto ja -runsaus ovat tyypillisiä Saimaan alueen karulle vesistöille. Kesällä 2010 toteutetun vesilintujen kiertolaskennan perusteella runsain lintulaji alueella on kalalokki. Uhanalaisia selkälokkeja pesii alueella useita pareja, ja myös sääksi kuuluu alueen linnustoon. Alueen lintuluodoista merkittävin on Enonveden Kiviselän Nikinluodot (yks.), joilla pesii runsaasti lokkeja ja kalatiiroja (Heikkilä & Uotila 2012). Metsälinnusto on alueella melko yksipuolisen metsikkörakenteen takia sangen tavanomaista. Suojeltujen metsien ikääntyessä ja muuttuessa monimuotoisemmiksi alue voi tarjota enenevässä määrin elinympäristöjä myös vaateliaammil-

Ile metsälintulajeille, kuten esimerkiksi valkoselkätikalle. Joutenveden osuus suunnittelualueesta kuuluu Haukiveden–Joutenveden FINIBA-alueeseen, joka on Suomen ympäristökeskuksen ja BirdLife Suomen määrittelemä kansallisesti tärkeä lintualue (Leivo ym. 2001).

Putkilokasvilajiston uhanalaiset lajit kertovat alueen kaski- ja maanviljelyshistoriasta. Hirvenkello ja ahokirkiruoho sinnittelevät entisten jo puustoittuneiden niittyjen laitamilta, pussikämmekkä vanhoilla metsälaidunmailla. Metsänemä puolestaan viihtyy rehevissä lehtujuoteissa.

Lisäksi vesistössä elää uhanalaisia kalakantoja, mm. järvilohi ja järvitaimen, joiden rasvaevälliset luonnonkantaa olevat yksilöt tulee kalastettaessa vapauttaa.

Haitalliseksi vieraslajiksi luokiteltua jättipalsamia on Nauvunsaarella, Metsähallituksen hallintaan siirtyneellä mökkitontilla.

Kuva 8. Harvinainen keltanokitkerö sinnittelee Kontiosaaressa. Kuva: Metsähallitus / Mervi Niiranen.

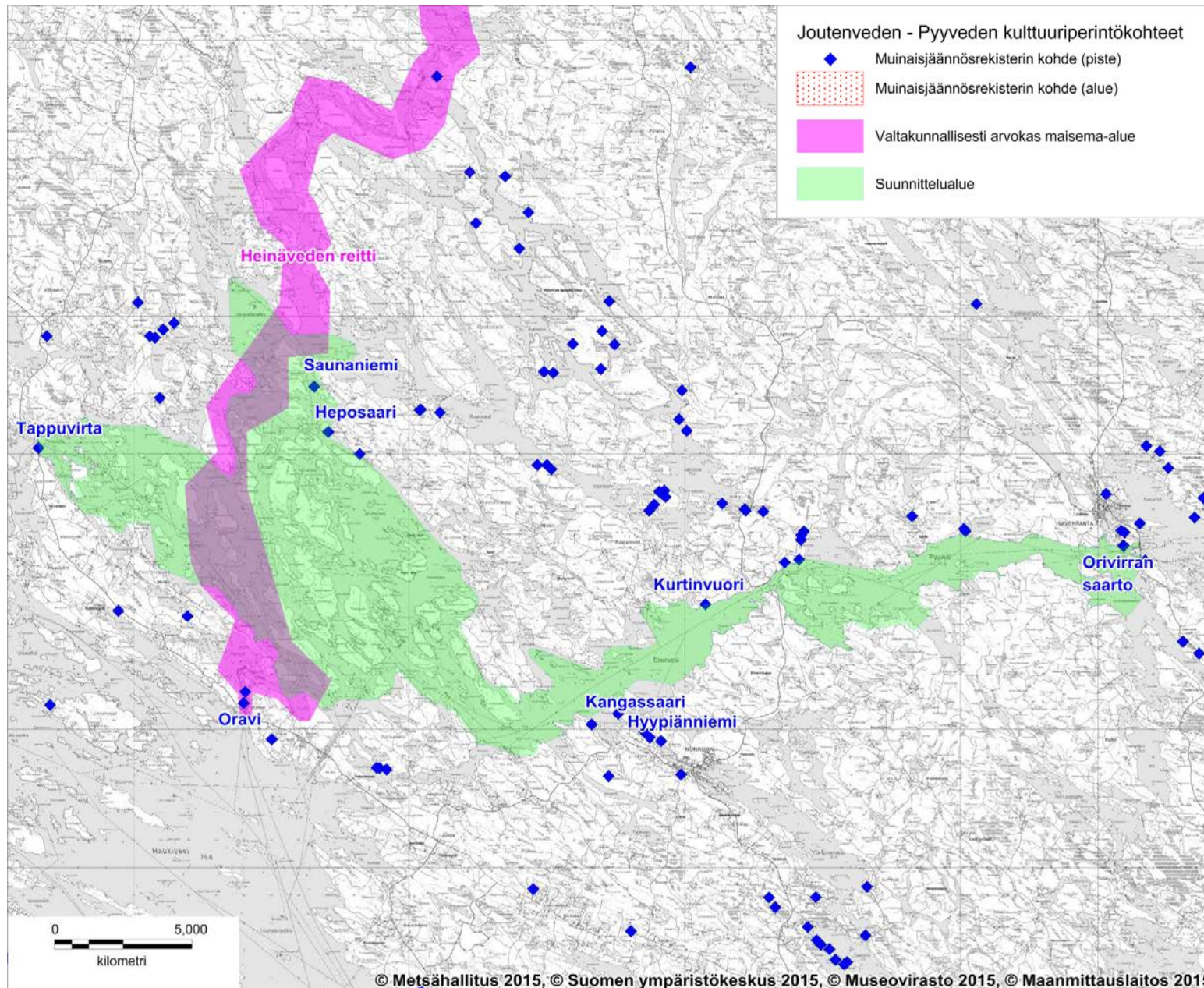
Kuva 9. Saimaannorppa on Joutenveden–Pyyveden Natura-alueen suojeluperustelaji. Kuva: Metsähallitus / Vesa Nikkanen.

6 Kulttuuriperintö

Selite	Kulttuuriperinnön nykytilakuvaus käsittää suunnittelualueen maisema-arvojen sekä rakennusperinnön ja arkeologisten kohteiden kuvauksen. Kuvauksen tavoitteena on tunnistaa suunnittelualueen keskeiset kulttuuriperintöarvot.	Kartta	Kuva 10: Kulttuuriperintökohteet
Alueen kuvaus, maisema			
<p>Joutenveden–Pyyveden Natura-alue kuuluu valtakunnallisessa maisemamaakuntajaossa Itäisen Järvi-Suomen Suur-Saimaan seutuun, jota hallitsevat vedet. Saimaan laajoilta selkävesiltä järviluonto vaihtuu sokkeloisiin, suorastaan labyrinttimaisiin reittivesiin (Ympäristöministeriö 1993a). Kansallismaisemaksi nimetty Heinäveden reitti kulkee etelä-osastaan suunnittelualueen poikki.³ Heinäveden reitti on kokonaisuudessaan edustavimpia sisävesiliikenteen maisemia Suomessa. Vaihtelevat luonnonpiirteet, kanavat ympäristöineen ja vanha asutus muodostavat reitin varrelle eläviä ja perinteisiä näkymiä. Joutenveden osuus reitistä on sisävesisaaristoksi harvinaisen laaja saaristo, jolle tyypillinen erittäin rikkonainen ja sokkeloinen rakenne tarkoittaa vesireitin käyttäjälle lyhyitä vesistönäkymiä. Saaret ovat mäntyvaltaisia kalliosaaria, mutta alueella on myös kaskikulttuurin myötä kehittyneitä koivikoita. (Ympäristöministeriö 1993b)</p>			
Alueen kuvaus, rakennusperintö ja arkeologia			
<p>Suunnittelualueen valtion mailla ei ole toteutettu kulttuuriperintöinventointia. Suunnittelualueelta tunnetaan kaksi muinaismuistolain (295/63) rauhoittamaa kiinteää muinaisjäännettä: Enonkosken Heposaaren varhaismetallikautinen (1500 eaa.–200 jaa.) asuinpaikka sijaitsee hiekkaisessa maastossa harjanteella lähellä Heposaaren etelärantaa (1000000458, inventointiraportti 1992, n:o 62). Koekuopasta on tavattu limsiöstä eli piikivestä valmistettu kaavin. Enonkosken Saunaniemessä on kalasaunan kiukaiden jäännöksiä, jotka lienevät joitakin satoja vuosia vanhoja (1000000437, inv. raportti 1992, n:o 19).</p> <p>Joutenveden, Enonveden ja Pyyveden rannoilla on lisäksi 14 kiinteää muinaisjäännettä, jotka sijaitsevat suunnittelualueen rantaviivaa noudattavan rajauksen ulkopuolella, mutta kuitenkin niin lähellä rantaa, että ne muodostavat erottamattoman osan kulttuurimaisemaa ja virkistyskäytön potentiaalia. Niihin kuuluu esihistoriallisia kohteita, joista tärkein on Kurtinvuoren kalliomaalaus, luolamaisen onkalon seiniin maalattu hirvi ja ihmishahmo. Lisäksi suunnittelualueen rajalle sijoittuvat Kangassaaren lasitehtaan (1858–1903) jäännökset sekä Orivirran saarron linnoitus, jonka vanhimmat osat ovat 1400-luvulta. Tappuvirralla ja Oriniemessä on ensimmäisen maailmansodan aikaisia puolustusvarustuksia. Muinaisjäännökset liittyvät esihistorialliseen pyyntikulttuuriin, kalastukseen ja Vuoksen vesistön geopoliittiseen asemaan.</p> <p>Metsähallituksen luontotyyppi-inventoinnin yhteydessä alueella on havaittu tervahautoja, kaskiraunioita ja nauriskuoppia, joten arkeologisen kulttuuriperintöinventoinnin tarve on olemassa.</p>			
Kohteet			
Maisema			
Luokka	Kpl	Nimi	
Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue	1	Heinäveden reitti	

³ 27 kansallismaisemaa ovat Suomen itsenäisyyden 75-vuotisjuhlavuonna nimettyjä Suomen eri osien edustavimpia luonnon- ja kulttuuripiirteitä ilmentäviä maisema-alueita, joilla ei kuitenkaan ole lailla määriteltyä roolia esimerkiksi kaavoituksessa (Ympäristöhallinto 2013).

Lisätietoja		<p>Heinäveden reitin kanavat ja rakenteet kuuluvat valtakunnallisesti merkittäviin rakennettuihin kulttuuriympäristöihin (RKY), mutta ne sijoittuvat Heinäveden reitin suunnittelualueen ulkopuolisiin osiin.</p> <p>Suunnittelualueen rajalle sijoittuva Kangassaaren ja Hyypiänniemen alue arvotettiin valtakunnallisesti merkittäväksi kulttuurihistorialliseksi ympäristöksi Museoviraston vuoden 1993 selvityksessä. Se ei kuitenkaan ole enää mukana vuonna 2009 laaditussa inventoinnissa valtakunnallisesti merkittävistä rakennetuista kulttuuriympäristöistä (RKY).</p>			
Rakennusperintö					
Luokka	kpl	Nimi			
-					
Lisätietoja					
Arkeologiset kohteet		Muut arkeologiset kohteet		Muu kulttuuriperintö	
Tyyppi (muinaismuistorekisterikohde)	Kpl	Tyyppi (muut kohteet)	Kpl	Luokka	Kpl
Asuinpaikat	1				
Valmistuspaikat ja työpaikat	1				
Paikalliskulttuuri					
<p>Vesistöjen runsaus ja saaristolaisuus on aina määrittänyt suunnittelualueen ja sen ympäristön paikalliskulttuuria. Vielä 1900-luvun alkupuolella monessa Joutenveden saarella asuttiin ympärivuotisesti, mutta nykyisin saarten vanhat asuinsijat ovat pääosin kesäkäytössä tai autioituneita.</p> <p>1800-luvun puolivälistä 1900-luvun alkupuolelle Joutenveden ympäristössä elettiin vauhdikkaan teollisen kehityksen aikaa ja paikallisille toimeentuloa tarjosivat mm. Oravissa sijainnut rautaruukki ja sen myötä perustetut saha ja meijeri. Enonkosken Hyypiänniemessä oli 1930-luvulle tultaessa ehtinyt toimia mm. meijeri, mylly, osuuskauppa, limonadi-tehdas ja huopatossutehdas. Kangassaarella toimi Suomen ensimmäinen sisämaan lasitehdas sekä saha ja mylly. Leivänjatketta paikallisille toivat eränkäynti ja kotitarvekalastus, joita yhä harrastetaan yleisesti ja jotka koetaan merkittäväksi osaksi paikallisidentiteettiä ja -kulttuuria.</p>					

Kuva 10. Joutenveden-Pyyveden kulttuuriperintökohteet

Suunnittelualueelta tunnetaan kaksi muinaismuistolain rauhoittamaa kiinteää muinaisjäännöstä. Enonkosken Heposaaren varhaismetallikautinen (1500 eaa. – 200 jaa.) asuinpaikka ja Enonkosken Saunaniemestä löytyneet kalasaunan kiukaiden jäännökset. Lisäksi aivan suunnittelualueen rajauksen ulkopuolella sijaitsee 14 muinaisjäännöstä, mm. Kurtinvuoren esihistoriallinen kalliomaalaus. Historiallisen ajan kohteita suunnittelualueen rajalla ovat mm. Kangassaaren lasitehtaan (1858–1903) jäännökset sekä Orivirran saarron linnoitus, jonka vanhimmat osat ovat 1400-luvulta. Tappuvirralla ja Oriniemessä on ensimmäisen maailmansodan aikaisia puolustusvarustuksia.

Suunnittelualueen poikki kulkee kansallismaisemaksi nimetty Heinäveden reitti.

Suunnittelualueen valtion mailla ei ole toteutettu kulttuuriperintöinventointia. Metsähallituksen luontotyyppi-inventoinnin yhteydessä alueella on kuitenkin havaittu tervahautoja, kaskiraunioita ja nauriskuoppia, joten arkeologisen kulttuuriperintöinventoinnin tarve on ilmeinen.

© Metsähallitus 2016, © Suomen ympäristökeskus 2016, © Karttakeskus Lupa L5293, © Maanmittauslaitos 1/MML/1.

7A Luonnon virkistyskäyttö: retkeily ja luontomatkailu

Selite	Nykyisestä luonnon virkistyskäytöstä kuvataan retkeilyn ja luontomatkailun toimintaympäristöä, suunnittelun alueen vetovoimaa ja merkitystä virkistyskäyttökohteena sekä nykyistä kysyntää, tarjontaa ja matkailun yhteistyötä. Kysyntätietoja ovat mm. tiedot käyntimääristä ja asiakastyytyvyydestä. Tarjonnalla tarkoitetaan retkeilyreittien, rakenteiden ja rakennelmien määrää, kapasiteettia ja kuntoa. Tavoitteena on analysoida palvelujen ja palveluketjujen toimivuutta asiakaslähtöisesti.	Kartta	Kuva 11: Luontomatkailun suuntautuminen
--------	--	--------	---

Toimintaympäristön kuvaus

Joutenveden luonnonsuojelualue on salomainen vesiretkeilykohde kahden kansallispuiston välissä. Yhdessä Koloveden ja Linnansaaren kansallispuistojen kanssa se on maisemallisesti ja luonnonsuojellisesti edustava kokonaisuus. Joutenvedelle ovat tyypillisiä useat voimakkaasti virtaavat salmet saariston muodostamassa labyrintissä. Saaria on Joutenveden alueella erittäin paljon. Niiden koko vaihtelee pienistä luodoista noin parin sadan hehtaarin suuruisiin saariin. Joutenvedellä on siis runsaasti rantaviivaa ja paljaat kalliot ovat maisemalle tyypillisiä. Alueen halki kulkee Heinäveden reitti, jota pidetään yhtenä Suomen kauneimmista laivareiteistä.

Joutenveden–Pyyveden alueella ei ole Metsähallituksen ylläpitämiä retkeilyreittejä tai retkisatamia. Retkeily tapahtuu jokamiehenoikeudella. Paikalliset asukkaat ovat perinteisesti käyttäneet aluetta kalastukseen, metsästyksen ja marjastukseen. Tietoinen retkeilykäyttö on levinnyt alueelle Koloveden kansallispuiston perustamisen (1990) jälkeen, jolloin Joutenvedestä on tullut etenkin melojille rauhallinen siirtymätaipale kahden kansallispuiston välillä. Nykyisellään Joutenvedelle etsiyvät myös retkeilijät, jotka kaipaavat omaa rauhaa eivätkä niinkään retkeilypalveluita. Joutenvedelle suuntautuu jonkin verran alueeseen tukeutuvaa luontomatkailua, jonka tärkeimpiä muotoja ovat melonta, välivuokraus, mökkimajoitus ja ohjattu kalastusmatkailu. Lähialueen merkittävin matkailupalvelujen tuottaja on SaimaaHoliday Oravi, jonka matkailijavirrasta pääosa suuntaa kuitenkin Linnansaaren kansallispuistoon. Heinäveden reitillä on kesäisin vilkasta reitti- ja tilausristeilyliikennettä, mm. m/s Puijo liikennöi heinäkuussa Kuopion ja Savonlinnan välillä.

Pohjois-Savon maakuntakaavassa Joutenvesi kuuluu vesimatkailun kehittämisalueeseen, jonka matkailun kehittämisessä ja käytön suunnittelussa tulee edistää suojelualueverkoston ja arvokkaiden maisema-alueiden ekologisesti kestävää hyödyntämistä. Metsähallituksen Saimaan suojelualueiden luontomatkailusuunnitelmassa (Laukkanen 2009) suunnittelun alue on nyt ja tavoitetilassa erämainen vesiretkeilykohde, jossa ei ole palvelurakenteita.

Vetovoima ja merkitys

Alueen vetovoima perustuu rakentamattoman saaristoluonnon rauhaan ja saaristosokkeloiden luonnonkauneuteen sekä vapaaseen leiriytymiseen omatoimisesti. Joutenveden merkitys kahden kansallispuiston välissä rauhallisena siirtymätaipaleena on kasvamassa omin voimin tapahtuvan vesiretkeilyn suosion lisääntyessä. Alueella toimivat matkailuyrittäjät näkevät alueen vahvuuksina melojille suojaisten, venereittien ulkopuolisen saaristosokkelon, jokamiehenoikeuteen perustuvat vapaat liikkumis- ja leiriytymismahdollisuudet sekä ainutlaatuisen luonnon ja erämaisen tunnelman, joka syntyy mökkien vähäisestä määrästä (MH 5947/2014:8).

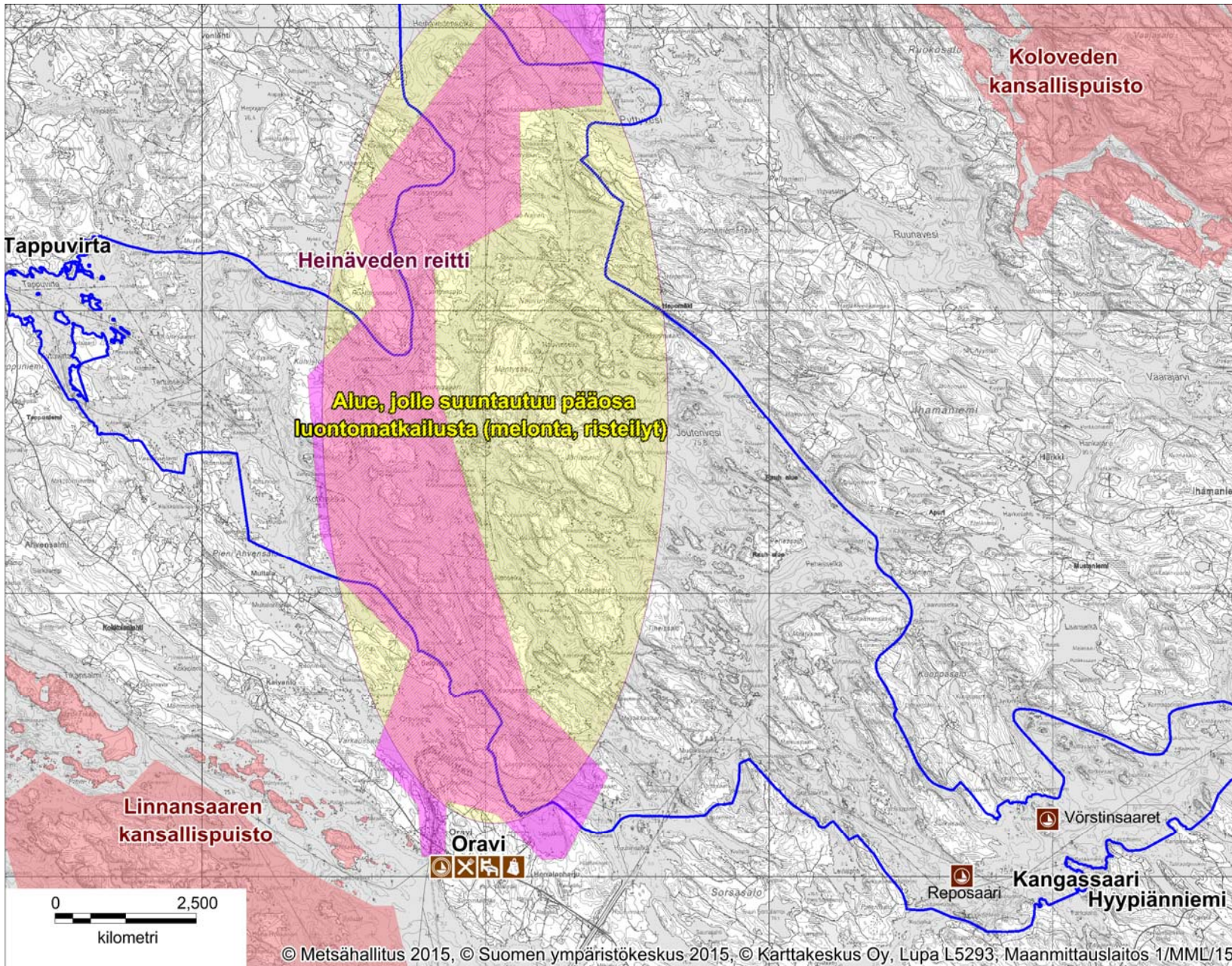
Lisätietoja

Joutenveden–Pyyveden Natura-alueella ei suoriteta kävijälaskentaa, eikä alueella ole toteutettu kävijätutkimusta. Linnansaaren ja Koloveden kansallispuistojen kävijätutkimuksissa Joutenvesi on saanut muutamia mainintoja kysyttäessä vastaajan mahdollisia muita käyntikohteita em. kansallispuistojen lisäksi (Rekiranta 2013, Yläsaari 2012). Suunnittelun alueella ei ole Metsähallituksen ylläpitämää retkeilyn palveluvarustusta. Yksityismailla on Enonveden Reposaassa ja Vörstinsaassa Enonkosken kunnan ylläpitämät rantautumispaikat ja Pyyveden Hirviniemessä, aivan Natura-alueen rajalla, Savonlinnan kaupungin ylläpitämä rantautumispaikka.

Suunnittelun aluetta toiminnassaan hyödyntävien yritysten näkemyksiä Joutenveden alueen matkailukäytöstä selvitetiin kyselyllä hoidon ja käytön suunnittelun yhteydessä (MH 5947/2014:8). Kysely lähetettiin yhdeksälle yrittäjälle, ja siihen saatiin neljä vastausta. Lisäksi yhden yrittäjän kanssa kyselyn teemoja käsiteltiin suullisesti. Yrittäjät toivovat alueen pysyvän mahdollisimman luonnonmukaisena ja liikkumis- ja leiriytymismahdollisuuksien säilyvän nykyisen kaltaisina. Aluetta toivotaan kehitettävän osana Linnansaaren ja Koloveden kansallispuistojen muodostamaa kokonaisuutta mm. perustamalla huollettu retkisatama tai osoittamalla suositeltavia rantautumis- ja telttailupaikkoja puolimatkan etapiksi kahden kansallispuiston väliselle melontataipaleelle.

Retkeilypalvelujen tarjonta									
Rakennukset	Lkm	Kapasiteetti (hlö)	Kunto			Ylläpito		Muulla kuin valtion alueella	Lisätietoja
			Hyvä	Kesk.	Huono	Mh	Muu		
-									
Rakennelmat	Lkm	Kapasiteetti	Kunto			Ylläpito		Muulla kuin valtion alueella	
			Hyvä	Kesk.	Huono	Mh	Muu		
Rantautumispaikka	3						3	3	Vörstinsaaret, Reposaaari, Hirviniemi
Reitit	Km	Esteetön (km)	Päällyste (km)	Ylläpito (km)		Muulla kuin valtion alueella			
				Mh	Muu				
-									

Matkailun yhteistyön kuvaus							
Vuosi	2014	Yhteistyöyritysten lukumäärä	2	Yhteistyöyritysten suunnittelualueella palvelemien asiakkaiden lukumäärä	-	Yhteistyöyritysten tyytyväisyys palveluihin (asteikolla 1 = erittäin tyytymätön ... 5 = erittäin tyytyväinen)	-
Lisätietoja							
Pelkästään Joutenvettä koskevia luontomatkailun yhteistyösopimuksia ei ole laadittu, mutta Linnansaaren ja Koloveden kansallispuistojen ohella Joutenvedellä toimivia yhteistyöyrityksiä on kaksi. Yritystutkimustuloksia ei ole saatavilla Joutenveden osalta.							

Kuva 11. Luontomatkailun suuntautuminen Joutenveden–Pyyveden Natura-alueella

Joutenvedelle suuntautuu jonkin verran alueeseen tukeutuvaa luontomatkailua, jonka tärkeimpiä muotoja ovat melonta, välinevuokraus, mökkimajoitus sekä ohjattu kalastusmatkailu. Lähialueen merkittävien matkailupalvelujen tuottaja on SaimaaHoliday Oravi, jonka matkailijavirrasta pääosa suuntaa kuitenkin Linnansaaren kansallispuistoon. Erityisesti meloimia lähtee Oravista kuitenkin myös pohjoiseen, kohti Koloveden kansallispuistoa. Heinäveden reitillä on kesäisin vilkasta reitti- ja tilausristeilyliikennettä, mm. m/s Puijo liikennöi heinäkuussa Kuopion ja Savonlinnan välillä.

Enonkoskella on käynnissä Hyypiänniemen alueen kehittäminen mm. matkailupalveluiden ja vapaaajanasuntojen lisäämiseksi, mikä lisää vesillä liikkumista myös Enonveden puolella.

Joutenveden–Pyyveden alueella ei ole Metsähallituksen ylläpitämiä retkeilyreittejä tai retkisatamia. Retkeily tapahtuu jokamiehenoikeudella. Yksityismaalla sijaitsevat Reposaaaren ja Vörstinsaarten rantautumispaikat ovat Enonkosken kunnan hoidossa.

© Metsähallitus 2016, © Suomen ympäristökeskus 2016, © Karttakeskus Lupa L5293, © Maanmittauslaitos 1/MML/1.

7B Luonnon virkistyskäyttö: opastusviestintä

Selite Lomakkeella kuvataan suunnittelualuetta koskevan opastusviestinnän keskeiset tunnusluvut sekä Metsähallituksen ja yhteistyökumppaneiden opastusviestinnän keinot. Opastusviestintää tehdään asiakaspalvelupisteissä, Luontoon.fi-sivuilla ja maastossa. Keinoja ovat mm. henkilöopastus, sähköisen ja painetun opastusmateriaalin tuottaminen ja maasto-opasteet.

Metsähallituksen opastusviestintä suunnittelualueella

Käynnit		Asiakastyytyväisyys asiakaspalvelupisteissä			
Vuosi	Asiakaspalvelupisteissä	Asiakaspalvelupisteet		Vuosi	Asiakastyytyväisyys (asteikolla 1=erittäin tyytymätön - 5=erittäin tyytyväinen)
-	-	-		-	-
Vuosi	Luontoon.fi-sivuilla käynnit	Asiakkaita opastetuissa ryhmissä asiakaspalvelupisteissä		Asiakkaita opastetuissa ryhmissä maastossa	
2014	462	Vuosi	-	Henkilöä	-
		Vuosi	-	Henkilöä	-

Lisätietoja

Alueella ei ole omia sivuja Luontoon.fi-sivustolla, mutta Joutenvedellä on perustiedot tarjoava alasivu Linnansaaren ja Koloveden kansallispuistojen sivujen yhteydessä. Joutenvettä lähimmät Metsähallituksen asiakaspalvelupisteet ovat kesäisin palveleva Koloveden luontotupa Enonkoskella ja Saimaan luontokeskus Riihisaari Savonlinnassa. Asiakaspalvelupisteiden opastustarjonta painottuu Saimaan kansallispuistoihin ja Joutenveden luonnonsuojelun rooli niiden toiminnassa on pieni.

Opastusviestinnän keinot suunnittelualueella	Ajantasainen (lkm)	Uusittava 5–10 vuotta (lkm)	Uusittava heti (lkm)	Yhteensä	
Luontoon.fi-sivut	1	-	-	1	
Luontomatkailevuunnitelma	☒	☐	☐		
Opastusviestintäsuunnitelma	☐	☐	☐		
Lisätietoja	Suunnittelualueella ei ole Metsähallituksen asiakaspalvelu- tai opastuspisteitä eikä maasto-opasteita, luontopolkuja tms. opastusviestintää. Suunnittelualue on kuvattu Luontoon.fi-verkkosivuilla Linnansaaren ja Koloveden kansallispuistojen yhteydessä.				

8 Erätalous

Selite

Lomakkeella esitetään erätalouden nykykäytännöt ja sopimus- sekä lupatilanne. Metsästyksen osalta kenttään on kirjattu nykyinen tilanne ja sopimusten voimassaoloaika. Lomakkeen tarkoituksena on antaa riittävät tiedot siihen, että alueen käyttöarvoa näiden toimintojen osalta voidaan arvioida.

Metsästys

Kuvaus alueen metsästyskäytöstä	Huomattava osa alueen valtion maista on vuokrattu paikallisille metsästysyhdistyksille metsästyskäyttöön. Pienriistan metsästykseseen on vuokrattu 1 411,1 ha ja hirvieläinten metsästykseseen 1 416,6 ha. Vuokrasopimukset on päivitetty / päivitetään Joutenveden luonnonsuojelun alueen perustamisasetuksen (VA 441/2014) mukaisiksi.						
Arvio alueen riistakannasta	Hirvikanta on hyvä (talvehtimisaikana). Metsäkanalintujen kannat ovat runsaat.						
Arvio metsästyspaineesta alueella	☐	Suuri	☒	Keskinkertainen	☐	Pieni	Tarkennus
ML 8 § aluetta (kunnan asukkailla oikeus metsästykseseen valtion mailla)	Ei	Kuvaus	-				
Yleistä vesialuetta (metsästysoikeus ML 7 § mukaisesti)	Ei	Kuvaus	-				
Metsästys maanomistajan luvalla (MH:n hallinnoimat alueet)	Lisätietoja						
MH:n pienriistan lupametsästysaluetta	Ei	-					
MH:n hirvieläinten lupametsästysaluetta	Ei	-					
MH:n pienriistan sopimusmetsästysaluetta	Kyllä	Oravin Erä ry (nro: 29731) 748,6 ha. Enonkosken Riistamiehet ry (nro:33464) 10,3 ha, Suurimäen Metsästysseura ry (nro:20036) 37,2 ha, Joutenveden Metsästysseura ry (nro: 29761) 155,7 ha. Silja Gerd + Lapset (nro:18394) 12,9 ha, Laakkonen Seppo (nro:34477) 36,9 ha, Hevonlahden Hirvimiehet ry (nro: 23371) 261,5 ha, Viljolahden Erä ry (nro: 21775) 54,9 ha. Korhonen Kaarlo (nro:31446) 32,1 ha. Tappuniemen metsästäjät (nro: 37824) 61 ha. Yhteensä 1 411,1 ha.					
MH:n hirvieläinten sopimusmetsästysaluetta	Kyllä	Enonkosken Riistamiehet ry (nro:33464) 10,3 ha, Oravin Hirvimiehet ry (nro:32252) 938,8 ha, Suurimäen Metsästysseura ry (nro:20036) 37,2 ha, Hevonlahden Hirvimiehet ry (nro: 23371) 261,5 ha, Viljolahden Erä ry (nro: 21775) 54,9 ha, Ahvensalmen hirviseurue (nro: 33720) 94,8 ha, Ihamaniemen Metsästys-seura ry (nro: 38073) 19,1 ha. Yhteensä 1 416,6 ha.					
Metsästyskäytön ulkopuolella tai rajoitetussa käytössä	Lisätietoja						
MH:n hallinnoima metsästyskäytön ulkopuolella oleva alue	Ei	-					
MH:n hallinnoiman alueen paikalliset / ajalliset rajoitukset	Kyllä	Joutenveden luonnonsuojelun alueella (ts. Natura-alueen valtion mailla) metsästyksiä on rajoitettu valtioneuvoston asetuksella 441/2014: Alueella on sallittu hirven, metsäjäniksen, rusakon, teeren ja pyyn metsästys 1.10.–31.12. välisenä aikana. Luvanvaraisista poikkeuksista säädetään luonnonsuojelulaissa (1096/1996: 15 § ja 17 §).					

YSA-kohteiden metsästyskieltoalueet	Kyllä	YSA200108 Lökkiluodot (0,5 ha): Vain hirvenmetsästys on sallittu. YSA205125 Nestorin suojelualue (181,7 ha, vesialuetta): Vain minkin ja supikoiran metsästyks on sallittu. Lisäksi metsästyksessä on huomioitava tiettyjä yksityisiä luonnonsuojelualueita koskevat talviaikaiset liikkumiskiellot (15.12.–15.4. tai 1.1.–30.4.). Yhteenveto YSA-kohteiden rauhoitussäädöksistä on esitetty liitteessä 1.
Metsästys maanomistajan luvalla yksityismailla ja YSA-kohteilla.		

Kalastus									
Vesistön tila kalaston kannalta			Hyvä						
Kalavesien toteutuneet hoitotoimet			Hoitotoimista vastaavat kalastusalueet						
Kuvaus alueen kalastuskäytöstä ja sen merkityksestä			Kotiatarvekalastus on paikallisille merkittävää. Lisäksi alueella harrastetaan vapaa-ajankalastusta sekä jonkin verran kalastusmatkailua. Koloveden kalastusalueen tavoitteena on lisätä ammattimaista kalastusta.						
Arvio kalastuspaineesta alueella	☐	Suuri	☐	Keskinkertainen	☒	Pieni	Tarkennus	-	
Alueella on	☐	Ammattikalastusta			☒	Kalastusopastustoimintaa			
Yleiset vesialueet (kalastuslaki)			Ei		Kuvaus		-		
Yleiskalastusoikeuteen perustuva pilkkiminen, onkiminen ja viehekalastus			Kielletty	☐	Lisätietoja		Kalastuslainsäädännön mukaisesti.		
			Sallittu osittain	☒					
Kalastus maanomistajan luvalla (MH:n hallinnoimat alueet)			Lisätietoja						
MH:n lupakalastusalueita			Kyllä		Varissaaren vesialue (n. 60 ha): Pyydyskalastuslupa-alue 7008 Haukivesi. Kuuluu Metsähallituksen koko maan kattavaan viehelupa-alueeseen. Verkkokalastus kiellettyä vapaa-ajan kalastajilta.				
MH:n vuokra-alueita			Kyllä		Varissaaren vesialue luovutettu myös Koloveden viehelupa-alueeseen.				
Kalastuskäytön ulkopuolella tai rajoitetussa käytössä			Lisätietoja						
MH:n hallinnoima kalastuskäytön ulkopuolella oleva alue			Ei		-				
YSA-kohteiden kalastuskieltoalueet			Kyllä		YSA205125 Nestorin suojelualue (181,7 ha): Kalastaminen verkoilla, rysillä, katiskoilla ja kalatäkyisillä koukuilla on kielletty. Kalastaminen metallirakenteisilla katiskoilla, mikäli niissä on norppien pääsyn estävä rakenne, kuten nielun rajoittimet, on sallittu.				

Kalastusrajoitukset		Kyllä	<p>Vesialueilla on tehty vapaaehtoisia kalastuksen rajoitussopimuksia. Alueella on voimassa valtioneuvoston ympärivuotinen pyydystyyppiasetus (30.4.2016 asti) sekä kevätaikainen verkkokalastuskieito (31.12.2015 asti).</p> <p>Koloveden kalastusalueella ovat voimassa seuraavat rajoitukset (Koloveden kalastusalueen käyttö- ja hoitosuunnitelma):</p> <ul style="list-style-type: none"> Järvilohen vaelluspoikasten säästämiseksi muikkuverkkojen käyttö pinnasta 3 m:n syvyydelle kielletään 4,2 metrin laivaväylän (syväväylä) keskilinjalta 200 m molempiin suuntiin välillä Pyyvesi–Enonvesi–Sorsavirta–Kangasvirta–Kiikanselkä–Tappuvirta 1.6.–15.7. Lisäksi järvilohen vaellusreiteillä on kielletty alle 80 mm:n solmuvälin verkkojen käyttö pintapyynnissä. Järvitaimenen nousun turvaamiseksi Heinäveden reitillä on kielletty alle 80 mm:n solmuvälin verkkojen käyttö pintapyynnissä. Järvilohelle ja taimenelle 60 cm:n alamitta. Nieriä rauhoitettu koko vuoden. Harjukselle 35 cm:n alamitta. Kuhan esiintymisalueilla kielletään alle 55 mm:n verkkojen käyttö yli 10 m:n syvyisillä vesialueilla. Kuhalle asetetaan 45 cm:n alamitta. Yli 10 m:n syvyisillä alueilla alle 55 mm:n verkkojen käyttörajoitus ei ole voimassa 20.10.–15.11 välisenä aikana. 	
Paikalliset erityisoikeudet		Ei	-	
Kalasto	Muikku, siika, kuha, harjus, järvilohi, järvitaimen sekä muut tavalliset järvikalat	Istutukset	Metsähallitus ei tee istutuksia alueelle. Kalastusalueiden osakaskunnille osoittamat istutussuositukset on esitetty kalastusalueiden käyttö- ja hoitosuunnitelmissa.	

9 Tutkimus

Selite

Lomakkeella kuvataan suunnittelualueen nykyinen tutkimuskäyttö ja mahdolliset tutkimuskoealat ja muut vastaavat, jotka tulee huomioida suunnittelussa. Tutkimus sisältää myös esimerkiksi pitkäaikaiset ympäristön tilan seurannat. Mikäli alueella ei ole tutkimuskäyttöä, se todetaan lomakkeella.

Alueella tehty tutkimus

Riista- ja kalatalouden tutkimuskeskus (nyk. Luonnonvarakeskus) on tehnyt Koloveden kalastusalueella kalastustutkimuksia mm. verkkokalastuksen säätelyn vaikutuksiin liittyen (Auvinen ym. 2000, Auvinen ym. 2004). Itä-Suomen yliopiston tutkimukset gps-seurannassa olevien saimaannorppien liikkumisesta ja sukelluskäyttäytymisestä ovat ulottuneet myös Joutenveden alueelle.

Nykyinen tutkimuskäyttö ja sen merkitys

Saimaannorppa

Metsähallitus vastaa saimaannorpan kannan seurannasta ja hoidosta ympäristöministeriön sekä maa- ja metsätalousministeriön ohjauksessa. Joutenveden–Pyyveden Natura-alueella toteutetaan vuosittain saimaannorpan pesä- ja poikaslaskenta sekä pesäpaikkasukellukset ja satunnaisesti tehdään makuupaikkakartoituksia (levähdyspaikat).

Linnusto

Peto- ja lokkilintujen rengastustutkimus on säännöllistä ja säännöllisesti raportoitua. Hoidon ja käytön suunnittelun tarpeisiin toteutettiin vesilintujen kiertolaskenta vuonna 2010.

Muu

Metsähallitus vastaa suojelualueiden perusinventoinneista sekä ennallistamistöiden perusseurannasta mutta ei tee varsinaista tutkimusta. Metsähallitus myöntää tutkimusluvut valtion mailla toteutettavalle tutkimustoiminnalle.

Tutkimustahot

Metsähallitus, Itä-Suomen yliopisto, Luonnonvarakeskus.

☐	Alue kuuluu luonnonhoidon seurantaverkoston	☐	Alueella on koealoja
☐	Alue kuuluu ennallistamisen seurantaverkoston	Lisätietoja	

10 Muu luonnonvarojen käyttö, rasitteet, käyttöoikeudet ja sopimukset

Selite	Lomakkeella kuvataan suunnittelualueen luonnonvarojen käyttö (pl. riista- ja kalakannat) sekä alueen kiinteistöihin (lähinnä valtion maalla) kohdistuvat rasitteet, käyttöoikeudet ja sopimukset. Lomakkeen tarkoituksena on antaa kuva suunnittelualueelle kohdistuvista luonnonvarojen käyttöön, rasitteisiin, käyttöoikeuksiin ja sopimuksiin liittyvistä maankäytön paineista.					
Marjastus ja sienestys		Lisätietoja				
☒	Sallittu koko alueella	Marjastus ja sienestys on jokamiehenoikeudella sallittua koko alueella.				
Luontaiselinkeinot (muut, sis. metsästys/kalastus/marjastus elinkeinona)						
☐	Merkittävä luontaiselinkeinojen harjoittamisen alue	Kuvaus				
Kaivostoiminta ja valtaukset kuvaus						
Natura-alueella ei ole kaivospiirejä, voimassaolevia valtauksia tai malminetsintälupia. Natura-alueen pohjoisosiin (Heinävesi, Varkaus) ulottuu Oy Fennoscandian Resources Ab:n varausalue (VA2013:0012) malminetsintälupahakemuksen (kulta, nikkeli, sinkki, kupari, grafiitti ja koboltti) laatimista varten. Varaus on voimassa 21.3.2015 saakka.						
Kaivosvaltaukset	Lkm	-	Kaivoskivennäiset		Osuus alueesta %	
Malminetsintäluvat	Lkm	-	Kaivoskivennäiset		Osuus alueesta %	
Kaivospiirit	Lkm	-	Kaivoskivennäiset		Osuus alueesta %	
Maa-ainesten otto	Kielletty / sallittu	Joutenveden luonnonsuojelualueella maa-ainesten otto on kiellettyä. Osalla yksityisistä luonnonsuojelualueista (YSA) maa-ainesten kotitarveotto on sallittua 50 m kauempana rannasta (ks. liite 3).				
Polttopuun otto	Kielletty / sallittu	Joutenveden luonnonsuojelualueella polttopuun otto on kiellettyä. Yksityisillä luonnonsuojelualueilla noudatetaan ko. alueen rauhoitussäädöksiä (ks. liite 3).				
Pohjaveden otto	-	Alueella ei ole pohjavedenottamoita.				
Metsätalous						
MH:n alueet	Kielletty / sallittu	Mt-käytössä	17 ha	Rajoitetussa käytössä	-	Kuvaus
						Jouhivuoren alue on yleiskaavassa MU-alueena (maa- ja metsätalousalue, jolla on ympäristöarvoja ja ulkoilun ohjaimistarvetta). MU-alueen kokonaispinta-ala on 33 ha ja siitä noin puolet on suunnittelualueella ts. Natura-rajauksen sisällä. Alue on Metsähallituksen Metsätalouden hallinnassa. Muilla suunnittelualueen valtionmailla ei harjoiteta metsätaloutta.

Yksityiset maat	Kielletty / sallittu	Mt-käytössä	n. 1 734 ha	Rajoitetussa käytössä	n. 862 ha	Kuvaus	Yksityisillä luonnonsuojelualueilla (YSA) rantametsien metsänhoitosuosituksen mukainen metsätalouden harjoittaminen on pääsääntöisesti sallittua. Muutama YSA on jaettu vyöhykkeisiin, joista toisella metsänhaku on kielletty. Osalla kohteista metsänhakuuta on rajoitettu norpan pesimäaikaan 15.12.–15.4. Tällaiset YSA-kohteet on merkitty koko alaltaan rajoitetussa käytössä olevien alueiden sarakkeeseen. Metsien käsittely on kokonaan kielletty n. 33 ha:n alalla YSA-alueista. Metsätalouden harjoittamisesta on säädetty kunkin alueen rauhoitusmääräyksissä (ks. liite 1). Metsätaloukskäytössä olevassa alassa ovat mukana YSA-kohteet, joilla metsänkäsittely on sallittu sekä perustamattomat yksityiset alueet, joilla metsätalouden harjoittaminen on sallittua mahdolliset kaavamääräykset huomioon ottaen.
Rasitteet, käyttöoikeudet ja sopimukset							
Vuokra- ja käyttöoikeussopimukset	Kpl	18	Kuvaus	Metsästysvuokrasopimukset yhdentoista eri metsästysyhdistyksen /- seurueen kanssa, ks. lomake 8. Käyttöoikeussopimukset: <ul style="list-style-type: none"> - Tappuvirran väylä, laiteasema (Liikennevirasto/Kunnossapito) <ul style="list-style-type: none"> o Kiinteistöt 915-426-1-227, 915-426-1-192, 740-502-10-43, 740-502-10-55, 740-511-6-31 (Sopimusnumerot: 31181, 32912, 31197, 31198, 32910) - Väylän merkitseminen (Järvi-Suomen merenkulupiiri) <ul style="list-style-type: none"> o Kiinteistöt 915-426-6-15, 915-426-7-11 (Sop. nro. 11179, 11182) - Johdinalueet, sähköjohto (Suur-Savon Sähkö Oy) <ul style="list-style-type: none"> o Kiinteistöt 46-406-2-12, 46-406-1-42 (Sop. nro. 11332, 11352, 13592) 			
Alueen suojeluun tai käyttöön vaikuttavat rasitteet	Kolmelle valtion kiinteistölle kohdistuu tieoikeusrasitteita (Suurmäki 46-406-9-32, Metsola 915-426-1-37, Itkola 915-426-1-205). Lisäksi kiinteistölle Pyyvesi, Vihtakannan kanavansuu (740-565-6-1) kohdistuu maantienlain mukainen tieoikeus (000-2007-K29500) sekä vesilain mukainen merkintä: Tie- ja vesirakennushallituksella on oikeus Vihtakannan kanavan parantamista varten lunastaa 0,318 ha:n alue.						

KESKEISET ARVOT JA UHAT

11 Keskeiset suojelu- ja käyttöarvot sekä uhat

Selite Lomakkeella kuvataan suunnittelualueen keskeiset luonto-, kulttuuriperintö- ja käyttöarvot. Suunnittelualueen keskeisten arvojen määrittely tehdään nykytilan kuvauksen pohjalta ottaen huomioon alueen perustamistarkoitukset sekä luonnonsuojelulain ja muiden aluetta koskevien säädösten yleiset tavoitteet. Suunnitelman päämäärät ja tavoitteet kohdistuvat suunnittelualueen keskeisten arvojen säilyttämiseen ja parantamiseen.

Taulukossa käytetyt lyhenteet: Merkittävyys: P = Pieni, K = Keskisuuri, S = Suuri. **Ajallinen kohdentuminen:** A = Aiempi (maankäyttö), N = Nykyinen (maankäyttö), T = Tuleva (maankäyttö). **Alueellinen kohdentuminen:** S = Suunnittelualue, U = Ulkopuolinen alue, M = Molemmat.

Nro	Arvoluokka- ja tyyppi	Arvon kuvaus	Uhkan kuvaus	Merkittävyys	Ajallinen kohdentuminen	Alueellinen kohdentuminen	Mahdollisuus vaikuttaa suunnittelussa
1	Luonto- ja lintu-direktiivin eläin- ja kasvilajit	<p>Saimaannorppa Saimaannorppa on äärimmäisen uhanalainen (CR), erityisesti suojeltava, rauhoitettu, luontodirektiivin liitteen II priorisoitu ja liitteen IV laji. Joutenvesi-Pyyvesi on maailmanlaajuisesti merkittävä saimaannorpan elinalue, jolla arvioidaan elävän noin 20–30 saimaannorppaa eli n. 10 % koko kannasta. Joutenvesi on sijainniltaan merkittävä vahvistuvan norppakannan ja pohjoisten taantuvien alueiden välillä. Alue on valittu Natura-verkoston ensisijaisesti saimaannorpan suojelemiseksi.</p>	<p>Pyydyskuolleisuus Kalanpyydykset (verkot, katiskat ilman nielurajoitinta) ovat merkittävin yksittäinen saimaannorppien kuolinsyy, jota vapaaehtoiset kalastusrajoitukset, pyydystyyppiasetus ja kevään ja alkukesän verkko-kalastusta koskeva asetus ovat kuitenkin vähentäneet.</p>	S	A, N, T	M	Ei
			<p>Rantarakentaminen Kaikki rannat eivät sovellu norpan pesintään, vaan rannan muodon tulee olla lunta kinostava. Vapaa-ajan asuntojen ja matkailupalveluiden rakentaminen lähelle rantaa on vähentänyt norpan pesintään soveltuvien vapaiden rantojen määrää. Uutta rakentamista tapahtuu pääasiassa suunnittelualueen ulkopuolella.</p>	K	A, N, T	M	Ei

			<p>Ihmislähtöinen häiriö Talviaikainen liikkuminen norpan pesimäalueella lisää häiriötä ja kuuttien pesäkuolleisuuden riskiä. Erityisesti lähellä rantaa sijaitsevien vapaa-ajan asuntojen ympärivuotisen käytön yleistymisen voi lisätä pesimäaikaista liikkumista, moottorikelkkailua ja virkistyskäyttöä häiriölle herkillä alueilla. Kevätaikainen veneily liian lähellä rantoja voi aiheuttaa karvanvaihdon aikaista häiriötä norpalle.</p>	K	A, N, T	M	Osittain: Pesimärauhan turvaaminen liikkumisen ohjauksella
			<p>Pieni populaatiokoko ja kannan pirstaleisuus Saimaannorpan pieni populaatiokoko altistaa sen sattuman aiheuttamille vaaroille. Syntymää ja kuolemaa säätelevät satunnaistekijät (syntyvien kuuttien sukupuoli, pyydyskuolemat jne.) voivat johtaa nopeasti kannan ikä- ja sukupuolijakauman vinoutumiseen tai esim. Saimaan pohjoisten alueiden väliaikaiseen autioitumiseen. Pitkään pienenä pysyvä populaatio kaventaa myös lajin geneettistä monimuotoisuutta, mikä heikentää pitkällä aikavälillä norpan kykyä selviytyä muuttuvissa ympäristöoloissa ja lisää sukusiitosastetta.</p>	K	A, N, T	M	Osittain: Pesimärauhan turvaaminen liikkumisen ohjauksella
			<p>Laivaliikenteen öljy- ja kemikaalivahingot Suunnittelualueen saariston sokkeloisuuden ja virtausten vuoksi syväväylällä tapahtuvan haverin jälkeinen puhdistus olisi työlästä ja suhteellisen pienkin vuodon vahingot voisivat kasvaa suureksi. Suurimman riskin aiheuttaa aluksen polttoainetankin rikkoutuminen. Saimaalla ei saa kuljettaa mineraaliöljytuotteita, mutta mahdolliselle bioöljytuotteiden kuljetukselle ei ole vielä olemassa säännöksiä. Saimaan kanavan käytön muuttuminen nykyisestä ympärivuotiseksi lisäisi norpan pesimäaikaista häiriötä ja kasvattaisi haveririskiä talvikaudella.</p>	K	N, T	M	Ei
			<p>Ilmastonmuutos Kevättalven lumi- ja jäätilanteen keskimääräinen heikkeneminen vaikeuttaa norpan pesimisolosuhteita. Pesimiseen soveltuvien rantakinosten puute tai niiden varhainen romahtaminen altistavat vastasyntyneet kuutit kastumiselle, häiriöille ja pedoille (esim. koira-eläimet). Ilmastonmuutos voi myös lisätä Saimaan vedenpinnan talviaikaista vaihtelua.</p>	S	N, T	M	Osittain: Pesimärauhan turvaaminen liikkumisen ohjauksella

2	<p>Luontoarvot:</p> <p>Luontodirektiivin luontotyypit</p>	<p>Luonnontilaistuvat saaristometsät Luontodirektiivin maaluontotyypeistä suunnittelualueella merkittävimpiä ovat saariston metsäluontotyypit: lehdot, puustoiset suot, luonnonmetsät ja kallioiden pioneerikasvillisuus. Metsäluonnon edustavuus on alentunut pitkään jatkuneiden metsätalousteimien johdosta, mutta luonnontilan on ajan myötä mahdollista parantua luonnonsuojeluun varatuilla alueilla. Metsien sukkession edessä alue tarjoaa elinympäristön monipuolisemmalle metsälajistolle, mm. uhanalaiselle valkoselkätikalle.</p>	<p>Metsien yksipuolistuminen Luonnonsuojelualueiden aiempi metsätalouskäyttö on vähentänyt luonnonmetsien määrää ja kytkeytyneisyyttä sekä yksipuolistanut metsien ikärakennetta ja puulajisuhteita. Luonnonmetsiin olennaisesti kuuluva lahoppuusto puuttuu luonnonsuojelualueilta lähes täysin. Puustorakenteen yksipuolisuus heikentää etenkin lehtojen edustavuutta. Reheville kasvupaikoille istutetut kuusikot ovat tiheinä varttuessaan saaneet aikaan lehtokasvillisuuden taantumisen. Saarissa olevat puustoiset suot on lähes kauttaaltaan ojitettu niiden pienialaisuudesta huolimatta. Valtaosa la yksityisistä luonnonsuojelualueista metsätalouden harjoittaminen on sallittua.</p>	K	A, N, T	S	Osittain: Hoitoimenpiteet, aika
3	<p>Luontoarvot:</p> <p>Ekosysteemit (rakenne ja toiminta)</p> <p>Luontodirektiivin luontotyypit</p> <p>Eliöyhteisöt/lajisto</p>	<p>Järviekosysteemi Joutenvesi–Pyyvesi on laaja ja sokkeloinen, kauttaaltaan erinomaisessa ekologisessa tilassa oleva, kolmesta osasta muodostuva järviallas, joka luetaan kahteen direktiiviluontotyyppiin: humuspitoiset karut järvet ja karut kirkasvetiset järvet. Alueella on merkitystä vesiluontotyyppien suojelun ja järvessä elävän uhanalaisen ja muun lajiston (mm. saimaannorppa, järvitaimen, järvilohi) kannalta. Veden pinnan yläpuolella sokkeloinen saaristo luo mosaikkimaisesti vaihtelevan elinympäristön, jossa esiintyy Saimaan karulle vesistölle tyypillistä monipuolista vesi-, ranta- ja lokkilinnustoa (mm. kala- ja selkälökki, kalatiira).</p>	<p>Laivaliikenteen öljy- ja kemikaalivahingot Ks. saimaannorppa.</p>	K	N, T	M	Ei
			<p>Haitalliset vieraslajit Vierasperäiset pienpedot (minkki, supikoira) uhkaavat erityisesti ranta- ja lokkilinnustoa. Uhka kasvaa, jos minkin ja supikoiran metsästäys vähenee. Vesistössä haitallisten tulokaslajien lisääntymisen riski nousee, jos ulkomaisen tavaraliikenteen määrä Saimaalla kasvaa.</p>	K	N, T	M	Osittain: mm. poikkeusluvut
			<p>Ilmastonmuutos Pitkällä aikavälillä ilmaston muuttumisen vaikutukset eliöstöön voivat olla merkittäviä. Vesistön keskimääräinen lämpeneminen heikentäisi esim. lohikalojen elinolosuhteita ja lisääntymistä.</p>	K	N, T	M	Ei
			<p>Laivaliikenteen öljy- ja kemikaalivahingot Ks. saimaannorppa.</p>	K	N, T	M	Ei
		<p>Lähevirkistyskäyttö Suunnittelualue on paikallisille ja vapaa-ajanasukille merkittävä lähevirkistys- ja luontoliikunnan kohde, jossa harrastetaan mm. virkistys- ja kotitarvekalastusta, marjastusta, sienestystä, metsästyä ja veneilyä.</p>	<p>Epätietoisuus tai piittaamattomuus rauhoitussäädöksistä Jokamiesretkeilijän on vaikea saada tietoa alueella sallituista ja kielletyistä toimista. Yksityisten luonnonsuojelualueiden rauhoitusmääräyksissä on eroja. Valtion alueilla ei ole voimassa olevaa järjestyssääntöä, eikä luonnonsuojelualueen rajausta tai rauhoitussäädöksiä ole merkitty kartoille. Luonnonsuojelualueita ei ole merkitty maastoon.</p>	K	N	S	Kyllä
			<p>Riittämätön käytön ohjaus Ohjaamaton leiriytyminen aiheuttaa maaston kulumista suosituimmilla rantautumispaikoilla, mikä vähentää kohteiden luonnontilaisuutta, erämaisuuutta ja viihtyisyyttä.</p>	K	A, N	S	Kyllä

5	Virkistys- ja elinkeinokäyttö: Matkailun yritys-toiminta Muut käyttömuodot	Luontomatkailu ja muu elinkeinokäyttö Joutenvesi on osa Heinäveden reittiä ja suunnittelualue kokonaisuudessaan osa Saimaan suojelu-aluekokonaisuutta. Kahden kansallispuiston välisessä sijaitseva alue asemoituu syrjäiseksi ja erämaiseksi, jokamiesretkeilyyn ja pienimuotoiseen ohjattuun luontomatkailuun painottuvaksi avovesikauden kohteeksi, jossa luontomatkailun tärkeimpiä aktiviteetteja ovat melonta, välinevuokraus, risteilyt, mökkimajoitus ja ohjattu kalastusmatkailu. Suunnittelualueen halki kulkee Saimaan syväväylä, eurooppalaisessa mittakaavassa merkittävä kauppamerenkulun reitti. Vesistö tarjoaa lisäksi elinkeinomahdollisuuksia mm. ammattikalastajille.	Laivaliikenteen öljy- ja kemikaalivahingot Ks. saimaannorppa	K	N, T	M	Ei
			Kestävään luontomatkailuun sitoutumattomat toimijat Kaikki luontomatkailupalvelujen tuottajat eivät välttämättä tunne luonnonsuojelualueiden rauhoitussäädöksiä tai he eivät halua sitoutua kestävän luontomatkailun periaatteisiin. Tällöin asiakkaita ei ohjeisteta toimimaan oikein luonnonsuojelualueella ja tiedon hankinta jää asiakkaan omalle vastuulle.	K	A, N, T	S	Osittain: viestintä
			Epätietoisuus tai piittaamattomuus rauhoitussäädöksistä Ks. lähivirkistyskäyttö.	K	N	S	Kyllä
			Riittämätön käytön ohjaus Ks. lähivirkistyskäyttö	K	A, N	S	Kyllä
6	Kulttuuriarvot: Luonnon- ja kulttuurimaisemat Paikalliskulttuuri	Heinäveden reitti Kansallismaisemaksi luettu, valtakunnallisesti arvokas maisema-alue Heinäveden reitti kulkee eteläosastaan Natura-alueen halki. Kokonaisuudessaan reitti on edustavimpia sisävesiliikenteen maisemia Suomessa ja Joutenveden osuus siitä on harvinaisen laajaa sisävesisaaristoa, jolle ovat tyypillisiä rikkonainen ja sokkeloinen rakenne ja lyhyet vesistönäkymät. Suunnittelualueen ja sen ympäristön lukuisat muinaisjäännökset ja kulttuuri-perintökohteet kertovat ihmisen vuosituhantisista liikkeistä vesistöalueilla, eränkävynnistä, teollisuushistoriasta ja Vuoksen vesistön geopoliittisesta asemasta.	Maisemakuvan yksipuolistuminen Pitkään jatkunut ja osalla alueesta yhä jatkuva metsätalouuskäyttö on vaikuttanut Heinäveden reitin maisemakuvaan. Myös maatalousmaiseman muutos yksipuolistaa maisemakuva.	K	A, N, T	M	Osittain: Hoitoimet
Yhteenveto Uhka-analyysissä on tarkasteltu erilaisten maankäyttömuotojen ja toimintojen mahdollisia kielteisiä vaikutuksia suunnittelualueen keskeisiin arvoihin. Lomakkeelle ei ole merkitty tekijöitä, joiden arvioitiin aiheuttavan arvoille vain vähäistä uhkaa (vähäiset vaikutukset, uhkan toteutumisen todennäköisyys pieni). Toimintojen mahdolliset myönteiset vaikutukset eivät näy tässä taulukossa.							

TAVOITTEEN ASETTELU

12 Uhkatekijöiden torjuminen ja päämäärät

Selite Lomakkeella määritellään päämäärät, tavoitteet ja toimenpiteet alueen keskeisiin arvoihin kohdistuvien uhkatekijöiden torjumiseksi. Lomake muodostaa perustan suunnitelman toteutusosassa tarkennettaville toimenpiteille. Päämäärä on selkeä kuvaus suojele- tai käyttöarvon toivotusta kehityksestä pitkällä aikavälillä, ja sitä tarkennetaan edelleen tavoitteen kuvauksessa. Päämäärät kuvaavat alueen hoidosta ja käytöstä vastaavien tahotilaa suhteessa suunnittelualueen arvoihin. Tavoite on toivottu muutos suunnittelualueen tilassa lyhyellä aikavälillä. Tavoitteilla tarkennetaan suunnitelman yleisluontoisempia päämääriä. Toimenpiteillä tähdätään tavoitteiden toteutumiseen ja sitä kautta edelleen pitkällä aikavälillä päämäärien saavuttamiseen.

Päämäärä	Tavoite	Toimenpide (Suluissa toteutuslomakkeen numero ja sivu)	Ekologinen vaikutus	Sosiaalinen vaikutus	Taloudellinen vaikutus	Riskien torjunta	Toteutuksen seuranta	Vaikuttavuuden seuranta
1. Joutenveden–Pyyveden Natura-alue säilyy kokonaisuudessaan norpan lisääntymiselle soveliaana, mikä edistää myös kannan vahvistumista Saimaan pohjoisilla alueilla.	1.1. Keskeisten kohderyhmien (paikalliset ja vapaa-ajan asukkaat, vesialueiden omistajat, kalastajat, matkailijat) tietoisuus saimaannorpan elinpiirin vaatimuksista, norppaan kohdistuvista uhkista sekä norpan suojelun tavoitteista lisääntyy.	<ul style="list-style-type: none"> Opastusaineiston laatiminen ja ylläpito (ks. luku 15) (Erä)valvonta (ks. luku 18) 		X		X	X	
	1.2. Saimaannorpan pesimärauha on turvattu.	<ul style="list-style-type: none"> Vyöhykkeistäminen (ks. luku 13) Järjestyssäännön laatiminen (ks. luku 18) Suojelualuekiinteistön muodostaminen ja rajan merkitseminen (ks. luku 18) (Erä)valvonta (ks. luku 18) 	X	X		X	X	X
	1.3. Saimaannorpan pesinnän kannalta arvokkaat luodot ja pienet saaret on suojeltu.	<ul style="list-style-type: none"> Maanhankinta / Säädöksen laatiminen (YSA) (ks. luku 18) 	X	X		X		
	1.4. Norppakannan tiheys ja syntyvien kuuttien määrä kasvavat.	<ul style="list-style-type: none"> Vyöhykkeistäminen (ks. luku 13) Järjestyssäännön laatiminen (ks. luku 18) (Erityisesti) suojeltavan lajin esiintymien kartoitus / tarkistus (ks. luku 14) 	X			X	X	X

<p>2. Metsäluonto kehitty luonnontilaisen kaltaiseksi, rakenteeltaan ja lajistoltaan monimuotoiseksi.</p>	<p>2.1. Puustoisten luontotyyppien edustavuus paranee.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ennallistaminen (ks. luku 14) • Luonnonhoito (ks. luku 14) • Haitallisten lajien poisto (ks. luku 14) 	X	X		X	X	X	
<p>3. Joutenvesi on erämainen osa Saimaan luontomatkailun valtakunnallista painopistealuetta. Se palvelee erityisesti paikallisia ja vapaa-ajanasukkaita, lihasvoimin liikkuvia kokeneita retkeilijöitä sekä ohjattuja pienryhmiä.</p>	<p>3.1. Kävijäturvallisuutta ja -tyytyväisyyttä parannetaan rantautumisen ohjauksella ja opastusviestinnällä.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vyöhykkeistäminen (ks. luku 13) • Opastusaineiston laatiminen ja ylläpito (ks. luku 15) • Palveluvarustuksen rakentaminen (ks. luku 15) • Järjestyssääntö (ks. luku 18) 	X	X	X	X	X	X	
<p>4. Alueelle tyypillinen linnusto säilyy elinvoimaisena. Metsälinnusto runsastuu ja monipuolistuu.</p>	<p>4.1. Vieraslajit ja muut pienpedot eivät aiheuta merkittävää haittaa linnuston pesimätulokseen. Häiriölle alttiiden lintujen pesimärauha säilyy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Haitallisten lajien poisto (ks. luku 14) • Lupien myöntäminen (ks. luku 16) 	X	X	X	X	X	X	
<p>5. Heinäveden reitin maisemakuva on suunnittelualueen osalta edustava ja vaihteleva. Kulttuurivaikuttaiset ympäristöt tuovat vaihtelua luonnontilaistuviin saaristometsiin.</p>	<p>5.1. Selvitetään alueen maisemallisesti tärkeät perinnebiotooppikohteet, joiden tilaa olisi mahdollista parantaa ja ylläpitää hoitotoimin (esim. laidunnus) resurssien niin salliessa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Inventointi ja arvottaminen (ks. luku 14) • Luonnonhoito (ks. luku 14) 	X	X	X	X	X	X	
	<p>5.2. Joutenveden luonnonsuojelualueen muinaisjäännekohteet ovat tiedossa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Inventointi (ks. luku 14) 		X			X		

13A Vyöhykejako: Retkeily- ja luontomatkailuvyöhyke

Selite	Suunnittelualan yleisökäyttöpaineita ohjataan suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti retkeily- ja luontomatkailuvyöhykkeelle. Korkean kävijätiheyden lähtökohta asettaa erityisiä vaatimuksia vyöhykkeen sisällä mm. aktiivisella opastuksella ja palvelurakenteilla tehtävälle käytön ohjaukselle, jonka tehtävänä on varmistaa käytön kestävyys ja kävijöiden turvallisuus.		
Retkeily- ja luontomatkailuvyöhyke	Yleismääräys: Vyöhyke on retkeily- ja luontomatkailukäytön kannalta vetovoimainen alue, jonne ohjataan kävijöitä aktiivisesti opastuksella ja palvelurakenteilla. Vyöhykkeelle voidaan sijoittaa uusia palvelurakenteita ja retkeilyreittejä.		
Nimi	Vyöhykkeen tavoite	Ohje	Pinta-ala
-	-	-	-
	Kävijämääräennuste		
	-		
		Pinta-ala yhteensä ha, osuus suunnittelualueesta (%)	-
Yksityiset suojelualueet ja muut yksityisomistuksessa olevat alueet			
-			

13B Vyöhykejako: Syrjävyöhyke

Selite	Syrjävyöhyke on alhaisen kävijätiheyden ja pinta-alaan nähden pienen käyntimäärän aluetta, missä käytön ohjaus suunnitellaan toteuttamaan tätä tavoitetta. Sinne soveltuvat erityisesti sellaiset käyttömuodot, joille alhainen kävijätiheys on erityinen arvo ja jopa edellytys. Vyöhykkeen käytön ohjauksessa huomioidaan erityisesti paikallisen väestön tarpeet alueen käyttöön.		Kartta	Kuva 12 AB: Vyöhykejako
Syrjävyöhyke	Yleismääräys: Syrjävyöhyke on alue, jonne ei ohjata kävijöitä aktiivisesti eikä rakenneta uutta palveluvarustusta. Aluetta voidaan käyttää erikseen määriteltyjen luontaiselinkeinojen tarpeisiin ja alueen erämaaluonteeseen soveltuviin matkailupalveluihin, kuten opastettuihin retkiin. Muilla kuin luonnonsuojelu-alueilla vyöhykkeelle voi sijoittaa myös luonnonvarojen hyödyntämiseen tähtäviä toimintoja. Syrjävyöhykkeellä liikkuminen on sallittua jokamiehenoikeuksien mukaisesti			
Nimi	Vyöhykkeen tavoite	Ohje	Pinta-ala	
Joutenvesi-Pyyvesi	Alueen säilyttäminen rauhallisena ja erämaisena sekä jokamiehen-oikeuksiin perustuva virkistyskäyttö ja pienimuotoinen ohjattu luontomatkailu.	<p>Linnansaaren ja Koloveden kansallispuistojen välissä sijaitseva Joutenveden–Pyyveden alue kuuluu Saimaan luontomatkailun painopistealueeseen erämaisena, jokamiesretkeilyyn painottavana kohteena. Suosituimmat aktiviteetit (melonta ja pienveneily) keskittyvät Heinäveden reitin ja Joutenveden alueelle. Melojia on erityisesti Oravin ja Koloveden kansallispuiston välisellä taipaleella. Aluekokonaisuuden huomioon ottaen Joutenveden rikkonaisen saariston valtion maille ei kuitenkaan ole tarkoituksenmukaista osoittaa erillistä retkeily- ja luontomatkailuvyöhykettä, vaan koko suunnittelualue voidaan katsoa viereisiin kansallispuistoihin nähden alhaisen kävijätiheyden syrjävyöhykkeeksi, jossa käytön ohjauksen tarve on vähäinen.</p> <p>Rantautumisen ohjaamiseksi syrjävyöhykkeelle voidaan sijoittaa 1–3 telttailuun soveltuvaa, kevyesti varusteltua taukopaikkaa, jotka palvelevat melojia ja pienveneilijöitä (rantautumisopaste, kuivakäymälä). Taukopaikkojen sijoittelussa hyödynnetään jokamieskäytössä suosituksi osoittautuneita, helposti rantauduttavia kohteita. Lisäksi syrjävyöhykkeelle voidaan sijoittaa yksi varaustukikohta. Vaikka kohteiden käyttö painottuu kesään, niiden sijoittelussa on varmistettava, ettei mahdollinen muunaikainenkaan käyttö aiheuta häiriötä saimaannon pesinnälle tai karvanvaihdolle.</p> <p>Suunnittelualueen tavoiteltava kävijäprofiili ei käytännössä poikkea nykyisestä: virkistyskäyttö on alueen vakituisten ja vapaa-ajanasukkaiden pääosin kesäkaudella pienveneillä tapahtuvaa omatoimista päiväretkeilyä, kotitarve- ja virkistyskalastusta sekä syyskauden marjastusta, sienestystä ja metsästystä. Luontomatkailun tärkeimpiä muotoja ovat melonta, välinevuokraus, mökkimajoitus, ohjattu kalastusmatkailu sekä erityisesti Heinäveden reitillä tapahtuva kesäinen risteilyliikenne.</p>	13 965 ha	
			Pinta-ala yhteensä ha, osuus suunnittelualueesta (%)	
			13 965 ha	91,3 %
Yksityiset suojelualueet ja muut yksityisomistuksessa olevat alueet				
Syrjävyöhykkeellä sijaitseville, yksityisomistuksessa oleville maa- ja vesialueille ei ohjata virkistyskäyttöä. Vyöhykeratkaisulla ei ole vaikutusta yksityisten alueiden käyttöön.				

13C Vyöhykejako: Rajoitus- ja luonnonarvovyöhykkeet

Selite	Rajoitusvyöhykkeellä liikkuminen on kiellettyä. Rajoituksella turvataan alueen luontoarvoja. Rajoitukset voivat olla myös määräaikaisia. Perustettujen suojelualueiden ulkopuolisille maa- ja vesialueille ei voida hoito- ja käyttösuunnitelmassa määrittellä liikkumisrajoituksia. Näille alueille on kuitenkin joskus tarpeen määrittellä suosituksia liikkumisen tai maihinnousun rajoittamiseksi, jotta alueen erityiset luontoarvot pystyttäisiin turvaamaan.			Kartta	Kuva 12 AB: Vyöhykejako Kuva 13: Rajoitusalueet
Rajoitusvyöhyke	Yleismääräys: ”Vyöhyke säilyttää alueen luonnonsuojelliset arvot liikkumis- tai muilla kävijöitä koskevilla rajoituksilla. Rajoitusvyöhykkeet toteutetaan luonnonsuojelulakiin (1096/1996) perustuvalla järjestyssäännöllä, alueen perustamissäädöksellä tai yksityisten suojelualueiden rauhoituspäätöksellä. Luonnonsuojeluyistä annettu rajoitus perustuu siihen, että eläimistön tai kasvillisuuden säilyminen sitä vaatii (luonnonsuojelulaki 18 ja 24 §:t). Rajoitusvyöhykkeitä ovat myös Puolustusvoimien liikkumiskieltovyöhyke ja rajavyöhyke.”				
Valtion alueet					
Nimi	Rajoitusaika alkaa	Rajoitus päättyy	Pinta-ala	Peruste	
Joutenveden luonnonsuojelualueen rajoitusosat	1.1.	30.4.	226 ha	Rajoitusvyöhykkeellä liikkuminen on kielletty 1.1.–30.4. välisenä aikana. Rajoitusvyöhykkeellä turvataan saimaannorpan pesimärauhaa luonnonsuojelulain (1096/1996) 18 §:n nojalla. Rajoitusvyöhyke toteutetaan Joutenveden luonnonsuojelualueelle annettavalla järjestyssäännöllä. Rajoitusvyöhykkeeseen rajautuville yksityisille kiinteistöille tapahtuva, kiinteistöjen käytön kannalta välttämätön kulkeminen on sallittua liikkumista koskevien rajoitusten estämättä.	
Pinta-ala yhteensä			226 ha	Osuus suunnittelualueesta (%)	1,5 % (5,4 % maa-alasta) (15 % Joutenveden Is-alueesta)
Lisätietoja	Rajoitusvyöhyke perustetaan valtion maille. Siihen kuuluu saimaannorpan pesinnän kannalta tärkeitä luotoja, pieniä saaria ja saariryhmiä sekä saarensia seuraavasti (kuva 12 AB):				
	<ul style="list-style-type: none"> – Varkaus: Ristisaari ja Yrjänäsaari luotoineen Tappuvirran itäpuolella, Pieni Kontiosaari Koivusaarenselällä ja nimetön saari sen pohjoispuolella, Pieni Tikansaari Kotkaselällä, Kuussaari Kiikanselällä, Halkosaari Simosselän pohjoispuolella, Siikasaaret, Koirasaari, Myhkäsaari Heinävedenselällä sekä Kangassaaren ja Turusensaaren valtion maat ja pienet saaret Hakkarasaaren länsipuolella. – Savonlinna: Laiskankanta ja Ihamaniemennenä, Heposaaren läntinen niemi ja Pieni Heposaari Simosselällä, Murtonen Nauvunselällä, Hankasalon Joutavanniemi, Täpäränsaaren ja Vuorisaaren valtion maat, Mäntysaari ja Tertunsaari Tertunselällä sekä Likolahden luodot, Tikanvirran Havuluodot, Sorsavirran Varissaaret (eteläisin). – Enonkoski: Eteissaari ja Palanutluoto Joutenveden Piippuselällä, Honkaluoto ja Riitasaari Joutenvedenselällä, Pieni Vihtakanta ja Kirsonsaari Pehesselällä, Louhisaari, Vahtisaaret ja Eteissaaret luotoineen Enonvedellä. 				

Yksityiset suojelualueet ja muut yksityisomistuksessa olevat alueet

Hoito- ja käyttösuunnitelmassa ei esitetä uusia rajoitusalueita yksityisille alueille. Osalla yksityisistä luonnonsuojelualueista (YSA) on maanomistajan ja ELY-keskuksen päätöksellä rajoitettu liikkumista norpan pesimäaikaan (kuva 13). YSA-kohteiden mahdolliset liikkumisrajoitukset on kirjattu ko. alueiden rauhoitussäädöksiin.

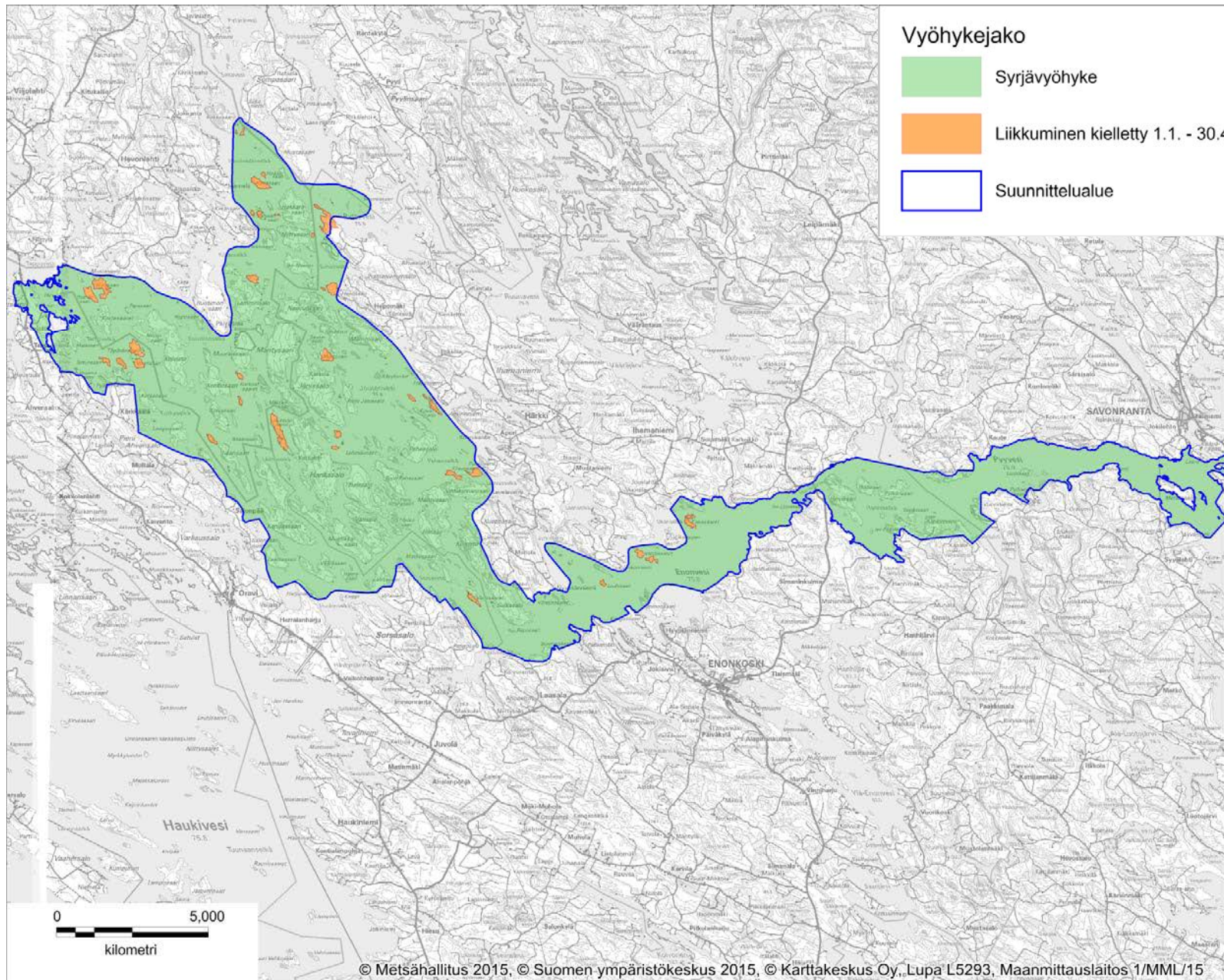
Seuraavilla yksityisillä luonnonsuojelualueilla tai niiden osilla on rajoitettu liikkumista saimaannorpan pesimäaikaan, pääsääntöisesti (jääpeitteisenä aikana) 15.12.–15.4. Rajoitukset koskevat maihinnousua ja rantavyöhykkeellä liikkumista.

- YSA065988 Joutenvesi–Pyyvesi
- YSA065938 Joutenvesi 1/00
- YSA065939 Joutenvesi 2/00
- YSA065942 Joutenvesi 3/00
- YSA065946 Joutenvesi 4/00
- YSA065952 Joutenvesi 6/00
- YSA065953 Joutenvesi 7/00
- YSA065965 Joutenvesi 9/00
- YSA065972 Joutenvesi–Pyyvesi 2/01
- YSA065989 Joutenvesi 1/02
- YSA065991 Joutenvesi 2/02
- YSA204912 Onkisaari
- YSA204917 Turusensaari (suojelualueen kaakkoisosassa)
- YSA205234 Heiskasensaari
- YSA205528 Korkeatsaaret
- YSA205655 Rapasaari
- YSA200242 Joutenvesi (Käpyluodoilla ja Runoluodoilla)
- YSA202436 Tihessalon luonnonsuojelualue (Lehmiluodolla)
- YSA203695 Pääniemen luonnonsuojelualue (saarissa)

Lisäksi:

- YSA205125 Nestorin suojelualueella
 - o liikkuminen moottorikäyttöisillä ajoneuvoilla on kielletty 15.12.–30.4.
 - o maihinnousu luodoille on kielletty 15.12.–15.7.
 - o liikkuminen 50 metriä lähempänä luotoja sekä Vääräsaaren luoteiskärkeä on kielletty 15.12.–30.4.
- YSA206148 Marjasaloon kuuluvalla Runoluodolla
 - o maihinnousu ja liikkuminen on kielletty 1.1.–30.4.

Pinta-ala yhteensä	1 111 ha*	Osuus suunnittelualueesta (%)	7,3 %
Lisätietoa	* Saarikohteilla rajoitusalueiden kokonaispinta-alaan (1 111 ha) on laskettu koko saaren pinta-ala, vaikka liikkumisrajoitus koskisi vain rantavyöhykettä.		

Vyöhykejako

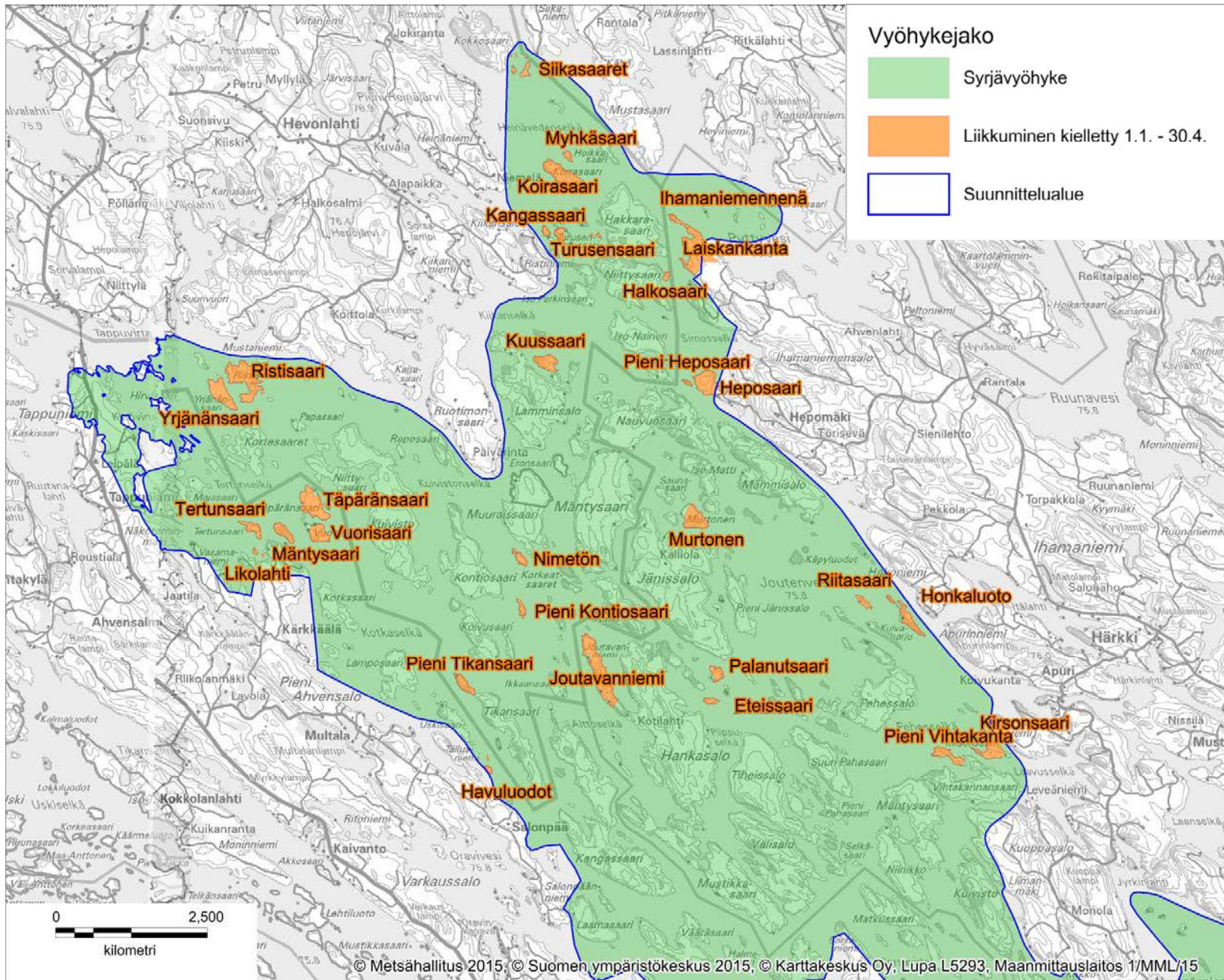
- Syrjävyöhyke
- Liikkuminen kielletty 1.1. - 30.4.
- Suunnittelualue

Kuva 12. Joutenveden–Pyveden Natura-alueen vyöhykejako

Kahden kansallispuiston välin sijoittuva suunnittelualue on erämainen, jokamiesretkeilyyn painotettava kohde, jonka rikkonaisen saariston valtion maille ei ole tarkoituksenmukaista osoittaa erillistä retkeily- ja luontomatkailuvyöhykettä. Koko suunnittelualue voidaan katsoa viereisiin kansallispuistoihin nähden alhaisen kävijätiheyden syrjävyöhykkeeksi, jolle voidaan kuitenkin sijoittaa 1–3 telttailuun soveltuvaa, kevyesti varusteltua taukopaikkaa, jotka palvelevat meloimia ja pienveneilijöitä erityisesti Oravin ja Koloveden kansallispuiston välisellä melontataipaleella. Lisäksi vyöhykkeelle voidaan sijoittaa yksi varustukikohta.

Valtion maille perustettavalle rajoitusvyöhykkeelle kuuluu saimaannorpan pesinnän kannalta tärkeitä luotoja, pieniä saaria ja saariryhmiä sekä saarenosia. Rajoitusvyöhykkeellä liikkuminen on kielletty 1.1. – 30.4. välisenä aikana ja sillä turvataan saimaannorpan pesimärauhaa luonnonsuojelulain (1096/1996) 18 §:n nojalla. Rajoitusvyöhyke toteutetaan Joutenveden luonnonsuojelualueelle annettavalla järjestys-säännöllä.

© Metsähallitus 2016, © Suomen ympäristökeskus 2016, © Karttakerkus Lupa L5293, © Maanmittauslaitos 1/MML/1.

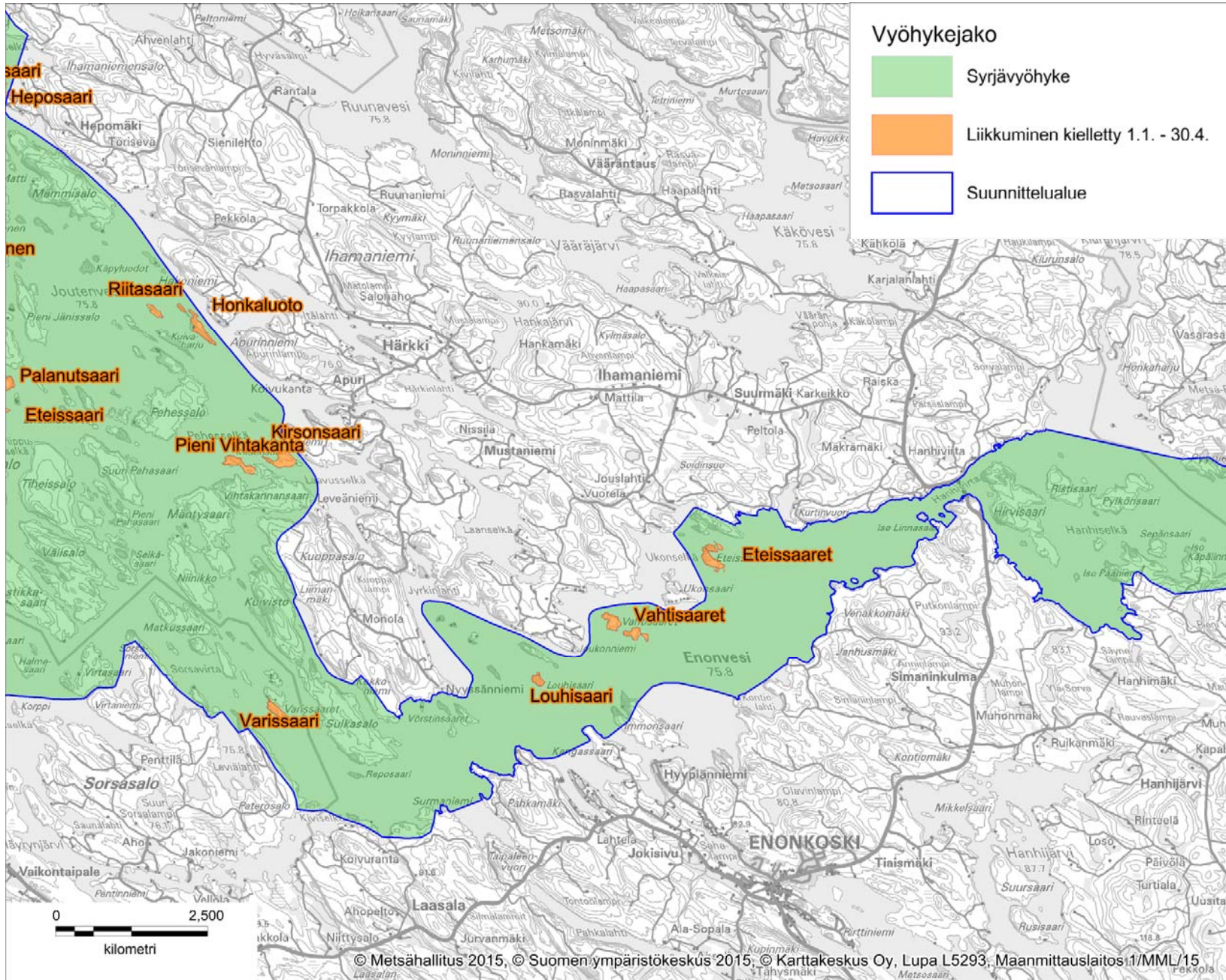

Kuva 12A. Joutenveden-Pyyveden Natura-alueen vyöhykejako

Valtion maille perustettavalle rajoitusvyöhykkeelle kuuluu saimaannorpan pesinnän kannalta tärkeitä luotoja, pieniä saaria ja saariryhmiä sekä saarenosia. Rajoitusvyöhykkeellä liikkuminen on kielletty 1.1.–30.4. välisenä aikana ja sillä turvataan saimaannorpan pesimärauhaa luonnonsuojelulain (1096/1996) 18 §:n nojalla. Rajoitusvyöhyke toteutetaan Joutenveden luonnonsuojelualueelle annettavalla järjestyssäännöllä.

Rajoitusvyöhykkeeseen rajautuille yksityisille kiinteistöille tapahtuva, kiinteistöjen käytön kannalta välttämätön kulkeminen on sallittua liikkumista koskevien rajoitusten estämättä.

© Metsähallitus 2016, © Suomen ympäristökeskus 2016, © Karttakeskus Lupa L5293, © Maanmittauslaitos 1/MML/1.

Vyöhykejako

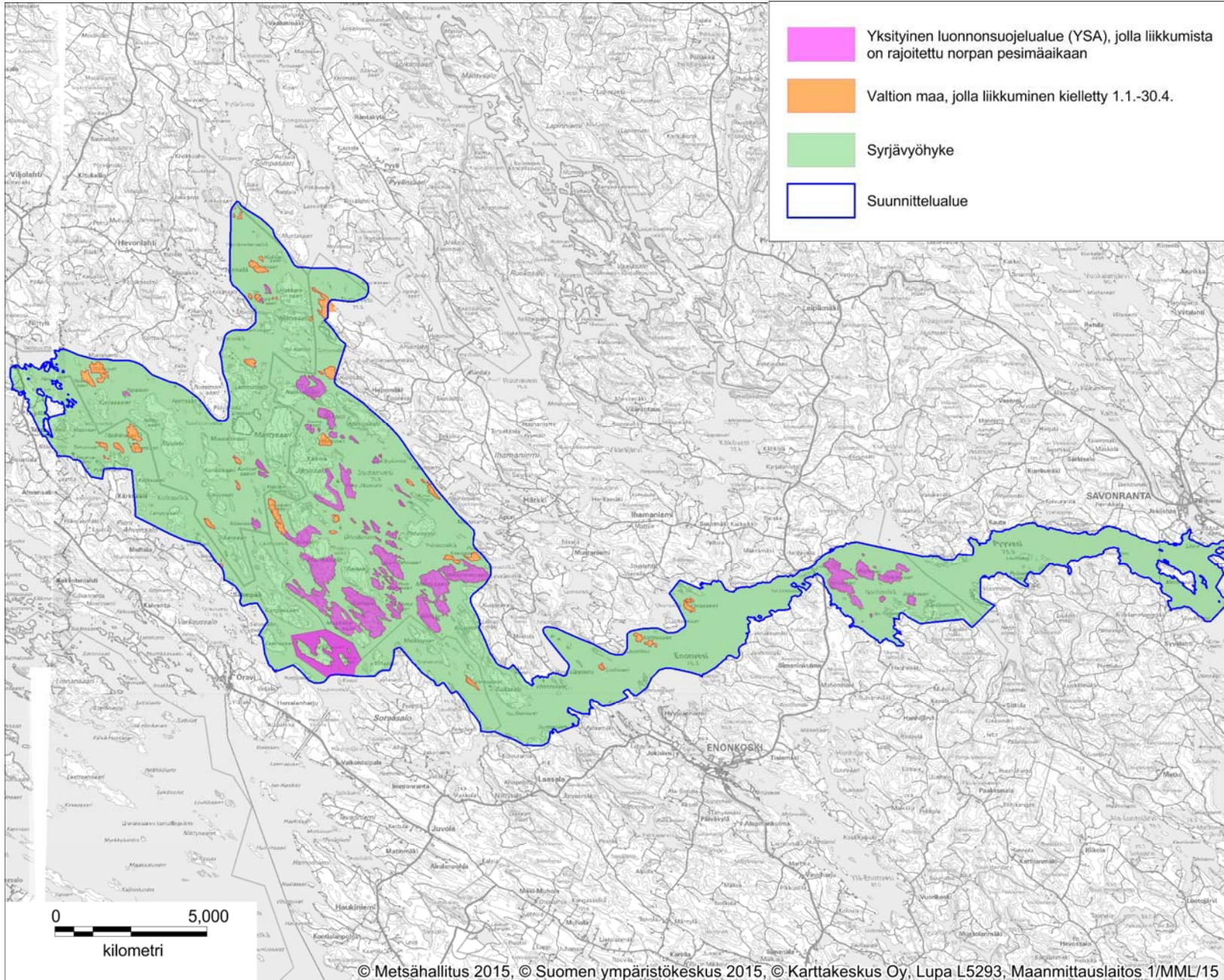
- Syrjävyöhyke
- Liikkuminen kielletty 1.1. - 30.4.
- Suunnittelualue

Kuva 12B. Joutenveden-Pyyveden Natura-alueen vyöhykejako

Valtion maille perustettavalle rajoitusvyöhykkeelle kuuluu saimaannon pesinnän kannalta tärkeitä luotoja, pieniä saaria ja saariryhmiä sekä saarenosia. Rajoitusvyöhykkeellä liikkuminen on kielletty 1.1.–30.4. välisenä aikana ja sillä turvataan saimaannon pesimärauhaa luonnonsuojelulain (1096/1996) 18 §:n nojalla. Rajoitusvyöhyke toteutetaan Joutenveden luonnonsuojelualueelle annettavalla järjestyssäännöllä.

Rajoitusvyöhykkeeseen rajautuille yksityisille kiinteistöille tapahtuva, kiinteistöjen käytön kannalta välttämätön kulkeminen on sallittua liikkumista koskevien rajoitusten estämättä.

© Metsähallitus 2016, © Suomen ympäristökeskus 2016, © Karttakeskus Lupa L5293, © Maanmittauslaitos 1/MML/1.

**Kuva 13. Joutenveden–Pyyveden Natura-alueen yksityis-
maiden liikkumisrajoitukset**

Hoito- ja käyttösuunnitelmassa ei esitetä uusia liikkumisrajoituksia yksityisille alueille. Osalla Joutenveden–Pyyveden Natura-alueen yksityisistä luonnonsuojelualueista (YSA) on rajoitettu liikkumista saimaannorpan pesimäaikaan. YSA-kohteiden mahdolliset liikkumisrajoitukset on kirjattu ko. alueiden rauhoitussäädöksiin, joista on sovittu ELY-keskuksen ja maanomistajan välisessä neuvottelussa. Rajoitus voi koskea koko YSA-aluetta tai vain osaa siitä.

Karttaan merkityillä YSA-kohteilla on pääsääntöisesti kiellettyä mairinnot ja liikkuminen rantavyöhykkeellä joulukuun puolesta välistä huhtikuun puoleenväliin. Yksityiskohtaiset säädökset on kirjattu kunkin YSA-kohteen rauhoituspäätöksen. Yhteenveto YSA-kohteiden rauhoituspäätöksistä on esitetty liitteessä 1.

© Metsähallitus 2016, © Suomen ympäristökeskus 2016,
© Karttakeskus Lupa L5293,
© Maanmittauslaitos 1/MML/1.

TOTEUTUS

14 Luonnon- ja kulttuuriperinnönsuojelun toimenpiteet

Selite	Lomakkeella täsmennetään tavoitteenasettelun yhteydessä mainittuja toimenpiteitä siten, että toimenpiteiden laji, suuruusluokka ja sijainti tulevat määritettyä riittävällä tarkkuudella. Toimenpiteiden teknisen toteutuksen kuvaus ja tarkempi ohjeistus tapahtuu toimenpidesuunnitelmissa.		
Luonnonsuojelu			
Toimenpide	Kiireellisyysaste ⁴	Pinta-ala (ha) tai muu yksikkö	Kuvaus
(Eriyisesti) suojeltavan lajin esiintymien kartoitus / tarkistus (1.4.)	Jatkuva	Koko alue	Saimaannorpan kannanseuranta ja pesälaskentaa jatketaan.
Ennallistaminen (2.1.)	Pieni	Yhteensä noin 50 ha (tarkentuu erillisessä toimenpidesuunnitelmassa)	Saaristometsien luonnontilaistumista Joutenvedellä voidaan nopeuttaa pienaukotuksella ja ennallistamispoltoin, joita voidaan tehdä alueella 1–2 kpl. Niillä ylläpidetään metsäpaloja vaativan lajiston elinolosuhteita Saimaan palojatkumoalueella, johon myös Joutenvesi kuuluu. Soiden ennallistamista ojia tukkimalla tai patoamalla voidaan tehdä aikaisemman toimenpidesuunnitelman mukaisesti n. 10 ha:n alalla.
Luonnonhoito (2.1.)	Pieni		Pääpaino Joutenveden alueen luonnonhoitotoimenpiteissä on lehtojen ja lehmusesiintymien hoidossa. Reheville kasvupaikoille istutettua havupuustoa pienaukottamalla vapautetaan kasvutilaa lehtipuulle (etenkin lehmuksille) ja lisätään valon määrää metsänpohjalla, jotta lehtokasvillisuus runsastuisi. Toimenpiteiden toteutuksessa huomioidaan alueiden kehittyminen tulevaisuudessa valkoselkätikalle soveliaiksi elinympäristöiksi.
Haitallisten lajien poisto (4.1.)	Jatkuva	Koko alue	Vierasperäisten tai alueen suojelutavoitteiden kannalta haitallisten tai liian runsaslukuisiksi käyvien pienpetojen pyyntiä jatketaan yhteistyössä paikallisten metsästäjien kanssa rauhoitussäädösten mukaisesti. Haitallisten vierasperäisten kasvilajien leviämistä alueella seurataan, ja tarvittaessa esiintymiä voidaan poistaa.
Inventointi (5.1.) (Luonnonhoito)	Suuri	Koko alue	Alueella olevien perinnemaisemakohteiden tila selvitetään. Niitä voidaan ottaa hoitoon (esim. laidunnus) resurssien niin salliessa. Sekä lajiston että maisemanhoidon kannalta lupaavin kohde on Lamminsalo, jonka perinnebiotoopin ydinosien saattamista laidunnuksen piiriin edistetään. Ranta-alueet ovat vesakoitumisesta huolimatta säilyneet metsälaitumen kaltaisena, joten rantojen raivaus edistäisi perinnebiotoopin säilymistä ja avartaisi maisemaa järveltä päin katsottaessa (kuvat 14 ja 15).
Yksityiset maat ja YSA-alueet			
Yksityisillä luonnonsuojelualueilla ei ole nykytietämyksen mukaan kiireellistä tarvetta ennallistamis- tai luonnonhoitotoimenpiteille. Luontotyyppi-inventoinnin edetessä hoitotarpeita voi ilmetä, ja toimenpiteitä voidaan toteuttaa erillisten toimenpidesuunnitelmien myötä. Yksityismailla toimenpidetarpeet ovat suosituksia ja niiden toteuttamisesta päättää maanomistaja.			

⁴ asteikko: suuri = toteutetaan 5 vuoden kuluessa, pieni = toteutetaan myöhemmin suunnitelmakaudella.

Kulttuuriperinnön suojelu			
Rakennusperintö	Kiireellisyysaste ⁵	Pinta-ala (ha) tai muu yksikkö	Kuvaus
-	-	-	-
Arkeologiset kohteet	Kiireellisyysaste ⁵	Pinta-ala (ha) tai muu yksikkö	Kuvaus
Inventointi (3.2.)	Pieni	Koko alue	Arkeologinen inventointi Joutenveden luonnonsuojelualueella (valtion maat). Inventointitarvetta on mm. aiemmin havaittujen kaskikulttuurin jäänteiden, tervahautojen ym. osalta erityisesti alueilla, joille suunnitellaan virkistyskäytön tai ennallistamisen toimenpiteitä. Myös merenkulun historialliset turvalaitteet ja kivikummit olisi tarpeen inventoida.
Lisätietoa	Kiinteät muinaisjäännökset on rauhoitettu muinaismuistolaila (295/1963) ilman, että niistä tehdään erillistä viranomaispäätöstä. Kiinteän muinaisjäännöksen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, poistaminen tai muu siihen kajoaminen on kielletty ilman muinaismuistolain nojalla annettua lupaa. Kiinteiden muinaisjäännösten suojelua valvoo Museovirasto.		
Yksityiset maat ja YSA-kohteet			
Suunnitelmassa ei tarkastella yksityisalueilla sijaitsevia kulttuuriperintökohteita.			

Kuva 14. Lamminsalon niittymaisema on jäänyt rantapuskon taakse piiloon. Kuva: Metsähallitus / Meri-Hilkka Mäkelä.

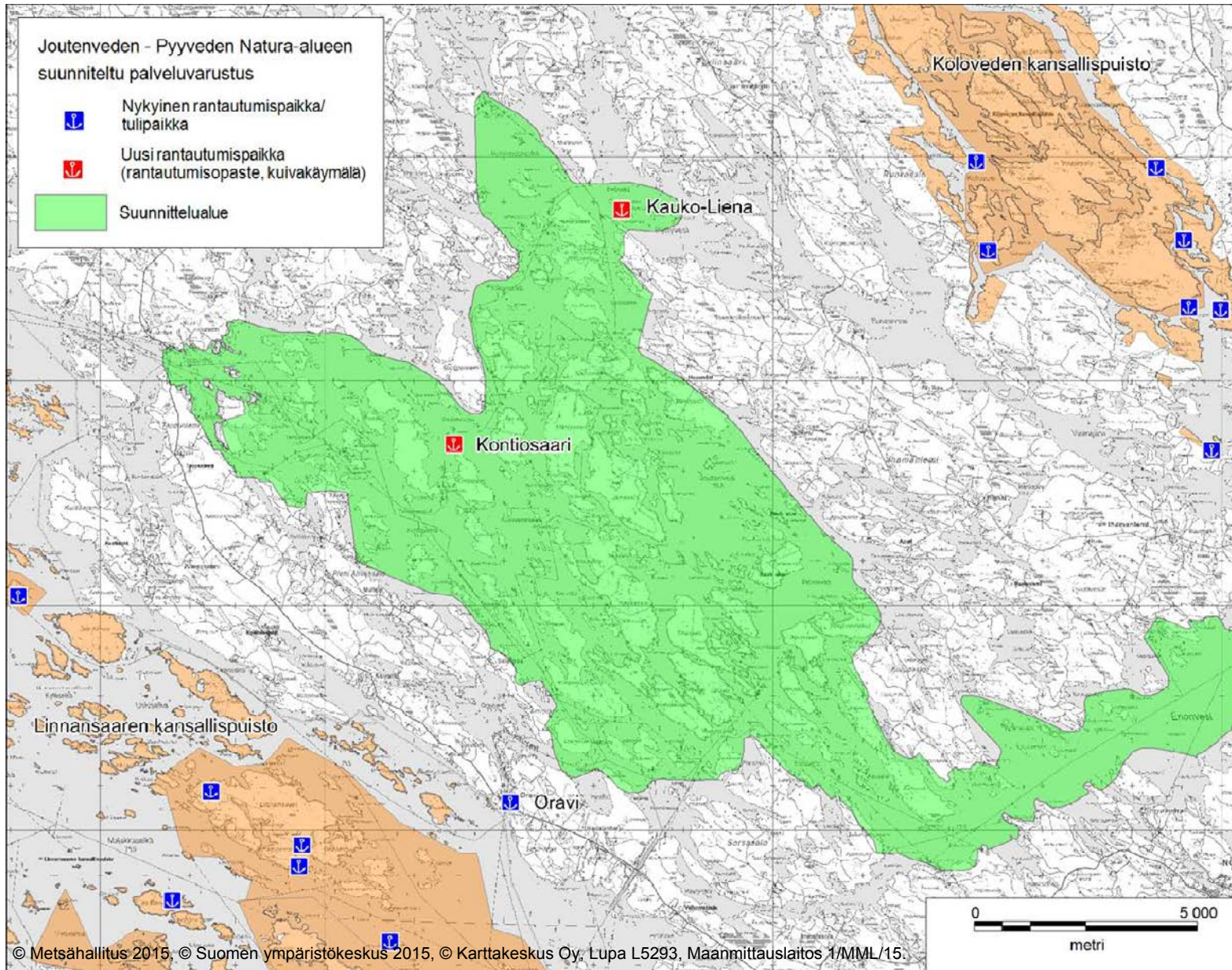
Kuva 15. Rantavesakon raivaus edistäisi Lamminsalon perinnebiotoopin säilymistä sekä avartaisi maisemaa järveltä päin katsottaessa. Kuva: Metsähallitus / Meri-Hilkka Mäkelä.

⁵ asteikko: suuri = toteutetaan 5 vuoden kuluessa, pieni = toteutetaan myöhemmin suunnitelmakaudella.

15 Luonnon virkistyskäyttö: retkeilyn ja luontomatkailun toimenpiteet

Selite	Lomakkeella täsmennetään luonnon virkistyskäyttöä, lähinnä retkeilyä ja luontomatkailua, koskevia tavoitteenasettelun yhteydessä nimettyjä toimenpiteitä. Toimenpiteiden laji, suuruusluokka ja sijainti määritellään riittävällä tarkkuudella. Toimenpiteiden teknisen toteutuksen kuvaus ja tarkempi ohjeistus tapahtuu toimenpidesuunnitelmissa.			Kartta	Kuva 16: Suunniteltu palveluvarustus
Käyntimääräennuste	25 000	Vuosi	2030		
Kysynnän kuvaus (tavoitetilassa) ja muutos nykytilaan					
<p>Joutenveden–Pyyveden Natura-alue säilyy tavoitetilassa erämaisena omatoimiretkeilyn ja pienimuotoisen ohjatun luontomatkailun kohteena. Virkistyskäyttö on alueen vakituisten ja vapaa-ajanasukkaiden pääosin kesäkaudella pienveneillä tapahtuvaa omatoimista päiväretkeilyä, kotitarve- ja virkistyskalastusta sekä syyskauden marjastusta, sienestystä ja metsästystä. Luontomatkailun tärkeimpiä muotoja ovat melonta, välinevuokraus, mökkimajoitus, ohjattu kalastusmatkailu sekä erityisesti Heinäveden reitillä tapahtuva kesäinen risteilyliikenne. Pääosa kävijöistä on päiväretkeilijöitä. Kahden kansallispuiston välinen vesiyhteys tuo Joutenvedelle melojia, jotka myös usein yöpyvät alueella.</p> <p>Suunnittelualueella ei suoriteta kävijälaskentaa, mutta sen nykyiseksi käyntimääräksi on arvioitu n. 18 000 käyntiä/vuosi. Valtaosa käynneistä on ns. läpikulkuliikennettä Heinäveden reitillä ja laivaväylillä: kuten norpalle myös vesillä liikkujalle Joutenvesi–Pyyvesi on ainoa väylä eteläiseltä Saimaalta Pohjois-Saimaalle. Natura-alueen käyntimäärien kehitys on sidoksissa erityisesti kuntien matkailuhankkeiden toteutumiseen (mm. Mustaniemi, Kangassaaren–Hyypiänniemen alue). Koko Saimaan alueella luontomatkailu lisääntynee lähivuosina mutta keskittyy samalla entistä enemmän tietyille painopistealueille ja reiteille, kun matkailijoiden pääjoukko suosii omatoimiretkeilyn sijaan ohjattuja matkailupalveluita. Saimaasta on luotu brändi, jonka vahvuuksia ovat puhtaus, rauha ja ruuhkattomuus verrattuna esimerkiksi merialueiden suosittuihin veneilykohteisiin. Matkailijamäärien kehitykseen vaikuttavat suuressa mittakaavassa myös maailmanpoliittinen tilanne ja yleinen talouskehitys.</p>					
Rakennus, rakennelma, reitti					
Toimenpide	Kuvaus			Kiireellisyys	Arvioitu kustannus
Palveluvarustuksen rakentaminen (3.1.)	<p>Oravin ja Koloveden kansallispuiston väliselle alueelle voidaan perustaa 1–3 kevyesti varusteltua taukopaikkaa (rantautumisopaste, kuivakäymälä, ei polttopuuhuoltoa) melojille ja pienveneilijöille. Taukopaikkojen sijoittelussa hyödynnetään jokamieskäytössä suosituksi osoittautuneita, helposti rantauduttavia kohteita. Vaikka kohteiden käyttö painottuu kesään, niiden sijoittelu on suunniteltava siten, ettei mahdollinen muunaikainenkaan käyttö aiheuta häiriötä saimaannorpan pesinnälle tai keväiselle karvanvaihdolle.</p> <p>Ennestäänkin retkeilijöiden käytössä olleet Kauko-Liena ja Kontiosaaren pohjoispää soveltuvat sijainniltaan hyvin rantautumispaikoiksi (kuva 16). Ne sijaitsevat lähellä merkittyä veneväylää, ja ovat tarpeeksi etäällä vapaa-ajanasutuksesta. Helposti rantauduttavina ja telttailuun soveltuvina ne palvelvat luontevasti Oravin ja Koloveden välillä melovia. Kohteiden lopullinen valinta tehdään tarkemman toimenpidesuunnittelun yhteydessä.</p>			Suuri	<p>6 000 € / kohde (työ + rakenteiden materiaalit)</p> <p>Kolmen kohteen ylläpito: yht. 1 000 € / v.</p>

Palveluvarustuksen rakentaminen (3.1.)	Oravin ja Koloveden kansallispuiston väliselle alueelle voidaan perustaa yksi tulisijalla varustettu, pienen ryhmän yöpymisen mahdollistava varauskohde, joka palvelee sekä yksittäisiä retkeilijöitä että ohjattuja ryhmiä (matkailuyrittäjiä). Varauskohteen perustaminen edellyttää kysyntää ja ulkopuolista rahoitusta sekä kohteen huoltoon sitoutuvan tahon löytymistä. Kohde tulee sijoittaa siten, ettei sen käyttö aiheuta häiriötä saimaannorpan pesinnälle tai keväiselle karvanvaihdon.	Pieni	45 000 € (työ + rakenteiden materiaalit) Ylläpito: 1000 € / v.
Viestinnän ja opastuksen toimenpiteet			
Toimenpide	Kuvaus	Kiireellisyys	Kustannus
Opastusviestinnän laatiminen ja ylläpito (1.1.)	Alueelle tuotetaan kartan sisältävä infotaulu tai olemassa oleviin opastekartoihin päivitetään näkyviin Joutenveden suojelualueiden rajaukset (valtion ja YSAT) ja niiden liikkumisrajoitusalueet.	Suuri	Toteutustavasta riippuen 500 € < /kohde
Opastusviestinnän laatiminen ja ylläpito (3.1. + 1.1.)	Uusille taukopaikoille laaditaan kohdeopasteet.	-	1 500 € / kpl (suunnittelu, materiaali, pystytys), max. 4 kpl
Opastusviestinnän laatiminen ja ylläpito (1.1. / 3.1)	Ajankohtaista tietoa Joutenveden alueen retkeilymahdollisuuksista ja suojelutavoitteista tarjotaan Metsähallituksen verkkosivuilla (Luontoon.fi, Retkikartta.fi) sekä sosiaalisen median kanavissa, joissa Joutenveden osalta hyödynnetään erityisesti Linnansaaren ja Koloveden kansallispuistojen Facebook-sivuja. Joutenvesi on osa Saimaan suojelualueverkostoa, jonka (verkko)viestinnällä pyritään lisäämään ihmisten tietoisuutta saimaannorpan elinpiiriin vaatimuksista, norppaan kohdistuvista uhkista sekä norpan suojelun tavoitteista.	Jatkuva	Ei eritellä
Yksityismaat ja YSA-kohteet			
Virkistyskäyttöä ja luontomatkailua ei ohjata yksityisille alueille.			

Kuva 16. Joutenveden–Pyyveden Natura-alueen suunniteltu palveluvarustus.

Linnansaaren ja Koloveden kansallispuiston välinen vesiyhteys tuo Joutenvedelle melojia, jotka myös usein yöpyvät alueella. Metsähallituksella ei ole suunnittelualueella palveluvarustusta. Lähimmät huolletut rantautumispaikat ovat kansallispuistoissa.

Opastettujen rantautumispaikkojen perustaminen Oravin ja Koloveden kansallispuiston väliselle taipaleelle lisää asiakasturvallisuutta ja -tyytyväisyyttä sekä vähentää virkistyskäytön aiheuttamaa kulutusta muilla suunnittelualueen rannoilla. Ennestään retkeilijöiden suosiossa olevat Kauko-Liena ja Kontiosaaren pohjoispää soveltuvat tarkoitukseen sijaintinsa, rantautumisen helppouden ja telttailumahdollisuuden ansiosta. Kohteet varustetaan rantautumisopasteella ja kuivakäymälällä. Niihin ei tule polttopuuhoitoa.

Kahden nimetyn kohteen lisäksi alueelle on mahdollista perustaa kolmas kevyesti varustettu rantautumispaikka sekä yksi tulisijalla varustettu varauskohde, mikä edellyttää kysyntää ja ulkopuolista rahoitusta sekä kohteen huoltoon sitoutuvan tahon löytymistä.

Vaikka kohteiden käyttö painottuu kesään, niiden sijoittelu on suunniteltava siten, ettei mahdollinen muunaikainenkaan käyttö aiheuta häiriötä saimaannorpan pesinnälle tai keväiselle karvanvaihdolle. Kohteiden varustelu ei tue talvikäyttöä.

© Metsähallitus 2016, © Suomen ympäristökeskus 2016, © Karttakeskus Lupa L5293, © Maanmittauslaitos 1/MML/1.

16 Erätalouden toimenpiteet

Selite	Lomakkeella määritellään erätalouteen liittyvät toimenpiteet, ohjeet ja määräykset. Lomakkeen tarkoituksena on täsmentää tavoitteenasettelun yhteydessä mainittuja toimenpiteitä siten, että toimenpiteiden laji, suuruusluokka ja sijainti tulevat määritettyä riittävällä tarkkuudella.		
Metsästys ja riistanhoito			
Kuvaus alueen metsästyskäytön muutoksesta	Suunnittelualueen metsästyskäyttöön ei tule muutoksia hoito- ja käyttösuunnitelman myötä. Metsästystä Joutenveden luonnonsuojelualueella voidaan harjoittaa luonnonsuojelualueen perustamisasetuksen (VA 441/2014) ja yksityisillä luonnonsuojelualueilla (YSA) niiden rauhoitusmääräysten mukaisesti. Metsähallitus laatii metsästysvuokrasopimuksen alueen valtion mailla metsästävien seurojen kanssa.	☒	Ei muutosta
Metsästys metsästyslain 8§ perusteella valtion alueilla			
	Muutos	Kuvaus	
ML 8 § aluetta (kunnan asukkailla oikeus metsästyksen valtion mailla)		-	
Yleistä vesialuetta		-	
Muutos metsästyksen maanomistajan luvalla (Metsähallituksen maat)			
MH:n pienriistan lupa-metsästysalue		-	
MH:n hirvieläinten lupa-metsästysalue		-	
MH:n pienriistan sopimus-metsästysalue		Metsästysvuokrasopimukset on päivitetty / päivitetään Joutenveden luonnonsuojelualueen perustamisasetuksen (VA 441/2014) mukaisiksi.	
MH:n hirvieläinten sopimusmetsästysalue		Metsästysvuokrasopimukset on päivitetty / päivitetään Joutenveden luonnonsuojelualueen perustamisasetuksen (VA 441/2014) mukaisiksi.	
Muutos metsästyskäytön ulkopuolella ja rajoitetussa käytössä olevilla alueilla			
MH:n metsästyskäytön ulkop. oleva alue	Ei muutosta	-	
MH:n paikalliset / ajalliset rajoitukset	Ei muutosta	Joutenveden luonnonsuojelualueella metsästystä on rajoitettu valtioneuvoston asetuksella 441/2014: Alueella on sallittu hirven, metsäjäniksen, rusakon, teeren ja pyyn metsästys 1.10.–31.12. välisenä aikana. Luvanvaraisista poikkeuksista säädetään luonnonsuojelulaissa (1096/1996: 15 § ja 17 §).	
YSA-alueiden metsästyskiellot	Ei muutosta	Ks. lomake 8: Erätalouden nykytila	
Erätalouden toimenpiteet / metsästys			
Toimenpide	Kuvaus	Pinta-ala (ha) tai muu yksikkö	Kiireellisyys
Lupien myöntäminen (4.1.)	Metsähallitus voi hakemuksesta myöntää poikkeuslupia vierasperäisten ym. pienpetojen pyyntiin Joutenveden luonnonsuojelualueelle. Poikkeuslupahakemukset käsitellään tapauskohtaisesti.	Koko alue	Jatkuva
Muut alueet (YSA- ja yksityisalueet), mahdolliset suositukset	Ei muutosta		

Kalastus			
Kalaveden ja kalakantojen hoito	Ei muutosta. Kalavesien ja kalakantojen hoidosta vastaavat osakaskunnat ja kalastusalueet.		
Alueen kalastuskäytön muutos	Ei muutosta		
Muutos kalastukseen kalastuslain perusteella yleisillä vesialueilla ja muutokset yleiseen kalastusoikeuteen (pilkkiminen, onkiminen...)			
	Muutos	Kuvaus	
Yleisen vesialueen muutos KL:n alue	-	-	
Yleinen kalastusoikeus	Ei muutosta	Kalastuslainsäädännön mukaisesti.	
Muutos kalastukseen maanomistajan luvalla (Metsähallituksen maat)			
MH:n lupakalastusalue	Ei muutosta	Ks. lomake 8: Erätalouden nykytila	
MH:n vuokra-alue	Ei muutosta	Ks. lomake 8: Erätalouden nykytila	
Muutos kalastuskäytön ulkopuolella ja rajoitetussa käytössä olevilla alueilla			
MH:n kalastuskäytön ulkopuolella oleva alue	-	-	
Kalastusrajoitukset		Alueella on voimassa valtioneuvoston ympärivuotinen pyydystyyppiasetus (30.4.2016 asti) sekä alkukesän verkkokalastuskielto (31.12.2015 asti). Asetusten päivitystyö on käynnissä. Vesialueilla on tehty vapaaehtoisia kalastuksen rajoitus-sopimuksia.	
Muutostarve YSA-kohteiden kalastuskäytössä	Ei muutosta	Ks. lomake 8: Erätalouden nykytila	
Paikalliset erityisoikeudet		-	
Erätalouden toimenpiteet / kalastus			
Toimenpide	Kuvaus	Pinta-ala (ha) tai muu yksikkö	Kiireellisyys
-	-	-	-
Muut alueet (YSA ja yksityisalueet), mahdolliset suositukset:	-		

17 Muiden luonnonvarojen ja alueiden käytön toimenpiteet

Selite	Lomakkeella määritellään ne suunnittelualueen luonnonvarojen ja alueiden käyttömuodot, jotka eivät ole tulleet esille aikaisemmillä lomakkeilla. Näitä ovat marjastus, sienestys, poronhoito, liikenteen ja liikkumisen järjestelyt, urheilutapahtumat, partio- ja muu leiritoiminta, kaivostoiminta sekä maa-ainesten, polttopuun ja pohjaveden otto.	
Marjastus ja sienestys		
Marjastus ja sienestys	Marjastus ja sienestys on sallittua valtion maiden ja yksityisten luonnonsuojelualueiden rajoitusalueet huomioiden. Talviaikaan sijoittuvat liikumisrajoitukset eivät käytännössä vaikuta marjastukseen ja sienestykseen.	
Luontaiselinkeinot (sis. metsästys/kalastus/marjastus elinkeinona)		
Luontaiselinkeinot	Ei muutosta.	
Maasto- ja muu liikenne		
	Kuvaus	
Maastoliikenne lumipeitteeseen aikaan	Valtion suojelualueiden maastoliikenteen säätelystä noudatetaan Metsähallituksen luontopalvelujohtajan vahvistamia maastoliikenneperiaatteita (Metsähallitus 2014). Maastoliikenne valtionmailla vaatii Metsähallituksen luvan. Yksityisillä suojelualueilla noudatetaan kunkin alueen rauhoitusmääräyksiä (liite 1). Jääpeitteisellä vesialueella liikutaan maastoliikennelain (1710/1995) mukaisesti vesilain vesien yleiskäyttöoikeuden perusteella (vesilaki 587/2011). Merkittävimmät saimaannorpan pesimäalueet on esitetty vyöhykekartassa rajoitusvyöhykkeenä. Moottorikelkkailu voi aiheuttaa häiriötä saimaannorpan pesinnälle, mikäli se suuntautuu pesimäluotojen tai -rantojen läheisyyteen. Mikäli häiriöön on syytä puuttua, ELY-keskuksen on mahdollista ohjata talviaikaista moottoriliikennettä maastoliikennelain nojalla.	
Maastoliikenne sulan maan aikaan	Valtion suojelualueiden maastoliikenteen säätelystä noudatetaan Metsähallituksen luontopalvelujohtajan vahvistamia maastoliikenneperiaatteita (Metsähallitus 2014). Maastoliikenne valtion mailla vaatii Metsähallituksen luvan. Yksityisillä suojelualueilla noudatetaan kunkin alueen rauhoitusmääräyksiä (liite 1). Vesialueella liikutaan vesilain (587/2011) vesien yleiskäyttöoikeuden perusteella.	
Muu liikenne	-	
Liikkuminen		
Toiminto	Ohjaus	Kuvaus
Maastopyöräily	Suojelualueiden hoidon ja käytön periaatteet	Sallittu jokamiehenoikeudella rajoitusalueet huomioon ottaen.
Ratsastus	Suojelualueiden hoidon ja käytön periaatteet	Sallittu jokamiehenoikeudella rajoitusalueet huomioon ottaen.
Koiravaljakko	Suojelualueiden hoidon ja käytön periaatteet	Sallittu jokamiehenoikeudella rajoitusalueet huomioon ottaen.
Porovaljakko	Suojelualueiden hoidon ja käytön periaatteet	Ei harjoiteta alueella.
Kiipeily ja laskeutuminen	Suojelualueiden hoidon ja käytön periaatteet	Kiipeily ja laskeutuminen on sallittua jokamiehenoikeudella. Kallioiden harjaaminen kasvillisuuden poistamiseksi on kielletty. Pysyvien pulttien tms. kiinnittäminen edellyttää Metsähallituksen / maanomistajan suostumusta tai lupaa.

Leiriytyminen ja tulenteko		
Toiminto	Ohjaus	Kuvaus
Leiriytyminen	Suojelualueiden hoidon ja käytön periaatteet	Lyhytaikainen leiriytyminen on sallittua jokamiehenoikeudella rajoitusalueet huomioon ottaen.
Tulenteko	Suojelualueiden hoidon ja käytön periaatteet	Avotulenteko on kielletty ilman maanomistajan lupaa. Valtion mailla ei ole tarkoitukseen osoitettuja rakennettuja tulipaikkoja. Rakennetuillekaan tulipaikoille nuotiota tai muuta avotulta ei saa sytyttää, jos olosuhteet kuivuuden, tuulen tai muun syyn takia ovat sellaiset, että metsäpalon, ruohikkopalon tai muun tulipalon vaara on ilmeinen. (Pelastuslaki 379/2011, 6§.) Maasta irrallaan olevia retkikeittimiä ei katsota avotuleksi ja niiden käyttö on sallittu.
Urheilutapahtumat ja järjestetty seuratoiminta sekä partio- tai muu vastaava toiminta		
Toiminto	Ohjaus	Kuvaus
Maastotapahtumat, leiritoiminta ym. järjestetty toiminta maastossa.	Suojelualueiden hoidon ja käytön periaatteet	Valtion alueilla järjestettävät kokoontumislain (30/1999) mukaiset yleisötilaisuudet edellyttävät Metsähallituksen suostumusta tai lupaa. Suostumusta tai lupaa edellyttävät myös sellaiset valtion alueilla järjestettävät tilaisuudet, joista voidaan olettaa aiheutuvan vähäistä suurempaa haittaa esimerkiksi kasvillisuudelle tai muulle lajistolle. Tällaisia tapahtumia voivat olla esim. urheilu-, suunnistus- ja muut maastotapahtumat sekä partio- tai muut leirit. Tarvittaessa käytettävät alueet määritellään luvassa. Yksityisillä luonnonsuojelualueilla noudatetaan kunkin alueen rauhoitussäädöksiä (ks. liite 1).
Maa-ainesten ym. otto ja muu käyttö		
Toiminto	Ohjaus	Kuvaus
Maa-ainesten otto	Suojelualueiden hoidon ja käytön periaatteet	Maa-ainesten otto valtion suojelualueilla on kielletty. Yksityisillä luonnonsuojelualueilla toimitaan alueen rauhoitusmääräysten mukaisesti (liite 1).
Polttopuun otto	Suojelualueiden hoidon ja käytön periaatteet	Polttopuun otto valtion suojelualueilla on kielletty. Yksityisillä luonnonsuojelualueilla toimitaan alueen rauhoitusmääräysten mukaisesti (liite 1).
Pohjaveden otto	Suojelualueiden hoidon ja käytön periaatteet	Suunnittelualueella ei ole pohjavedenottoa.
Muu käyttö	Suojelualueiden hoidon ja käytön periaatteet	Alueelle myönnettäviin tutkimus-, tapahtuma-, maastoliikenne-, ym. lupiin liitetään tarvittaessa ohjeita, määräyksiä tai ehtoja, joilla turvataan alueen suojeluarvot.
Edunvalvonta	Suojelualueiden hoidon ja käytön periaatteet	Edunvalvonnalla (mm. lausunnot) pyritään vähentämään maankäyttöhankkeiden ym. suojelualueisiin kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia.
Metsätalous		
Tavoitteet (metsätalous)		Joutenveden luonnonsuojelualueella ei harjoiteta metsätaloutta. Juhivuoren MU-alueella metsätaloutta harjoitetaan kaavamääräysten sekä Metsähallituksen metsänhoito-ohjeiden ja ympäristöoppaan mukaisesti. Juhivuoren alue (yht. 33 ha) on Saimaan alueen osayleiskaavan MU-alueita. Noin puolet kohteesta (17 ha) sisältyy Joutenveden–Pyyveden Natura-alueeseen. Yksityisillä suojelualueilla (YSA) metsätaloutta harjoitetaan rauhoitussäädösten ja muilla yksityisalueilla mahdollisten kaavamääräysten mukaisesti.
Toimenpiteet Natura It-kuvioilla	Kuvaus	
-	-	

18 Hallinto

Selite	Lomakkeella määritellään suunnittelualan hallintaan liittyvät linjaukset, ohjeet ja määräykset. Suojelualan hallintaan ja hallintoon olennaisesti liittyviä asioita ovat kannanotto suojelualan mahdolliseen laajentamiseen, järjestyssääntö, turvallisuus, valvonta ja pelastustoiminta sekä yhteistyö muiden toimijoiden kanssa.
Suunnittelualueesta vastaavat tahot	
Metsähallitus	Suunnittelualueeseen kuuluvat valtion maat ja vedet Jouhivuoren MU-kohdetta lukuun ottamatta ovat Metsähallituksen luontopalveluiden hallinnassa. Jouhivuoren MU-kohde on Metsähallituksen Metsätalouden hallinnassa.
Yksityiset maanomistajat	Yksityiset luonnonsuojelualueet ja perustamattomat yksityismaat ovat maanomistajien hallinnassa. Yksityisten luonnonsuojelualueiden omistajat antavat luvat luonnonhoito- ja ennallistamissuunnitelmien laatimiseen ja toteuttamiseen omistamallaan alueilla.
Osakaskunnat ja kalastusalueet	Suunnittelualan yhteisten vesialueiden hallinnasta ja hoidosta vastaavat osakaskunnat sekä kalastusalueet.
Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	Pohjois-Savon ELY-keskus ja Etelä-Savon ELY-keskus tekevät yksityisiä luonnonsuojelualueita koskevat rauhoituspäätökset toimialueillaan, käsittelevät niitä koskevat poikkeusluvut sekä hyväksyvät YSA-kohteille laaditut hoito- ja toimenpidesuunnitelmat. ELY-keskus antaa lausunnon luonnonsuojelulain 65 §:n mukaisista, Natura-alueelle tai sen läheisyyteen suunniteltavien hankkeiden vaikutusten arvioinneista. ELY-keskus ottaa vastaan luonnonsuojelulain 65b §:n mukaiset ilmoitukset Natura-alueeseen vaikuttavista toimenpiteistä ja voi tarvittaessa kieltää tai rajoittaa toimenpiteen toteuttamista (Lsl 1096/1996).
Suojelualan perustamistoimet ja hallinta	
Toimenpide	Kuvaus
Järjestyssäännön laatiminen (1.2)	Joutenveden luonnonsuojelualueelle laaditaan luonnonsuojelulain (1096/1996) 20 §:n mukainen järjestyssääntö.
Suojelualuekiinteistön muodostaminen ja rajan merkitseminen (1.2)	Joutenveden luonnonsuojelualueesta muodostetaan suojelualuekiinteistö. Luonnonsuojelualan rajat merkitään maastoon lainsäädännön edellyttämällä tavalla.
Maanhankinta / Säädöksen laatiminen (1.3.)	Saimaanorpan pesinnän kannalta arvokkaimmat luodot, joita ei vielä ole suojeltu pyritään saamaan suojelun piiriin ostamalla ne valtiolle liitettäväksi Joutenveden luonnonsuojelualueeseen tai perustamalla niistä yksityisiä luonnonsuojelualueita (YSA).
Rasitteet, käyttöoikeudet ja sopimukset	
Toimenpide	Kuvaus
Vuokra- ja käyttöoikeussopimusten laatiminen	Valtion maita koskevat rasitteet eivät aiheuta merkittävää haittaa alueen hoidolle ja käytölle. Rasitteet tarkastetaan suojelualuekiinteistön muodostuksen yhteydessä. Metsähallituksen hallinnassa olevia alueita koskevia käyttöoikeus- ja vuokrasopimuksia tehdään ja voimassa olevia sopimuksia jatketaan Metsähallituksen voimassa olevan ohjeistuksen mukaisesti. Sopimuksiin perustuva toiminta ei saa vaarantaa luonnon- ja kulttuuriperinnön suojelun tavoitteita. Sopimusten perusteella toteutettavaa toimintaa ovat esimerkiksi teiden ja johdinalueiden käyttö, metsästys, luontomatkailun yritystoiminta ja tutkimus.

Turvallisuus ja valvonta		
Toimenpide	Kuvaus	
(Erä)valvonta (1.1., 1.2.)	<p>Metsähallitus vastaa hallinnassaan olevien alueiden valvonnasta. Valvonta perustuu alueen hallinnan ohella lakiin Metsähallituksen erävalvonnasta (1157/2005). Valvontaa tekevät Metsähallituksen erätarkastajat sekä muu henkilöstö alueella liikkueensa. Valvonta kohdistuu luvallisuuteen, luonnonsuojelulain (1096/1996) ja Joutenveden luonnonsuojelun alueen perustamisasetuksen (VA 441/2014) noudattamiseen sekä rajoitusalueiden ja muiden rauhoitusmääräysten noudattamiseen. Valvonta on luonteeltaan ennaltaehkäisevää.</p> <p>Muita valvontaa suorittavia tahoja ovat kalastuksen osalta osakaskunnat hallinnoimillaan vesialueilla sekä metsästysseurat ja riistanhoitoyhdistys metsästyksen vuokratuilla alueilla.</p>	
Valmiudet	☒	<p>Öljyonnettomuussuunnitelma</p> <p>Saimaan syväväylän alueen alusöljy- ja aluekemikaalivahinkojen torjunnan yhteistoimintasuunnitelma (Etelä-Savon ELY-keskus 2015).</p> <p>Öljyvahinkojen torjuntalaki (1673/2009): Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ohjaa ja valvoo öljyvahinkojen torjunnan järjestämistä alueellaan ja vahvistaa toimialueensa pelastustoimen alueiden öljyvahinkojen torjuntasuunnitelmat. Se antaa myös tarvittaessa muille torjuntaviranomaisille asiantuntija-apua ja mahdollisuuksiensa mukaan muutakin apua öljyvahinkojen ja aluskemikaalivahinkojen torjunnassa.</p> <p>ELY-keskus laatii suunnitelman yhteistyössä muiden öljyvahinkojen torjuntaa koskevassa valtioneuvoston asetuksessa (249/2014) mainittujen viranomaisten kanssa. Vahinkojen torjunta toteutetaan usean viranomaisen yhteistyöllä.</p>
	☒	<p>Metsäpalontorjuntasuunnitelma</p> <p>Metsäpalotilanteessa toimitaan Metsähallituksessa sovittujen menettelytapojen ja ohjeistuksen mukaisesti.</p>
Palvelurakenteiden turvallisuus	☐	<p>Rakennusten pelastussuunnitelma</p> <p>Ei asiakaskäytössä olevia rakennuksia</p>
	☐	<p>Rakennusten palotarkastus</p> <p>Ei asiakaskäytössä olevia rakennuksia</p>
	☒	<p>Kohteiden nimi- ja koordinaattimerkinnot</p> <p>Valtion maille perustettavien kohteiden nimi- ja koordinaattimerkinnot tallennetaan Metsähallituksen palveluvarustuksen tietojärjestelmään. Sijaintitiedot merkitään näkyviin uusiin kohdeopasteisiin.</p>
	☒	<p>Pelastusyhteistyö</p> <p>Pelastusviranomaiset</p>
Yhteistyö		
Toimenpide	Kuvaus	
Paikallinen, alueellinen ja kansainvälinen yhteistyö	<p>Metsähallitus hoitaa hallinnassaan olevia alueita yhteistyössä paikallisten ja maakunnallisten sidosryhmien – erityisesti paikallisten asukkaiden, yrittäjien ja yhteisöjen kanssa. Yhteistyön keinoja ovat mm. tiedottaminen, kokoukset ja koulutustilaisuudet, yhteishankkeet sekä osallistavat suunnittelumenetelmät.</p> <p>Tärkeimpiä yhteistyötahoja ovat alueen sijaintikunnat, paikalliset asukkaat, kyläyhdistykset, metsästysseurat, luontomatkailuyritykset, Etelä-Savon ja Pohjois-Savon ELY-keskukset sekä maakuntien liitot, paikalliset kalastus- ja metsästystahot, retkeily- ja luonnonsuojelujärjestöt ja museoviranomaiset.</p>	

Muu rakennuskanta (ei retkeily- tai virkistyskäytössä oleva)

Toimenpide	Kohde (nimi)	Omistaja	Kpl	Toimenpiteen kuvaus
Rakennuskannan hallinta	Laminsalo (kesäasunto, sauna, varasto)	Suomen valtio / Metsähallitus	3	Laminsaloon ei ohjata virkistyskäyttöä, mutta satunnaisten kävijöiden ja mahdollisten laiduneläinten turvallisuuden vuoksi huolehditaan, ettei rakenteista aiheudu vaaraa ulkopuolisille. Mahdollisten toimenpiteiden osalta on huomioitava rakennuksessa elävät lepakot. Rakennuksella ei ole suojelustatusta. Ei aktiivisia toimenpiteitä.
Rakennuskannan hallinta	Lassila (vapaa-ajanasuinrakennus)	Suomen valtio / Metsähallitus	1	Lassilan 1990-luvulla rakennettu loma-asunto on alueen käytön kannalta tarpeeton, eikä sillä ole suojeluarvoa. Se voidaan tarvittaessa myydä purettavaksi tai purkaa.

Ysa-kohteet ja muu yksityisessä omistuksessa oleva alue

Etelä-Savon ELY-keskus arvioi YSA-kohteiden rauhoitusmääräysten päivittämistarpeet ja sopii tarvittaessa uusista rauhoitusmääräyksistä maanomistajan kanssa. Yksityisten luonnonsuojelualueiden rajat merkitään maastoon tarpeen mukaan.

19 Resurssit

Selite Lomakkeella määritellään toiminnan suunnittelun pohjaksi hoito- ja käyttösuunnitelman toteutuksen kerta- ja jatkuvaluonteiset kustannukset. Lisäksi määritellään muut alueen hoitoon ja hallintoon liittyvät kustannukset, mikä tukee hoito- ja käyttösuunnitelman kytkemistä vuotuisen toiminnan suunnitteluun. Hoito- ja käyttösuunnitelman toteutuksen kustannuksista vastaa lähinnä Metsähallitus. Mikäli suunnitelmaan kirjataan muita tahoja, kuten ELY-keskusta tai kuntaa koskevia sitoumuksia, myös niiden kustannukset esitetään lomakkeella.

Vuosi, jonka kustannustasoon arviot perustuvat		2015	
	Jatkuvaluonteiset kulut, €/vuosi	Kertaluonteiset menot €	Lisätietoja
Rakennukset	-	-	-
Rakennelmat	2 000 € (3 +1 kohdetta)	6 000 € / rantautumispaikka (1–3 kpl) 45 000 € / varauskohde	Kertaluonteiset kulut: Kohteiden perustaminen. <ul style="list-style-type: none"> • 1–3 kevyesti varusteltua taukopaikkaa (rantautumisopaste, kuivakäymälä) • 1 varauskohde (tulisijallinen, pienen ryhmän yöpymiseen soveltuva kota tms., liiteri-käymälä) Mikäli suunnitelmakaudella on saatavissa soveltuvaa hankerahoitusta, kevyesti varustelluille rantautumispaikoille voidaan tehdä turvalliset tulipesät (à 2 000 €). Kohteille ei kuitenkaan tule polttopuuhuoltoa, vaan kävijät toisivat polttopuut mukanaan. Jatkuvaluonteiset kulut: Perustettujen kohteiden ylläpito.
Reitit	-	-	-
Opastuspalvelut ja opastusviestintä	-	2 x 500 < 1–4 x 1 500	<ul style="list-style-type: none"> • Opastetaulut (Suojelualueiden raja- ja rajoitusalueet) • Kohdeopasteet uusille taukopaikoille
Kävijälaskenta, kävijä-, yritys- ym. tutkimukset	-	-	-
Virkistyskäyttö yhteensä	2 000 €	70 000 €	
Ennallistaminen ja luonnonhoito	-	20 000 €	Kohdekohtainen kustannusarvio tehdään toimenpidesuunnittelun yhteydessä.
Lajistonhoito	-	-	-
Muu luonnonhoito	-	5 000 €	Lamminsalon saattaminen laidunnuksen piiriin.
Luonnonsuojelun seurannat	4 800 €	-	Saimaannorpan pesä- ja poikaslaskenta sekä pesäpaikkasukellukset Joutenveden-Pyyveden Natura-alueella.
Luonnonsuojelu yhteensä	4 800 €	25 000 €	
Rakennusperintö	-	-	
Arkeologiset kohteet	-	7 000 €	Valtion maiden arkeologinen inventointi
Muu kulttuuriperinnön hoito	-	-	
Kulttuuriperintö yhteensä	-	7 000 €	

<p>Hallinto- ja muut kulut</p>	<p>2 000 €</p>	<p>35 000 € (valtion alueet)</p>	<p>Kertaluonteiset kulut: Joutenveden luonnonsuojelualueen kiinteistönmuodostus ja rajojen merkintä. Yksityisten luonnonsuojelualueiden merkintä on Etelä-Savon ELY-keskuksen vastuulla. Joutenveden ja Pyyveden osalta yksityisten suojelualueiden merkintää on tehty kesällä 2015.</p> <p>Jatkuvaluonteiset kulut: valvonta- ym. hallintokulut.</p> <p>Merkittävä osa valtion ja yksityisten suojelualueiden merkintäkuluista sekä muista hallintokuluista sisältyy vuoteen 2018 jatkuvan Saimaannorppa LIFE -hankkeen budjettiin.</p>
<p>Kaikki yhteensä</p>	<p>8 800 €</p>	<p>137 000 €</p>	<p>Kaikki kustannukset yhteensä suunnitelmakaudella (15 vuotta) €</p> <p>269 000 €</p>
<p>Lisätiedot</p>	<p>Kustannukset on arvioitu vuoden 2015 kustannustasoon perustuen olettaen, että hoito- ja käyttösuunnitelma toteutetaan heti kokonaisuudessaan. Esimerkiksi rantautumispaikkojen ylläpitokuluja ei muodostu ennen kohteiden perustamista, vaikka ne on kokonaiskustannuksiin laskettu koko 15 vuoden ajalta.</p>		

20 Osallistaminen

Selite	Kansalaisten ja sidosryhmien kuuleminen suunnittelussa on Metsähallituksen ja ympäristöhallinnon toimintatapa. Osallistamisen tavoitteena on: saada luonnonsuojeluun liittyville tavoitteille ja toiminnalle yleinen hyväksyntä, vähentää ristiriitoja Metsähallituksen ja eturyhmien välillä sekä eri eturyhmien kesken, saada mahdollisimman paljon tietoa, taitoa ja näkemyksiä ratkaisuille pohjaksi, saada yhteistyötahot sitoutumaan suunnitelman tavoitteisiin ja keskeisiin ratkaisuihin sekä luoda pysyvä yhteistyö alueen eri toimijoiden kesken.		
Kohdennettu osallistaminen	Osallistetut tahot	Nimetty edustaja	Tapa
	Hallinto ja viranomaistahot		
	Etelä-Savon ELY-keskus	Arto Ustinov	Yhteistyöryhmä
	Pohjois-Savon ELY-keskus	Antti Lammi	Yhteistyöryhmä
	Etelä-Savon liitto	Sanna Poutamo	Yhteistyöryhmä
	Pohjois-Savon liitto	Seppo Laitila	Yhteistyöryhmä
	Savonlinnan kaupunki	Risto Aalto	Yhteistyöryhmä
	Enonkosken kunta	Harri Pöllänen	Yhteistyöryhmä
	Varkauden kaupunki	Satu Reisko	Yhteistyöryhmä
	Heinäveden kunta	Timo Hottinen	Yhteistyöryhmä
	Savonlinnan maakuntamuseo / Maakuntatutkija Jorma Hytönen	-	Sähköpostineuvottelu 30.1.–18.2.2015
	Järjestöt ja ryhmät		
	Koloveden ja Vuokalan kalastusalueet	Jorma Pöllänen	Yhteistyöryhmä
	Riistanhoitoyhdistykset (Enonkoski, Heinävesi, Savonranta, Leppävesi–Varkaus)	Erkki Sairanen	Yhteistyöryhmä
	Suomen luonnonsuojeluliitto, Etelä-Savon ja Pohjois-Savon piirit	Timo Luostarinen	Yhteistyöryhmä
	Paikalliset asukkaat / Oravin seudun kyläyhdistys ry	Pertti Herranen	Yhteistyöryhmä
	Yritykset		
	Joutenvedellä toimivat matkailuyritykset	-	Web-kysely 19.12.2014–1.2.2015
	Saimaa Holiday / Jukka Laitinen	-	Neuvottelu 22.1.2015
	Yksityisten maanomistajien osallistaminen (Yksityiset suojelualueet ja muut yksityisalueet)		
	Mediatiedotteen lisäksi yksityisten luonnonsuojelualueiden kiinteistörekisteriin merkityille omistajille lähetettiin kotiin kirje suunnittelun aloittamisesta ja mahdollisuuksista osallistua suunnitteluun. Suunnittelun yhteistyöryhmässä oli edustaja riistanhoitoyhdistyksistä, kalastusalueilta ja paikallisilta asukkailta. Alueella metsästäville seuroille järjestettiin kohdennettu keskustelutilaisuus. Kaikille avoin yleisötilaisuus ajoitettiin lomakauteen, jotta parhaiten tavoitettaisiin alueen kesäasukkaat paikallisten asukkaiden lisäksi. Yleisötilaisuudesta tiedotettiin laajasti alueen paikallislehdissä ja kesälehdissä.		

Osallistamistilaisuudet		Paikka	Pvm	Osallistajat (lkm)
Alueen metsästysseuroille suunnattu info- ja keskustelutilaisuus		Oravi, Ravintola Ruukinranta	22.1.2015	12 + 3
Avoin yleisötilaisuus suunnittelun alustavista linjauksista		Oravin nuorisoseuratalo, Kiramontie, Oravi	7.7.2015	27 + 7
Yhteenveto osallistamisen vaikutuksesta suunnitelmaan				
<p>Keskeisistä sidosryhmistä koottu yhteistyöryhmä kokoontui suunnittelun aikana neljä kertaa. Ryhmän näkemykset otettiin huomioon suunnittelun kaikissa vaiheissa ja niiden pohjalta tehtiin muokkauksia suunnitelman linjauksiin. Yhteistyöryhmäkäsittelyn myötä mm. elinkeino- ja maisema-arvot sekä paikalliskulttuuri nostettiin paremmin näkyviin suunnittelun alueen keskeisissä arvoissa, päämäärissä ja tavoitteissa.</p> <p>Suunnittelun etenemisestä ja osallistumismahdollisuuksista tiedotettiin Metsähallituksen metsa.fi-verkkosivuilla sekä mediatiedottein. Paikallisten asukkaiden ja yrittäjien näkemyksiä kerättiin yleisötilaisuuksissa ja matkailuyrittäjille suunnatulla kyselyllä. Kirjallisia kannanottoja tai ehdotuksia saatiin lisäksi kolmelta yksityishenkilöltä sekä Oravin kyläyhdistykseltä. Keskusteluiden ja yhteydenottojen keskeiset toiveet liittyivät alueen erämaisyyden ja metsästys- ja liikkumismahdollisuuksien säilyttämiseen sekä yhden tai useamman rantautumispaikan perustamiseen alueelle. Mahdolliset rantautumispaikat toivottiin sijoitettavan niin, että ne aiheuttavat mahdollisimman vähän häiriötä paikallisille asukkaille ja kesäasukkaille. Paikallisten käyttötarpeet ja alueen suojelutavoitteet pyrittiin sovittamaan hoidon ja käytön linjauksissa mahdollisimman hyvin yhteen. Luonnon-suojelualueella sallitusta metsästyksestä on säädetty Joutenveden luonnonsuojelualueen perustamisasetuksessa (VA 441/2014), johon hoito- ja käyttösuunnitelma ei tuo muutoksia.</p> <p>Yhteistyöryhmän kokousten ja yleisötilaisuuksien muistiot on tallennettu Metsähallituksen asianhallintajärjestelmään.</p>				
Lausunnot ja palaute				
Pyydetyt lausunnot (kpl)	25	Saadut lausunnot (kpl)	13	Lausuntoyhteenveto on suunnitelman liitteessä 3.

YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTI JA SEURANTA

21 Ympäristövaikutusten arviointi

Selite	Hoito- ja käyttösuunnitelmassa arvioidaan suunniteltujen toimenpiteiden ekologisia, sosiokulttuurisia ja taloudellisia vaikutuksia eli suunnitelmasta aiheutuvien muutosten oletettuja seurauksia. Ekologiset vaikutukset kohdistuvat lähinnä maisemaan, maaperään, vesiin, ilmaan, ilmastoon, kasvillisuuteen, eläimistöön tai luonnon monimuotoisuuteen. Sosiokulttuuriset vaikutukset kohdistuvat ihmisten terveyteen, elinoloihin, viihtyvyyteen, yhdyskuntarakenteeseen, henkiseen tai aineelliseen kulttuuriperintöön. Taloudelliset vaikutukset kohdistuvat esim. luonnonvarojen hyödyntämiseen, työllisyyteen tai taloudelliseen tilanteeseen suunnittelualueella ja sen lähiympäristössä. Hoito- ja käyttösuunnitelmien taloudellisia vaikutuksia tarkastellaan lähinnä paikallistalouden tasolla. Arvioinnilla varmistetaan, että suunnitelman ratkaisut ovat sellaisia, ettei niiden toteuttaminen aiheuta haittaa suunnittelualueen ympäristölle. Toisaalta vaikutusten arviointi on keino tarkistaa suunnitelman linjausten oikeellisuutta: saadaanko asetettujen tavoitteiden avulla aikaan sellaisia hyötyjä, jotka edesauttavat suunnittelu- aluetta koskevien päämäärien saavuttamista.
--------	--

Päämäärä	Toimenpide	Vaikutusten arviointi	Ekologinen vaikutus	Sosiaalinen vaikutus	Taloudellinen vaikutus	Riskit ja niiden torjunta
1. Joutenveden–Pyyveden Natura-alue säilyy kokonaisuudessaan norpan lisääntymiselle soveliaana, mikä edistää myös kannan vahvistamista Saimaan pohjoisilla alueilla.	<p>Suojelualuekiinteistön muodostaminen ja rajan merkitseminen</p> <p>Vyöhykeistäminen</p> <p>Järjestyssäännön laatiminen</p> <p>Maanhankinta / Säädöksen laatiminen</p> <p>Opastusaineiston laatiminen ja ylläpito</p>	<p>Suojelualuekiinteistön muodostamisen jälkeen suojelualueen rajat on mahdollista merkitä maastoon ja karttoihin, mikä auttaa kävijöitä hahmottamaan suojelualueen rajat ja ottamaan huomioon sillä voimassa olevat määräykset.</p> <p>Vyöhykejaolla ohjataan erilaisten toimintojen sijoittamista valtion alueille. Rajoitusvyöhykkeen avulla käyttöä ohjataan selkeämmin pois arimmilta norpan pesimäalueilta ja turvataan näin pesimärauhan säilymistä.</p> <p>Liikkumisrajoitukset kohdistuvat ajallisesti ja alueellisesti siten, ettei niillä ole merkittäviä vaikutuksia alueen virkistyskäytön mahdollisuuksiin. Vahvistetun hoito- ja käyttösuunnitelman pohjalta laadittavan järjestyssäännön avulla kävijöiden tieto sallituista, rajoitetuista tai kielletyistä toimista Joutenveden luonnonsuojelualueella lisääntyy. Tietoisuus saimaannorpan elinpiirin vaatimuksista kasvaa viestinnän ja opastusaineiston myötä. Norpan pesinnän kannalta tärkeiden kohteiden ostaminen valtiolle luonnonsuojelutarkoituksiin tai perustaminen yksityisiksi suojelualueiksi turvaa norpan pesinnän onnistumista.</p>	X	X		<p>Jotta järjestyssäännön ja liikkumisrajoitusten noudattamista voidaan edellyttää, tieto luonnonsuojelualueen rajoista, järjestyssäännön sisällöstä ja rajoitusalueista tulee olla helposti alueella liikkuvien saatavilla. Tietoa välitetään laadukkailta, ajantasaisilla ja oikein sijoitelluilla maasto-opasteilla sekä verkkoviestinnällä. Kestävään luontomatkailuun sitoutuneiden Metsähallituksen yhteistyöyritysten kautta tieto kulkee tehokkaasti asiakkaille.</p> <p>Talvella saimaannorpan pesinnälle vahingollinen liikkuminen pesien lähistöllä on luonnonsuojelualla (1096/1996) kielletty.</p>

	Erävalvonta	Erävalvonta on luonteeltaan ennaltaehkäisevää. Koh- taamiset erävalvojan kanssa lisäävät kävijöiden tietoi- suutta alueen suojelutavoitteista. Säännöllinen eräval- vonta vähentää rauhoitusmääräysten vastaista toimin- taa.	X	X	-
	(Eryisesti) suojelta- van lajin esiintymien kartoitus / tarkistus	Pesälaskenta tuottaa suojelutoimien seuraamisen ja kohdentamisen kannalta välttämätöntä tietoa norppa- kannan kehityksestä ja vuosittaisen pesinnän onnistu- misesta. Pesälaskennoissa on mukana kymmeniä va- paaehtoisia.	X	X	<p>Pesälaskennassa pyritään kaikin keinoin mini- moimaan norpalle aiheutuva häiriö. Pesälasken- taa suoritetaan vasta pesäkinosten romahdettua, kun kuutit eivät enää ole pesän suojassa. Jäiden lähdettyä tehdään pesäpaikkasukelluksia.</p> <p>Laskennassa paikoin käytettävä hydrokopteri aiheuttaa meluhaittaa. Laitetta käytetään Jou- tenveden–Pyyveden Natura-alueen pesälasken- nassa, sillä siirtyminen virtaisten salmien erot- tamien selkävesialueiden välillä on kelirikkoaika- na vaikeaa. Laitetta käytetään tilanteissa, joissa laskennan suorittaminen muilla keinoin ei ole jääolosuhteiden tai vapaaehtoisten puutteen vuoksi mahdollista.</p>
2. Metsäluonto kehitty luonnontilaisen kal- taiseksi, rakenteel- taan ja lajistoltaan monimuotoiseksi.	Ennallistaminen Luonnonhoito	Ennallistamis- ja luonnonhoitotoimin hävytetään metsä- talouskäytön piirteitä suojelualueiden metsäluonnosta ja nopeutetaan alueiden kehittymistä luonnontilaisemmiksi. Metsien sulkeutuneisuudesta kärsivän lajiston elintila lisääntyy (esim. metsälehmukset). Toteutuessaan en- nallistamispoltot luovat elinympäristöjä palaneesta puusta riippuvaiselle lajistolle ja käynnistävät metsän luontaisen sukkessiokehityksen.	X	X	<p>Toimenpiteitä voidaan toteuttaa Etelä-Suomen metsien monimuotoisuus (Metso) -ohjelman rahoituksella, mikäli ohjelma jatkuu nykyisellään. Yksityiskohtainen riskiarviointi (luonto- ja kulttuu- riperintöarvot) tehdään tarkemmissa toimenpide- suunnitelmissa toimenpidelajeittain.</p>

<p>3. Joutenvesi on erämainen osa Saimaan luontomatkailun valtakunnallista painopistealuetta. Se palvelee erityisesti paikallisia ja vapaa-aikasukkaita, lihasvoimin liikkuvia kokeneita retkeilijöitä ja ohjattuja pienryhmiä.</p>	<p>Palveluvarustuksen rakentaminen Opastusaineiston laatiminen ja ylläpito Järjestyssäännön laatiminen</p>	<p>Suunnittelualue tarjoaa paikallisille ja matkailijoille mahdollisuuden virkistäytyä rakentamattomassa järvi-luonnossa ja antaa rauhallisena ja luonnonkauniina toimintaympäristönä lisäarvoa ympäröivien alueiden matkailuyrittäjille. Luonnonsuojelualueesta saatu oma-kohtainen kokemus voi muuttaa kävijöiden asenteita ja tekoja ympäristön kannalta myönteisemmiksi. Opastusmateriaaliin ja järjestyssääntöön tutustuminen lisää kävijöiden tietoisuutta suojelualueen luontoarvojen ja saimaannorpan huomioon ottamisesta.</p> <p>Uudet rantautumispaikat lisäävät Linnansaaren ja Koloveden kansallispuistojen välistä yhteyttä tarjoamalla levähdyspaikan puistojen välisellä taipaleella. Väylien läheisyydessä sijaitsevat rantautumispaikat lisäävät etenkin pienveneillä liikkuvien kävijöiden asiakasturvallisuutta. Merkittyjen rantautumispaikkojen perustaminen ohjaa rantautumista valittuihin kohteisiin valtion maille ja vähentää kulumista ja häiriötä herkemmällä alueella. Uudet kohteet voivat myös osaltaan vähentää kävijäpainetta Koloveden kansallispuiston rantautumispaikoilla. Rantautumispaikkojen perustaminen tukee omatoimista vesiretkeilyä ja luontomatkailua.</p>	<p>X</p>	<p>X</p>	<p>X</p>	<p>Virkistyskäyttö ja luontomatkailu voivat häiritä eläimistöä erityisesti pesimäaikana. Häiriölle herkimpiä ovat saimaannorppa ja rantalinnusto. Jokamiehenoikeudella leiriytyminen voi aiheuttaa maaston kulumista ja kasvillisuuden talleantumista etenkin suosituilla leiriytymispaikoilla. Mahdollisia haittavaikutuksia ovat myös roskaantuminen, luvaton tulenteko ja polttopuunotto sekä yksityisrannoille aiheutuva häiriö.</p> <p>Merkittyjen rantautumispaikkojen perustaminen ohjaa rantautumista valittuihin kohteisiin valtion maille ja vähentää kulumista ja häiriötä muualla. Laadukkaalla opastusaineistolla voidaan vaikuttaa roskaantumiseen ym. virkistyskäytön mahdollisiin haittavaikutuksiin. Perustettavat kohteet sijoitetaan siten, ettei niiden käyttö aiheuta häiriötä saimaannorpan pesinnälle tai kevätaikaiselle karvanvaihdolle eikä paikallisille asukkailla. Rantautumispaikkojen varustelu ei tue niiden talvikäyttöä.</p> <p>Suunnittelualueen virkistyskäytön painottuminen kesään ja voimakkaasti virtaavan vesistön jääolosuhteet vähentävät norpan pesimäaikaista häiriötä luonnostaan.</p>
<p>4. Alueelle tyypillinen linnusto säilyy elinvoimaisena. Metsälinnusto runsastuu ja monipuolistuu.</p>	<p>Haitallisten lajien poisto Lupien myöntäminen</p>	<p>Vierasperäisten ja muiden liikaa lisääntyneiden tai haitalliseksi käyneiden pienpetojen kannan pitäminen alhaisena turvaa linnuston, myös riistalintujen, pesinnän onnistumista Natura-alueella ja sen ulkopuolella.</p>	<p>X</p>	<p>X</p>	<p>X</p>	<p>Onnistunut kannansäätely edellyttää jatkuvuutta ja yhteistyötä paikallisten metsästäjien kanssa. Luonnonsuojelualueelle myönnettävät pienpetojen metsästyksen poikkeusluvut pyritään laatimaan pitkäaikaisiksi (n. 10 v.).</p>

5. Heinäveden reitin maisemakuva on suunnittelualueen osalta edustava ja vaihteleva. Kulttuuri-vaikutteiset ympäristöt tuovat vaihtelua luonnontilaistuviin saaristometsiin.	Inventointi ja arvottaminen	Inventoinnin myötä alueen maisemallisesti arvokkaat perinne-maisemakohteet tunnetaan ja niiden hoitoa ja ylläpitoa voidaan suunnitella.	X			-
	Perinnemaisemien hoito	Perinnemaisemien hoito edistää niille ominaisen lajiston säilymistä ja ylläpitää alueen perinteistä maisemakuvaa. Luonnontilaisten rantojen lomassa vuorottelevat avoimet kulttuurimaisemat lisäävät vesilläliikkujien viihtyisyyttä ja Heinäveden reitin vetovoimaa.	X	X	X	Perinnemaisemien ylläpito vaatii jatkuvaa hoitoa, johon ei välttämättä löydy resursseja. Laiduneläinten saaminen pienille ja syrjäisille kohteille voi olla vaikeaa.
	Inventointi, kulttuuri-perintö	Arkeologinen inventointi tuo uutta tietoa Joutenveden luonnonsuojelun kulttuuriperinnöstä. Inventoinnissa löytyvät kohteet voidaan saattaa muinaisjäänösrekisteriin. Tietoa voidaan hyödyntää alueen opastusaineistossa ja se on esimerkiksi matkailuyrittäjien hyödynnettävissä.		X	X	-

Vaikutukset suunnittelualueen Natura 2000 -suojeluperusteisiin	
Luontotyypit	<p>Hoito- ja käyttösuunnitelmaan kirjatulla toimenpiteillä säilytetään ja parannetaan alueella esiintyvien luontodirektiivin luontotyyppien tilaa. Suunnitelmissa esitetyt ennallistamisen ja luonnonhoidon toimenpiteet parantavat Natura-luontotyyppien boreaaliset luonnonmetsät, boreaaliset lehdot, puustoiset suot ja vaihettumis- ja rantasuot edustavuutta ja lisäävät pitkällä aikavälillä boreaalisten luonnonmetsien pinta-alaa. Hoitotoimet suunnitellaan siten, ettei niillä ole haitallisia vaikutuksia Natura 2000 -luontotyypeihin. Virkistyskäytön ohjaaminen tietyille rantautumispaikoille vähentää kulutuspainetta muilla rannoilla, mikä suojaa edellisten lisäksi erityisesti luontotyyppiin kallioiden pioneerikasvillisuus esiintymiä. Suunnitelman toteuttaminen ei vaikuta merkittävästi vesiluontotyyppien tilaan alueella.</p> <p>Yksityisillä luonnonsuojelualueilla rauhoitussäädökset ja muilla yksityisalueilla kunkin kohteen toteutustavan mukainen Natura-arvojen huomioon ottaminen mm. metsänhoidossa, lupamenettelyssä ja muussa maankäytön suunnittelussa turvaavat Natura-luontotyyppien säilymistä.</p>
Lajit	<p>Uhanalaisen lajiston säilyminen on sidoksissa lajien elinympäristön säilymiseen. Lajien suojelutason voidaan olettaa pysyvän suotuisana, kun lajien elinympäristöt suojellaan ja niiden tilaa parannetaan tarvittaessa ennallistamis- ja luonnonhoitotoimilla. Hoito- ja käyttösuunnitelmaan kirjatut toimenpiteet toteuttamalla suojeltava lajisto säilyy ennallaan tai runsastuu, mikäli sää- ja ilmasto-olot sekä ympäröivät olosuhteet pysyvät nykyisen kaltaisina. Luonnontilan parantumisen myötä alueen lajistoon voi myös tulla lisää arvokkaita lajeja.</p> <p>Joutenveden–Pyyveden Natura-alueen suojeluperustelaji on saimaannorppa. Suunnitelmaan kirjatulla toimenpiteillä pyritään turvaamaan saimaannorpan elinympäristöä ja pesimärauhaa yhteistyössä sidosryhmien kanssa suunniteltujen rajoitusalueiden avulla sekä lisäämään tietoisuutta saimaannorpan elinpiirin vaatimuksista, norppaan kohdistuvista uhkista sekä norpan suojelun tavoitteista viestinnän keinoin. Suunnitelman tavoitteiden täyttymisen ja toimenpiteiden toteuttamisen voidaan olettaa vaikuttavan suotuisasti saimaannorppakannan kehitykseen Joutenveden–Pyyveden Natura-alueella. Minkään hoito- ja käyttösuunnitelmaan kirjatun toimenpiteen toteuttamisella ei ole heikentäviä vaikutuksia saimaannorpan esiintymiseen alueella.</p>
Natura-vaikutusten arvioinnin tarveharkinta	<p>Suunnitelmassa asetettujen tavoitteiden ja toimenpiteiden vaikutukset luontodirektiivin luontotyypeihin ja lajeihin on arvioitu suunnitelmaa laadittaessa. Koska hoito- ja käyttösuunnitelman tarkoitus on kohdealueen luonnonarvojen ja lajiston elinolosuhteiden turvaaminen ja parantaminen, ei suunnitelmaan lähtökohtaisesti sisällytetä toimenpiteitä, jotka heikentäisivät kohteen suojelun perustana olevia luonnonarvoja. Esitetyt toimenpiteet edistävät luontotyyppien ja -lajien säilymistä sekä estävät niiden heikkenemistä ja niihin kohdistuvia haitallisia vaikutuksia. Suunnitelmaan kirjattujen toimenpiteiden toteuttaminen ei heikennä niitä suojeluarvoja, joiden perusteella alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Näin ollen luonnonsuojelulain (1096/1996) 65 §:n mukaista Natura-vaikutusten arviointia ei tarvitse suorittaa.</p>

22 Toimenpiteiden toteutumisen seuranta

Päämäärä	Toimenpide	Mittari	Nykytaso	Tavoitetaso	Tavoitevuosi	
1. Joutenveden–Pyyveden Natura-alue säilyy kokonaisuudessaan norpan liisääntymiselle soveliaana, mikä edistää myös kannan vahvistumista Saimaan pohjoisilla alueilla.	Vyöhykkeistäminen	Rajoitusalueiden pinta-ala (ha)	0 ha (valtion mailla)	226 ha (valtion mailla)	2016	
	Järjestyssäännön laatiminen	Uusien järjestyssääntöjen lukumäärä	Ei järjestyssääntöä	Valtion mailla voimassa-oleva järjestyssääntö	2016	
	Suojelualuekiinteistön muodostaminen ja rajan merkitseminen	Suojelualueiden lukumäärä, joista on muodostettu esi-/suojelukiinteistö	0 kpl (valtion maat)	Joutenveden luonnonsuojelualuetta ei ole merkitty maastoon.	1, Joutenveden luonnonsuojelualue	2018
		Merkittyjen rajojen määrä				
(Erityisesti) suojeltavan lajin esiintymien kartoitus / tarkistus	Erityislajien seurannan määrä (saimaanorppa)	Vuosittain	Vuosittain	Jatkuva		
2. Metsäluonto kehittyi luonnontilaisen kaltaiseksi, rakenteeltaan ja lajistoltaan monimuotoiseksi.	Ennallistaminen	Ennallistettujen ja hoidettujen kohteiden toteutuneet pinta-alat	-	Yht. n. 50 ha	2030	
	Luonnonhoito					
3. Joutenvesi on erämainen osa Saimaan luontomatkailun valtakunnallista painopistealuetta. Se palvelee erityisesti paikallisia ja vapaa-ajanasukkaita, lihasvoimin liikkuvia kokeneita retkeilijöitä ja ohjattuja pienryhmiä.	Palveluvarustuksen rakentaminen	Palvelurakenteiden rakentaminen: kohteiden lkm	0	0-4 rantautumispaikkaa	2030	
	Opastusaineiston laatiminen ja ylläpito	Laadittujen maasto-opastusaineistokokonaisuuksien lkm	0	2, (Oravi, Koloveden Kirkkoranta) + kohdeopasteet perustettaville rantautumispaikoille.	2020	
4. Alueelle tyypillinen linnusto säilyy elinvoimaisena. Metsälinnusto runsastuu ja monipuolistuu.	Haitallisten lajien poisto Lupien myöntäminen	Poikkeusluvilla pyydettyjen pienpetojen määrä (luvissa raportointivelvollisuus)	-	Pyynti kaikilla alueilla säännöllistä ja jatkuvaa	Jatkuva	

5. Heinäveden reitin maisemakuva on suunnittelualueen osalta edustava ja vaihteleva. Kulttuurivaikutteiset ympäristöt tuovat vaihtelua luonnontilaistuviin saaristometsiin.	Inventointi	Inventoitujen perinnebiotooppien määrä	-	n. 5 kpl	2016
	Luonnonhoito	Hoidon piirissä olevat perinnebiotooppi-kohteet	-	1 kpl	2020
	Inventointi (kulttuuriperintö)	Kulttuuriperintöinventointien lukumäärä	0 kpl	1 kpl	2030

23 Vaikuttavuuden seuranta

Päämäärä	Vaikuttavuusmittari	Nykytaso	Tavoitetaso	Tavoitevuosi
1. Joutenveden–Pyyveden Natura-alue säilyy kokonaisuudessaan norpan lisääntymiselle soveliaana, mikä edistää myös kannan vahvistumista Saimaan pohjoisilla alueilla.	Saimaannorpan talvikannan koko (yli 1-vuotiaat yksilöt) Joutenveden–Pyyveden Natura-alueella	21–34 yksilöä	41–53 yksilöä	2030
	Syntyvien kuuttien määrä Joutenveden–Pyyveden Natura-alueella	6–7 kuuttia / v.	10–15 kuuttia / v.	2030
	Saimaannorppakannan kasvukerroin (viiden vuoden jakso)	0,96	1,03–1,04	2030
2. Metsäluonto kehittyi luonnontilaisen kaltaiseksi, rakenteeltaan ja lajistoltaan monimuotoiseksi.	Ennallistamisen ja luonnonhoidon onnistuminen (hoitoseurannan johtopäätös)	-	Loppuseuranta tehty, toimenpiteet ovat vaikuttaneet luontotyyppien kehittymiseen positiivisesti	2030
	Natura-luontotyyppien edustavuus suojelualueilla	Maaluontotyyppien edustavuus pääosin merkittävä	Osa maaluontotyypeistä edustavuudeltaan hyviä	2030
3. Joutenvesi on erämainen osa Saimaan luontomatkailun valtakunnallista painopistealuetta. Se palvelee erityisesti paikallisia ja vapaa-ajanasukkaita, lihasvoimin liikkuvia kokeneita retkeilijöitä ja ohjattuja pienryhmiä.	Alueen roskaantuneisuus ja kuluneisuus, laadullinen arvio	Hyvä / roskaantuneisuus vähäistä Kuluminen keskittyy vilkkaudessa käytössä oleviin rantautumiskohteisiin	Hyvä / roskaantuneisuus vähäistä Kuluminen keskittyy opastettuihin rantautumiskohteisiin	2030
	Aluetta koskevan kävijäpalautteen määrä ja laatu Yhteistyöyrityksiltä saatavan palautteen määrä ja laatu	-	Palaute keskimäärin myönteistä	Jatkuva
4. Alueelle tyypillinen linnusto säilyy elinvoimaisena. Metsälinnusto runsastuu ja monipuolistuu.	Yhdyskuntia muodostavien lokkilintujen kannan kehitys	Kaksi väh. 20 parin yhdyskuntaa	Useampi kuin kaksi väh. 20 parin yhdyskuntaa	2030
	Vaatelaiden metsälintujen kannan kehitys (valkoselkätikka)	-	Laji pesii alueella	2030
5. Heinäveden reitin maise- makuva on suunnittelu- alueen osalta edustava ja vaihteleva. Kulttuurivaikutteiset ympäristöt tuovat vaihtelua luonnontilaistuvien saaristometsiin.	Aluetta koskevan kävijäpalautteen määrä ja laatu	-	Palaute keskimäärin myönteistä	Jatkuva

LÄHTEET

Lomake	Tekijä(t)	Julkaisun nimi	Julkaisutiedot	Julkaisuvuosi
1	Etelä-Savon maakuntaliitto	Etelä-Savon matkailustrategia 2014–2020	Etelä-Savon maakuntaliitto, sähköinen julkaisu: http://issuu.com/esavo/docs/esavo_matkailustrategia14-20_net_06	2014
"	Härö, E.	Heinäveden reitin valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen maisemanhoidon esisuunnitelma	Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen julkaisuja 7/2010. Verkkojulkaisu: http://www.doria.fi/handle/10024/86278	2011
"	Kotanen, J., Manninen P.	Etelä-Savon pintavesien hoidon toimenpideohjelma 2010–2015	Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen julkaisuja 2/2010. Helsinki: 2010	2010
"	Kovanen K. (toim.)	VAT Vuoksi. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet Vuoksen vesistöalueella.	Etelä-Savon ympäristökeskuksen raportteja 4 / 2007. Etelä-Savon ympäristökeskus. Mikkeli.	2007
"	Laukkanen M.	Saimaan suojelualueiden luontomatkailusuunnitelma	Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja C 64. Vantaa. Sähköinen julkaisu.	2009
"	Metsähallitus	Suojelualueiden hoidon ja käytön periaatteet	Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 203. Vantaa.	2014
"	Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	Maantielain mukainen yleissuunnitelma maantielle 468: Tappuvirran lossin korvaaminen sillalla	https://www.ely-keskus.fi/web/ely/ely-pohjois-savo-tiehankkeet-tappuvirran-lossin-korvaaminen-sillalla;jsessionid=615CDEA1009F84B134A56F2BBB5C3722?p_p_id=122_INSTANCE_aluevalinta&p_p_lifecycle=0&p_p_state=normal&p_p_mode=view&p_r_p_564233524_resetCur=true&p_r_p_564233524_categoryId=14251	2013
"	Ympäristöministeriö	Erityissuojelua vaativat vesistöt. Vesistöjen erityissuojelutyöryhmän mietintö.	Työryhmän mietintö 63 1992. Ympäristöministeriö, ympäristönsuojeluosasto. Helsinki.	1992
"	Ympäristöministeriö	Rantojen suojeluohjelman alueet	Ympäristöministeriö, ympäristönsuojeluosasto: Selvitys 97/1991	1991
"	Ympäristöministeriö	Saimaannorpan suojelun strategia ja toimenpidesuunnitelma	Ympäristöministeriö 30.11.2011. Luontoympäristöosasto. Verkkojulkaisu: www.ymparisto.fi/saimaannorppa . Helsinki: 2011	2011
"	Ympäristöministeriö	Valtioneuvoston päätös valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista ja Valtioneuvoston päätös valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkistamisesta	Ympäristöministeriö 30.11.2000 / 13.11.2008. Sähköinen julkaisu: http://www.ymparisto.fi/download/noname/%7BA2516D1A-DF52-4E0B-A00C-E2DDC51EF440%7D/59386	2000 / 2009
2	Ympäristöministeriö	Arvokkaat maisema-alueet: maisema-alueiden mietintö II	Ympäristöministeriö, ympäristönsuojeluosasto, Työryhmän mietintö 66/1992 (https://helda.helsinki.fi/handle/10138/29087)	1993b
"	Ympäristöministeriö	Valtioneuvoston periaatepäätös maisema-alueista ja maisemanhoidon kehittämisestä 5.1.1995.	Ympäristöministeriö, 23.1.1995. Dnro 1/500/95.	1995
3	Geologian tutkimuskeskus	Suomen kallioperä ja maaperä -kartat	Sähköinen aineisto: http://www.gtk.fi/tietopalvelut/karttapalvelut/index.html	
"	Mikkola P., GTK	Henkilökohtainen tiedonanto	Sähköpostiviesti 2.12.2014	

"	Suomen ympäristökeskus	Järviwiki	Sähköinen aineisto: http://www.jarviwiki.fi/wiki/Enonvesi_(Saimaa)_(04.221.1.001)	2011
"	Suomen ympäristökeskus	Hertta -tietojärjestelmän pintavesitiedot	Sähköinen aineisto: www.ymparisto.fi/oiva	
4	Hakulinen, M.	Joutenveden ennallistamisen toimenpidesuunnitelma.	Metsähallitus, Etelä-Suomen luontopalvelut. Drno 1339/42/2006.	2006
"	Metsähallitus	Joutenvesi-Pyyvesi Natura-alueen (FI0500031) tila-arvio (NATA)	Metsähallitus, Etelä-Suomen luontopalvelut.	2013
"	Metsähallitus	Kuviotiedot	MHGIS ja YSAGIS -tietokannat	
5	Heikkilä P., Uotila T.	Vesilintujen kiertoalaskenta Joutenvesi-Pyyvesi Natura-alueella 2010	Julkaisematon raportti, Metsähallitus, Etelä-Suomen luontopalvelut.	2012
"	Leivo M., Asanti, T., Koskimies, P., Lammi, E., Lampolahti, J., Lehtiniemi, T., Mikkola-Roos, M., Virolainen, E.	Suomen tärkeät lintualueet FINIBA	Suomen ympäristökeskus. BirdLife Suomi: http://www.birdlife.fi/finiba/	2001
"	Metsähallitus	Valkoselkätikkaseurannat	Metsähallitus, Etelä-Suomen luontopalvelut	
"	Sipilä T., Kokkonen T., Koskela J.	Sattumasta uhkatekijänä	Taustaselvitys esitelmään MMB, 20.12.2013: The growth of the Saimaa ringed seal population is unstable. Metsähallitus, Luontopalvelut	
"	Suomen ympäristökeskus	Hertta (Eliölajit-tietojärjestelmä)		2014
"	Ympäristöhallinto	Suomen raportti EU:lle luontodirektiivin toimeenpanosta lajeittain ja luontotyypeittäin 2007–2012.	www.ymparisto.fi/Luontodirektiivinlajiraportit	2014
6	Etelä-Savon maakuntaliitto	Etelä-Savon kulttuuriympäristörekisteri	Julkaisematon sähköinen rekisteri	
"	Museovirasto	Muinaisjäänösrekisteri	Sähköinen aineisto: http://kulttuuriymparisto.nba.fi/netsovellus/rekisteriportaa li/portti/default.aspx	
"	Museovirasto	Rakennettu kulttuuriympäristö. Valtakunnallisesti merkittävät kulttuurihistorialliset ympäristöt 1993 – luettelo	Sähköinen aineisto: www.nba.fi/rky1993	1993
"	Museovirasto	Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt (RKY)	Sähköinen aineisto: www.rky.fi	2009
"	Savonlinnan maakuntamuseo	Enonkosken muinaisjäänösinventointi vuonna 1992 (Antti Bilund)	Savonlinnan maakuntamuseon arkisto (sähköisesti saatavilla Kulttuuriympäristön rekisteriportaalissa http://kulttuuriymparisto.nba.fi/netsovellus/rekisteriportaa li/portti/default.aspx)	1992
"	Suomen ympäristökeskus	Kansallismaisemat	http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Luonto/Maisemat/Kansallismaisemat	2013
"	Ympäristöministeriö	Arvokkaat maisema-alueet: maisema-alue työryhmän mietintö II	Ympäristöministeriö, ympäristönsuojeluosasto, Työryhmän mietintö 66/1992 (https://helda.helsinki.fi/handle/10138/29087)	1993b
"	Ympäristöministeriö	Maisemanhoito. Maisema-alue työryhmän mietintö I.	Ympäristöministeriö, ympäristönsuojeluosasto. Mietintö 66/1992.	1993a

			(https://helda.helsinki.fi/handle/10138/29082)	
"	Ympäristöministeriö	Valtioneuvoston periaatepäätös maisema-alueista ja maisemanhoidon kehittämistä 5.1.1995	Ympäristöministeriö, 23.1.1995. Dnro 1/500/95.	1995
7	Laukkanen M.	Saimaan suojelualueiden luontomatkailusuunnitelma	Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja C 64. Vantaa. Sähköinen julkaisu.	2009
"	Metsähallitus	Kysely Joutenveden matkailuyrittäjille	Julkaisematon raportti, MH 5947/2014:8	
"	Rekiranta H.	Linnansaaren kansallispuiston kävijätutkimus 2012	Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 182. Metsähallitus. Vantaa. Sähköinen julkaisu.	2013
"	Yläsaari S.	Koloveden kansallispuiston kävijätutkimus 2011	Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 171. Metsähallitus. Vantaa. Sähköinen julkaisu.	2012
8	Koloveden kalastusalue	Koloveden kalastusalueen käyttö- ja hoitosuunnitelma vuosille 2013–2017	http://www.kolovedenkalastusalue.fi/kaytto-ja-hoitosuunnitelma	2013
9	Auvinen H., Nurmio T., Hyttinen M.	Kalastus Koloveden kalastusalueella ennen verkko-kalastuksen säätelyä.	Kala- ja riistaraportteja nro 181. Riista- ja kalatalouden tutkimuskeskus.	2000
"	Auvinen H., Nurmio T., Kolari I., Hyttinen M.	Verkkokalastuksen säätelyn vaikutukset Koloveden kalastusalueella vuosina 1998–2002.	Kala- ja riistaraportteja nro 330. Riista- ja kalatalouden tutkimuskeskus.	2004
10	Turvallisuus- ja kemikaalivirasto	Kaivosrekisterin karttapalvelu	http://geomaps2.gtk.fi/tukes/ , luettu 10.12.2014	
17	Metsähallitus	Maastoliikenneperiaatteet	Luontopalvelut, MH 4316/2014	2014
18	Pannila S.	Autiotalojen lepakkokartoitus Etelä-Savon alueella kesällä 2013	Opinnäytetyö, Savonlinnan ammatti- ja aikuisopisto, 37 s.	2013
"	Toivola V.	Saimaan syväväylän alueen alusöljy- ja aluekemikaalivahinkojen torjunnan yhteistoimintasuunnitelma	Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen raportti 39/2015 (http://www.doria.fi/handle/10024/104489)	2015

Lainsäädäntö

Kalastuslaki 286/1982, Kalastuslaki 379/2015

Kokoontumislaki 1999/530

Laki Neuvostoliiton kanssa Saimaan ja Vuoksen juoksu- ja kalastussäännöstä tehdyn sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä sekä sopimuksen soveltamisesta 1991/1331

Laki Metsähallituksen erävalvonnasta 1157/2005

Luonnonsuojelulaki 1996/1096

Maa-ainelaki 1981/555

Maankäyttö- ja rakennuslaki 1999/132

Maastoliikennelaki 1995/1710

Muinaismuistolaki 1963/295

Pelastuslaki 2011/379

Vesilaki 2011/587

Vesiliikennelaki 463/1996

Öljyvahinkojen torjuntalaki 1673/2009

Valtioneuvoston asetus Saimaan luonnonsuojelualueista 441/2014

Valtioneuvoston asetus eräistä kalastusrajoituksista Saimaalla 295/2011

Valtioneuvoston asetus verkkokalastuksen rajoittamisesta saimaannorpan poikasten suojelemiseksi 294/2011

Maa- ja metsätalousministeriön asetus eräistä kalastusrajoituksista Saimaalla 258/2004

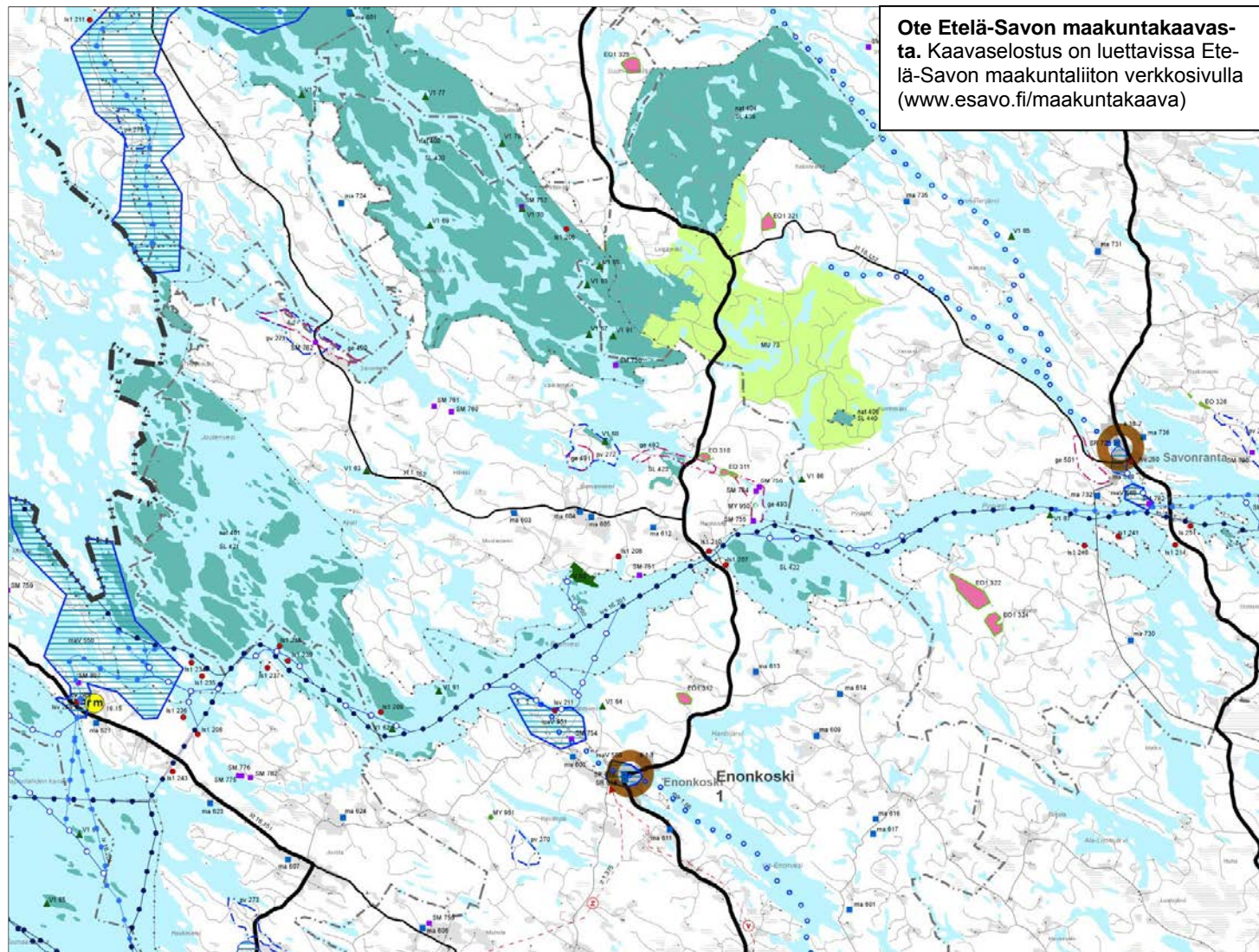
Liite 1. Yksityisten suojelualueiden rauhoitusmääräysten yhteenveto

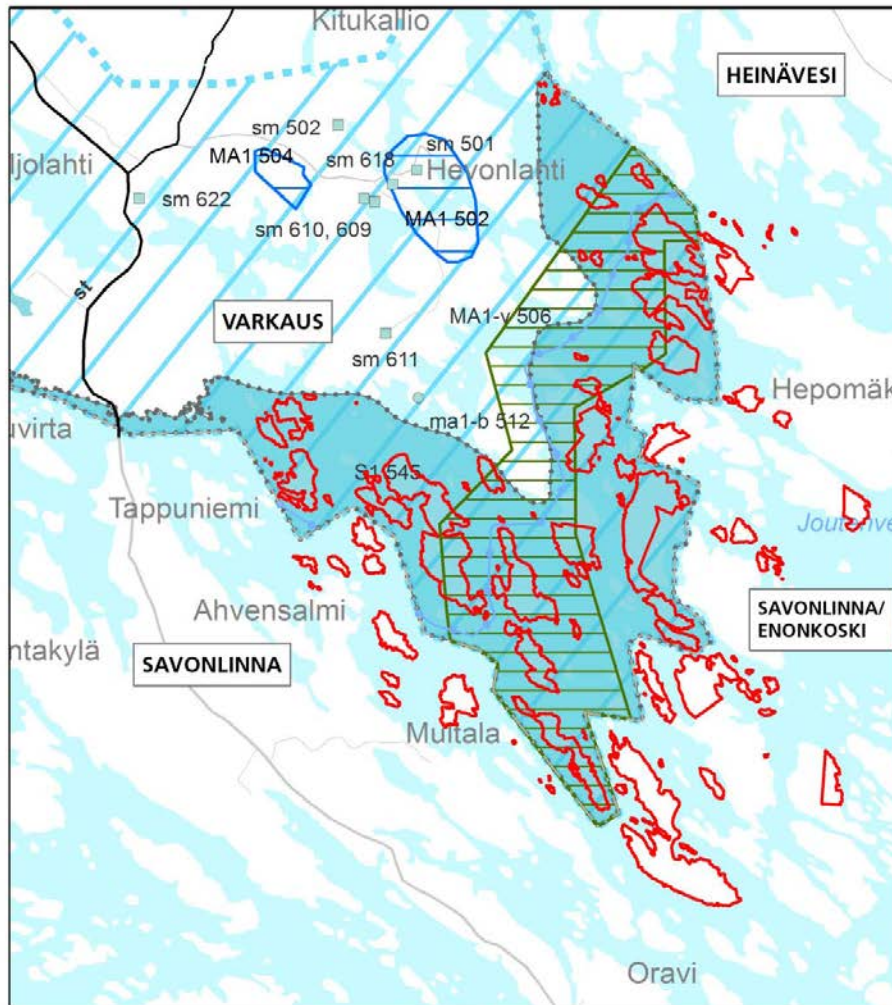
Yksityiset suojelualueet, hoidon ja käytön suunnittelussa huomioitavat kielletyt tai rajoitetut toiminnot ja käyttömuodot																										
Tunnus	Nimi	Rauhoitusvuosi	Pinta-ala (ha)	Liikkumisrajoitusaika	Liikkumisrajoitusala (ha)	Metsätalous	Ojitus ja ojien perkaus	Maa-ainesten otto ja kaivostoiminta	Rakennusten, teiden rakentaminen	Suunnistus- ja muu kilpailutoiminta	Maastotapahtumat järjestetyt leirit	Leiriytyminen	Eiäinten tappaminen tai pyydystäminen	Kasvien tai kasvinosien ottaminen (pl. marjat ja sienet)	Kaikki metsästy	Pienriistan metsästy	Vesilintujen metsästy	Pienpetojen pyynti	Hirven metsästy	Hirven ajo	Pilkkiminen ja onkiminen	Muu kalastus	Maastoliikenne sulan aikaan	Mootorivenely, vesiskootteriajelu	Mootorikelkkailu	Lisätieto
Pohjois-Savo																										
YSA063232	Eronsaari	1993	4,5			☐	☒	☒	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☒	
YSA063654	Lamminsalo	1997	18,5			☐	☒	☒	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☒	*
YSA063655	Muuraissaari	1997	27,2			☐	☒	☒	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☒	*
YSA063687	Lamminsuo 2	1997	18,5			☐	☒	☒	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☒	*
YSA065913	Joutenvesi	1999	5,3			☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
YSA065986	Joutenvesi–Pyyvesi	2001	18,7			☐	☒	☒	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☒	*
YSA065988	Joutenvesi–Pyyvesi	2001	7	15.12.–15.4.	100 m rannasta	☒	☒	☒	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☒	
YSA200052	Heinäniemi	2003	2,6			☐	☐	☒	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
YSA200108	Lokkiluodot	2003	0,5			☒	☐	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☐	☒	☒	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☒	
YSA201361	Lamminsalo	2004	5,6			☐	☐	☒	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	*
YSA203406	Louhisaaret	2007	0,6			☐	☐	☒	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
YSA204578	Kuivisto	2008	2,4			☐	☐	☒	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	*
YSA204855	Itkonvirranranta	2009	0,8			☐	☐	☒	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	*

YSA065939	Joutenvesi 2/00	2000	45,6	15.12.–15.4.	100 m rannasta	☐	☒	☒	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☒	*
YSA065942	Joutenvesi 3/00	2000	0,9	15.12.–15.4.	100 m rannasta	☐	☒	☒	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☒	*
YSA065946	Joutenvesi 4/00	2000	66,4	15.12.–15.4.	100 m rannasta	☐	☒	☒	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☒	*
YSA065947	Joutenvesi 5/00	2000	30,1			☐	☒	☒	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☒	*
YSA065952	Joutenvesi 6/00	2000	288,5	15.12.–15.4.	100 m rannasta	☐	☒	☒	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☒	*
YSA065953	Joutenvesi 7/00	2000	21	15.12.–15.4.	100 m rannasta	☐	☒	☒	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☒	*
YSA065957	Joutenvesi 8/00	2000	14,5			☐	☒	☒	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☒	*
YSA065965	Joutenvesi 9/00	2000	23,9	15.12.–15.4.	100 m rannasta	☐	☒	☒	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☒	*
YSA065968	Joutenvesi–Pyyvesi 1/01	2001	4,3			☐	☒	☒	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☒	*
YSA065972	Joutenvesi–Pyyvesi 2/01	2001	96,4	15.12.–15.4.	100 m rannasta	☐	☒	☒	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☒	*
YSA065979	Joutenvesi–Pyyvesi 3/01	2001	3,2			☐	☒	☒	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☒	*
YSA065989	Joutenvesi 1/02	2002	80,2	15.12.–15.4.	rantavyöhyke	☐	☒	☒	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☒	*
YSA065991	Joutenvesi 2/02	2002	65	15.12.–15.4.	100 m rannasta	☐	☒	☒	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☒	*
YSA200238	Joutenvesi Eteis- saari	2003	5,7			☐	☒	☒	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☒	*
YSA200242	Joutenvesi	2003	62	15.12.–15.4.	7,7	☐	☒	☒	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☒	*
YSA202436	Tihessalon luon- nonsojelualue	2006	89,3	15.12.–15.4.	Lehmiluoto	☐	☒	☒	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
YSA202754	Uski	2006	10,6			☐	☒	☒	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
YSA203087	Vartiosaari	2007	1,6			☐	☒	☒	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
YSA203695	Pääniemen luon- nonsojelualue	2004	48	15.12.–15.4.	Saarissa	☐	☒	☒	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☒	*
YSA205125	Nestorin suoje- lualue	2009	181,7 (maata 0,2 ha)	15.12.–30.4. / 15.7.	181,7 / luodot ympäristöineen	☐	☒	☒	☒	☐	☐	☒	☒	☐	☒	☒	☐	☒	☒	☐	☒	☒	☒	☒	*
YSA206148	Marjasalo	2011	60	1.1.–30.4.	Runoluoto	☐	☒	☒	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☒	*
YSA206907	Pyyniemi	2012	36,1			☐	☒	☒	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

Liite 2. Ote maakuntakaavakartasta

Joutenveden–Pyyveden Natura-alue sijaitsee kahden maakunnan, Etelä-Savon ja Pohjois-Savon alueella.

Ote Pohjois-Savon maakuntakaavasta. Kaavaselostus on luettavissa Pohjois-Savon maakuntaliiton verkkosivuilla (www.pohjois-savo.fi/aluesuunnittelu).

Pohjois-Savon maakuntakaavojen yhdistelmä VN 441/2014 Joutenveden suojelualue

Maakuntakaavojen virallistamis- eli tulkitsemismittakaavat:
 Kuopion seudun maakuntakaava (1:100 000)
 Leppävirran pohjoisosan valtatie 5 maakuntakaava (1:100 000)
 Pohjois-Savon maakuntakaava 2030 (1:200 000).
 Pohjois-Savon tuulivoimamaakuntakaava (1:200 000).
 Otteesta voi puuttua merkintöjä, tarkista kaavamerkinnot virallisista kaavakartoista.

Varkaus

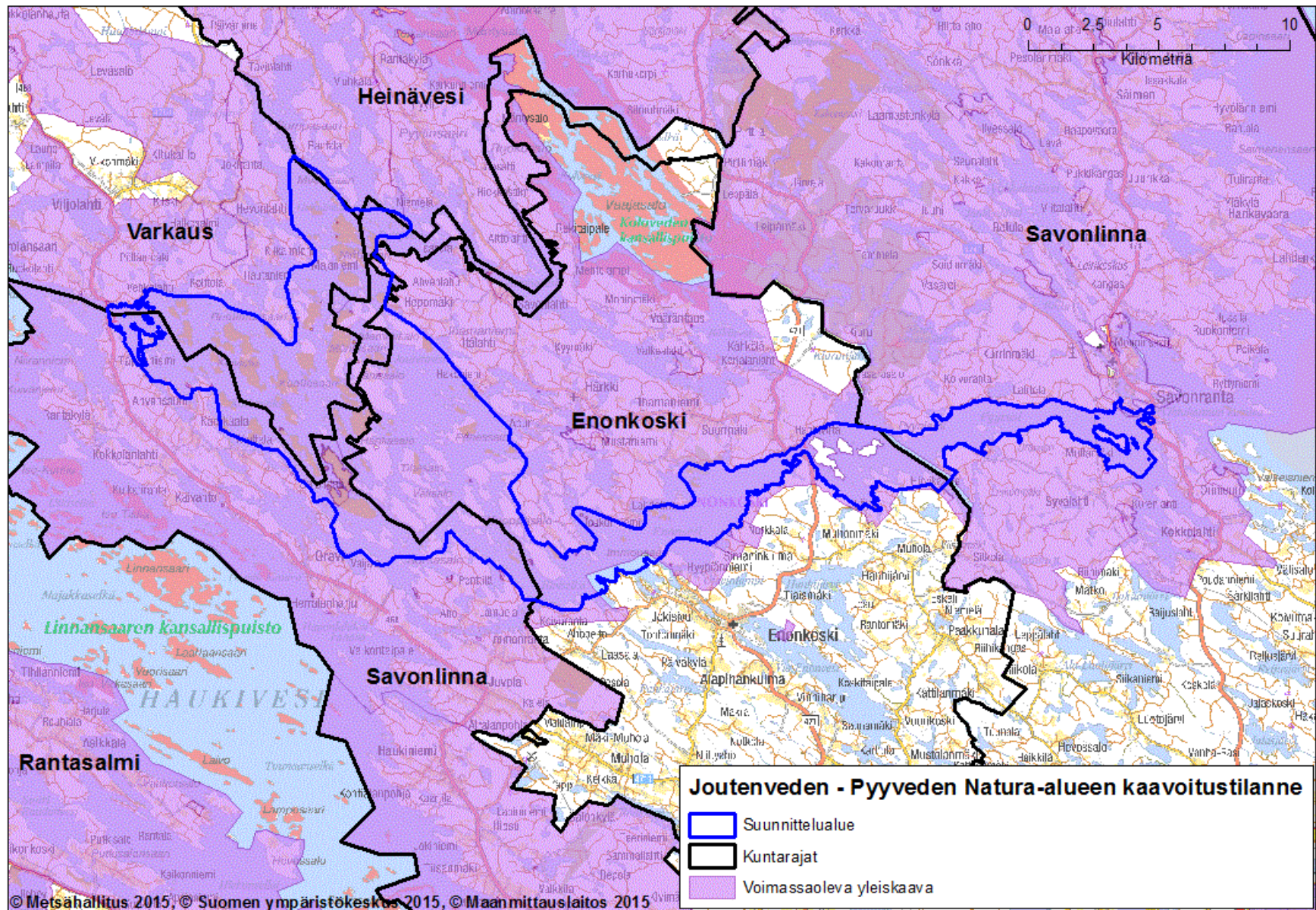
Pohjakartta-aineisto © Maanmittauslaitos
 Muut aineistot:
 © Pohjois-Savon liitto
 © Metsähallitus
 © Suomen ympäristökeskus
 © Merenkulutuslaitos
 © Museovirasto
 Aineistojen kopiointi ilman lupaa on kielletty.

21.11.2014

0 1,25 2,5 5

Kilometriä

POHJOIS-SAVON LIITTO

Liite 3. Lausuntokooste

Hoito- ja käyttösuunnitelman kohta, lausunto ja lausuja	Metsähallituksen vastine	Aiheutunut toimenpide
YLEISTÄ		
Pohjois-Savon liitolla ei ole hoito- ja käyttösuunnitelmaluonnoksesta huomautettavaa.	-	Ei muutoksia suunnitelmaan
Suomen luonnonsuojeluliiton Etelä-Savon luonnonsuojelupiiri toteaa, että suunnitelmaluonnos jatkaa aiempien vastaavien suunnitelmien linjaa. Se on huolellisesti ja ammattitaitoisesti laadittu ja ottaa monipuolisesti huomioon alueen eri suojelu- ja käyttötarpeet. Suunnitelma on piirin mielestä erinomainen eikä sillä ole huomautettavaa.	-	Ei muutoksia suunnitelmaan
Savonlinnan kaupunki toteaa, että suunnitelmassa tulee korostaa sen koskevan vain valtion hallinnassa olevia alueita ja sitä, ettei sillä esitetä velvoitteita yksityisten maanomistajien alueille ja ettei suunnitelmalla ole oikeusvaikutuksia yksityisten omistamille alueille. Oravin seudun matkailu- ja luontomatkailuyritysten toimintaedellytyksiä ei tule vaarantaa. Yritykset ja Metsähallitus ovat yhteistyössä löytäneet toimintatavat, joilla sekä yritysten toimintamahdollisuudet että alueen suojelutarpeet on pystytty turvaamaan. Vaikka kysymyksessä on valtion omistamia alueita koskeva hoito- ja käyttösuunnitelma, sen vaikutukset saattavat aikaa myöten heijastua myös laajemmalle. Sen takia Savonlinnan kaupunki korostaa, että	Hoito- ja käyttösuunnitelma on laadittu koko Joutenveden–Pyyveden Natura-alueelle, joka sisältää myös yksityisiä maa- ja vesialueita. Metsähallituksen laatima suunnitelma ei kuitenkaan aiheuta velvoitteita yksityisille maanomistajille tai alueille, vaan se ohjaa toimintaa valtion mailla. Asia todetaan mm. suunnitelman yhteenvedossa. Hoito- ja käyttösuunnitelma ei ohjaa kaavoitusta tai yksityisten alueiden rakentamista. Suhteessa kaavoitukseen Metsähallitus harjoittaa normaalia maanomistajan edunvalvontaa. Oravin alueen kehittämiseksi olisi hyvä laatia yleiskaava. Suunnitelmassa ei esitetä rajoituksia metsätalouden harjoittamiseen yksityismailla. Yksityisillä luonnonsuojelualueilla metsänkäsittelyä ohjaavat maanomistajan ja ELY-keskuksen (aik. ympäristökeskus) yhdessä sopimat rauhoitusmääräykset.	Ei muutoksia suunnitelmaan
MTK-Etelä-Savo pitää tärkeänä, että suunnitelmalla ei ole vaikutuksia yksityisille maille. Tämä koskee maa- ja metsätaloutta, muita elinkeinoja sekä vakituista ja vapaa-ajan asutusta. On hyvä, ettei suunnittelualueelle esitetä rajoitusalueita. Vapaa liikkuminen em. asutuksiin sallitaan ja jokamiehen-oikeudet turvataan. MTK-Etelä-Savo pitää hyvänä, että hoito- ja käyttösuunnitelmassa ei esitetä uusia liikkumisrajoituksia yksityisille alueille. Edelleen on tärkeää, että yksityisille luonnonsuojelualueille tai muille Natura-alueeseen kuuluville yksityisalueille ei osoiteta suunnitelmalla velvoitteita tai rajoitteita, vaan mahdolliset em. alueita koskevat toimenpide-ehdotukset ovat suosituksia, joiden toteuttamisesta päättää maanomistaja.	Hoito- ja käyttösuunnitelmassa asetettavat norpan pesimäaikaiset liikkumisrajoitukset koskevat ainoastaan valtion omistamia suojelualueita.	Ei muutoksia suunnitelmaan
Suomen riistakeskus pitää luonnosta kokonaisuutena hyvin valmisteltuna ja toteaa, että siinä huomioidaan riistatalouden tarpeita.	-	Ei muutoksia suunnitelmaan

<p>Pohjois-Savon ELY-keskus toteaa saaneensa osallistua suunnitelman laatimisen aikana pidettyihin ohjausryhmän kokouksiin, joissa on keskusteltu suunnitelman sisällöstä ja tavoitteista. Näin ELY-keskuksen keskeisimmät tavoitteet on jo saatu esille hoito- ja käyttösuunnitelman sisältöön.</p> <p>Hoito- ja käyttösuunnitelman kattama alue on vain pieneltä osin Pohjois-Savon ELY-keskuksen toimialuetta. Toisaalta Pohjois-Savon alueen saimaannorppakannasta merkittävä osa sijoittuu suunnitelman alueelle. ELY-keskuksen käsityksen mukaan suunnitelmassa on onnistuttu hyvin sovittamaan yhteen norpansuojelu, virkistyskäyttö sekä vapaa-ajan asutus ja paikallisen väestön toimintaympäristö.</p>	<p>-</p>	<p>Ei muutoksia suunnitelmaan</p>
<p>NYKYTILAN KUVAUS (Lomakkeet 1–10)</p>		
<p>Museovirasto toteaa, että suunnitelman luvussa 6 kohdassa ”alueen kuvaus, rakennusperintö ja arkeologia” mainitaan, että suunnittelualueelta tunnetaan Enonkoskelta kaksi muinaisjäänösrekisteriin kirjattua kulttuuriperintökohdetta. Museovirasto toteaa, että kyseessä ovat muinaismuistolain (295/63) rauhoittamat kiinteät muinaisjäänökset. Myös Joutenveden, Enonveden ja Pyyveden rannoilla sijaitsevat kohteet ovat kiinteitä muinaisjäänöksiä. Tunnettujen muinaisjäänösten lisäksi suunnitelmassa mainitaan, että luontotyyppi-inventoinnissa Natura-alueella olisi havaittu tervahautoja, kaskiraunioita sekä nauriskuoppia, jotka puuttuvat muinaisjäänösrekisteristä. Lisäksi alueella voi olla muita esihistorialliseen tai historialliseen aikaan ajoittuvia kohteita, kuten merkkejä saaristolaisasutuksesta sekä siihen liittyvästä kulttuurista. Hoito- ja käyttösuunnitelmassa onkin tiedostettu arkeologisen kulttuuriperinnön inventointitarve, mutta sen kiireellisyysastetta on pidetty pienenä.</p>	<p>-</p>	<p>Korjattu lomakkeelle 6 (s.21) mainittujen kohteiden olevan muinaismuistolailalla (295/63) rauhoitettuja kiinteitä muinaisjäänöksiä.</p>
<p>KESKEISET ARVOT JA UHAT (Lomake 11)</p>		
<p>Museovirasto toteaa, että Heinäveden reitin valtakunnallisesti arvokas maisema-alue ja siihen sisältyvät kulttuuriympäristöpiirteet tuodaan hoito- ja käyttösuunnitelmassa hyvin esille. Suunnitelmassa tunnistettuihin kulttuuriarvoihin sisältyy perustellusti paikalliskulttuuri, josta todetaan muun muassa kesäkäyttöön siirtyneet tai autioituneet asuinsijat saarissa.</p>	<p>-</p>	<p>Ei muutoksia suunnitelmaan</p>
<p>TAVOITTEEN ASETTELU (Lomakkeet 12–13)</p>		
<p>MTK-Etelä-Savo: Hoito- ja käyttösuunnitelmassa todetaan sivulla 51, että perustettujen suojelualueiden ulkopuolisille maa- ja vesialueille ei suunnitelmassa määritellä liikkumisrajoituksia, mutta näille alueille on kuitenkin joskus tarpeen määritellä suosituksia liikkumisen tai mairinnousun rajoittamiseksi, jotta alueen erityiset luontoarvot pystyttäisiin turvaamaan. Näiden mahdollisten suositusten osalta on noudatettava em. periaatetta maanomistajan päätösvallassa.</p>	<p>Tässä hoito- ja käyttösuunnitelmassa ei esitetä kuvatulnaisia luonnonarvovyöhykkeitä, joille osoitettaisiin suosituksia liikkumisen tai mairinnousun rajoittamiseksi.</p>	<p>Ei muutoksia suunnitelmaan</p>

TOTEUTUS (Lomakkeet 14–20)

<p>Oravin Seudun kyläyhdistys ry toteaa, että hoito- ja käyttösuunnitelmassa tulisi paremmin huomioida asukkaiden käyttötarpeet. Alue on merkittävä lähivirkistys- ja luontoliikunnan kohde, jossa harrastetaan mm. virkistys- ja kotitarvekalastusta, marjastusta, sienestystä, metsästystä ja veneilyä. Mihinkään näihin oikeuksiin ei saa suojelutoimilla kohtuuttomasti kajota. Esimerkiksi metsästystä suojelutoimet ovat vaikeuttaneet merkittävästi.</p>	<p>Hoito- ja käyttösuunnitelmassa ei rajoiteta jokamiehenoikeuksia muutoin kuin saimaannorpan pesimäaikaisten liikkumisrajoitusten osalta. Rajoitukset kohdistuvat ajallisesti ja alueellisesti siten, ettei niillä ole käytännössä vaikutuksia alueen marjastus-, sienestys-, kalastus- tai veneilymahdollisuuksiin. Suunnitelmassa esitetyt uudet taukopaikat lisäävät osaltaan alueen virkistyskäytön mahdollisuuksia. Metsästyskäytön osalta toimintaa ohjaa valtioneuvoston asetus Saimaan luonnonsuojelualueista (441/2014).</p>	<p>Ei muutoksia suunnitelmaan</p>
--	--	-----------------------------------

Luonnon- ja kulttuuriperinnönsuojelu

<p>Museovirasto toteaa, että suunnitelmassa todettu kulttuuriperintökohteiden inventoinnin tarve koskee myös rakennusperintöä ja historiallisia rakennelmia. Jälkimmäisistä on erikseen syytä mainita merenkulun turvalaitteet ja erityisesti vanhat kivikummelit (kumpelit), jotka sisältyvät jo 1890-luvulla laadittuihin ”Purje-väyläkarttoihin Saimaan vesillä”.</p> <p>Museovirasto pitää tärkeänä, että suunnitelma-alueella tehdään arkeologisen kulttuuriperinnön inventointi. Entisessä Savonrannan kunnassa on tehty ainoastaan pienimuotoinen inventointi vuonna 1995. Enonkosken sekä Heinäveden inventoinnit ovat 1990-luvun alusta, eivätkä ne ole käsittäneet lainkaan Joutenveden–Pyyveden saaristoalueita. Enonkosken inventoinnissa on käyty läpi osa kyseisen alueen rannoista, mutta ei kattavasti. Suunnitelma-alueella ei ole tehty vedenalaisen kulttuuriperinnön systemaattisia arkeologisia inventointeja. Esimerkiksi Enonkosken Kangassaaren lasitehtaan (muinaisjäännösrekisterin idnro. 46500001) vesialueelta on löydetty mm. lasikasvoja ja ehjiä lasipulloja. Myös Orivirran saarron (idnro. 1000004264) vesialueelta on löydetty mm. mahdollisia puurakenteita. Arkeologisen kulttuuriperinnön inventointi on tarpeellinen erityisesti alueilla, joihin suunnitellaan teltpaikkoja tai varaustukikohtaa.</p> <p>Saaristometsien pienaukotus- ja ennallistamispoltojen alueilla arkeologisen kulttuuriperinnön inventointi on tärkeää, koska näillä alueilla kyseessä on muuttuva maankäyttö. Matalien vesialueiden inventointi on tarpeellista esim. vesiretkelykohteiden rantautumispaikoilla, mikäli kohteiden kehittäminen edellyttää vesistön pohjaan kajoamista. Tämä vesialueiden inventointi voidaan yhdistää luontevasti maa-alueiden inventointiin.</p>	<p>Museoviraston lausunnon mukaisesti tarkennetaan arkeologisen inventointitarpeen kuvausta mm. merenkulun turvalaitteiden osalta. Valtion vesialueita on suunnittelualueella hyvin vähän, eikä Metsähallituksen resursseja voida kohdentaa yksityisten vesialueiden systemaattisiin inventointeihin. Kulttuuriperintöinventoinnin yhteydessä on hyvä käydä läpi suunnitellut taukopaikat ja niiden rantaviiva. Rantautumispaikoille ei kuitenkaan tehdä laituri- ym. rakenteita, joiden rakentaminen vaatisi pohjaan kajoamista ja saattaisi turmella mahdollista vedenalaista kulttuuriperintöä.</p> <p>Hoito- ja käyttösuunnitelmassa esitettyjä luonnonhoidon ja ennallistamisen toimenpiteitä tarkennetaan ennen niiden toteuttamista laadittavilla toimenpidesuunnitelmissa. Suunnitteloilla on käytössään Metsien ennallistamisen ja luonnonhoidon opas (Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 157. Similä, Junninen 2011), joka ohjeistaa ottamaan kulttuuriperintökohteet ja mahdolliset muinaisjäännökset huomioon toimenpiteiden suunnittelussa. Ennallistamispoltoille laaditaan toimenpidesuunnitelma, jossa tarkastellaan polton mahdollisia vaikutuksia niin luonto- kuin kulttuuriperintöarvoille. Toimenpidesuunnitelman tarkistaa Metsähallituksen kulttuuriperinnön erikoissuunnittelija. Mikäli alueella on muinaisjäännösrekisteriin merkittyjä muinaisjäännöksiä, toimenpiteisiin pyydetään Museovirastolta hoitolupa.</p>	<p>Tarkennettu inventointitarpeen kuvausta lomakkeelle 14 (s. 49) seuraavasti: ”Inventointitarvetta on mm. aiemmin havaittujen kaskikulttuurin jäänteiden, tervahautojen ym. osalta erityisesti alueilla, joille suunnitellaan virkistyskäytön tai ennallistamisen toimenpiteitä. Myös merenkulun historialliset turvalaitteet ja kivikummelit olisi tarpeen inventoida.”</p>
--	---	---

<p>Oravin Erä ry toivoo perinnemaisemien ennallistamista esim. vanhoja pelto- ja kaskeamalla.</p>	<p>Kohteita, joilla perinnemaisema-arvoja on säilynyt, voidaan raivata ja ottaa laidunnukseen, mikäli niille löytyy hoitajia. Ensisijaisesti perinnemaisemien hoito alueella pyritään järjestämään ympäristösopimuksilla. Kaskeamista tehdään ainoastaan Linnansaaren kansallispuiston kulttuurimaisema-alueella.</p>	<p>Ei muutoksia suunnitelmaan</p>
<p>MTK-Etelä-Savo esittää, että ennallistamistoimissa, kuten ennallistamispoltoissa, Metsähallituksen tulee jo suunnitteluvaiheessa huomioida mahdolliset vaikutukset yksityisiin maihin. Sen lisäksi, että yksityisten suojelualueiden maanomistajien suostumus / päätös toimenpiteille tarvitaan, niin ympäröivät maanomistajat tulee informoida ja mahdollisesti osallistaa prosessiin, jotta haittavaikutuksia ei heille tulisi.</p>	<p>Ennallistamis- ja luonnonhoitotoimet suunnitellaan tarkemmin yksityiskohtaisissa toimenpidesuunnitelmissa. Toimenpiteet toteutetaan aina siten, että yksityisille alueille ei aiheudu haittaa. Toimenpiteistä, esimerkiksi poltoista, tiedotetaan ajantasaisesti paikallisissa medioissa. Yksityisille luonnonsuojelualueille laaditaan tarvittaessa toimenpidesuunnitelma ja toteutetaan hoitotoimenpiteitä vain maanomistajan suostumuksella. Edellä mainitut menettelytavat ovat osa Metsähallituksen suunnitteluprosessia, ja niitä noudatetaan yleisesti kaikissa ennallistamis- ja luonnonhoitotoimenpiteissä.</p>	<p>Ei muutoksia suunnitelmaan</p>
<p>Oravin Seudun kyläyhdistys ry:n mielestä ihmistoiminta saa näkyä maisemassa. Ns. pusikoituminen ei luo viihtyisyyttä kenellekään. Kulttuurimaisemat sekä kauan käytössä olleet tulipaikat tulee säilyttää. Maisemaan ilmestyneet kieltoaulut talvisesta mairinnousukiellosta eräillä saarilla olisi syytä poistaa tarpeettomina ja maisemaa rumentavina.</p>	<p>Perinnebiotooppikohteet pyritään saamaan hoidon piiriin, jolloin niiden maisemallisetkin arvot paranevat. Niiton ja laidunnuksen loppumisen myötä vesakoituvan maiseman säilyttäminen avoimena vaatii kuitenkin jatkuvaa hoitoa ja paljon resursseja. Sen vuoksi perinnemaisemia hoidetaan vain valituilla kohteilla, joilla on saavutettavissa hyötyjä sekä lajistolle että maisemalle. Suurin osa luonnonsuojelualan rantametsistä jätetään kehittymään kohti luonnontilaa. Avotulentekoon vaaditaan aina maanomistajan lupa.</p> <p>Saimaannorpan pesimäaikaisista liikkumisrajoituksista kertovien kieltoaulujen tarkoituksena on saattaa alueella liikkuvat tietoisiksi voimassa olevista rajoituksista. Taulujen puuttuminen voisi johtaa tahattomiin luonnonsuojelulain rikkomuksiin, mikä olisi oikeusturvan kannalta ongelmallista. Taulut on pyritty sijoittamaan siten, etteivät ne aiheuta vakavaa maisemahaittaa.</p>	<p>Ei muutoksia suunnitelmaan</p>

Luonnon virkistyskäyttö: retkeilyn ja luontomatkailun toimenpiteet

<p>Etelä-Savon maakuntaliitto toteaa, että hoito- ja käyttösuunnitelmassa on otettu huomioon maakuntakaavan aluevaraukset lukuun ottamatta Jauhivuoren virkistysaluevarausta. Joutenveden–Pyyveden alue sijoittuu kahden kansallispuiston väliin ja sen läpi kulkee Heinäveden reitti. Siltikään alueella ei ole ollut Metsähallituksen ylläpitämiä retkisatamia, vaan aluetta on pidetty lähinnä syrjäseutuna. Palvelujen puute on saattanut vaikuttaa Joutenveden suosioon veneilyalueena ja siitä on tullut pelkkä läpikulkualue. Hoito- ja käyttösuunnitelmassa esitetään, että Oravin ja Koloveden kansallispuiston väliselle alueelle voidaan perustaa 1–3 kevyesti varusteltua taukopaikkaa (rantautumisopaste, kuivakäymälä, ei polttopuuhoiltoa) melojille ja pienveneilijöille. Retkisatamien suunnittelussa tulee kuitenkin ottaa huomioon myös suuremmat matkaveneet, jotka kulkevat sekä Heinäveden reittiä pitkin että syväväylää pitkin Savonrannan kautta Joensuuhun. Suunnitelmassa olisi hyvä osoittaa sekä Savonrannan reitin että Heinäveden reitin varrelle yksi laiturilla varustettu myös matkaveneille sopiva retkisatama. Maakuntakaavassa osoitettu Jauhivuoren virkistysalue olisi erinomainen kohde hyvin varustetulle retkisatamalle. Alueen rakentaminen myös toteuttaisi maakuntakaavaa.</p>	<p>Saimaan luontomatkailukohteet muodostavat kokonaisuuden, jossa palveluvarustukseltaan eritasoiset ja eri käyttäjäryhmiä palvelevat kohteet täydentävät toisiaan. Metsähallituksen tavoitteena on kehittää Joutenveden aluetta erämaisena ja rauhallisena omatoimiretkeilyn alueena kahden hyvin varustellun kansallispuiston välissä. Kaikkia kohteita ei ole mahdollista eikä tarkoituksenmukaistakaan kohdentaa kaikille kävijäryhmille. Joutenveden ympäristössä on matkaveneilijöille suunnattuja palveluja ja matkailijoiden ohjaaminen näihin kohteisiin tukee osaltaan paikallista matkailuelinkeinoä. Myös rantautuminen luonnonsatamiin on edelleen sallittua matkaveneille. Jauhivuoren alue on Linnansaaren, Joutenveden ja Koloveden muodostamaan kokonaisuuteen nähden sivussa, eikä voimakkaasti varustellun retkisataman rakentaminen kohteelle olisi sijaintiin nähden perusteltua.</p> <p>Uusien rantautumispaikkojen perustaminen on myös resurssikysymys. Laiturirakenteet ovat alttiita talvivahingoille ja niiden vuosittainen huolto on kallista. Resursseja kohdennetaan ennen kaikkea kansallispuistojen ja muiden suuren kävijäpaineen kohteiden palveluvarustuksen ylläpitoon.</p>	<p>Ei muutoksia suunnitelmaan</p>
<p>Enonkosken kunta toteaa, että suunnitelmassa asetetut päämäärät ovat pääosin hyväksyttäviä. Alueen kehittäminen osana Saimaan luontomatkailun valtakunnallista painopistealuetta edellyttää alueen kehittämistä matkailun ja retkeilyn näkökulmasta. Alueen erityislaatuisuutta on tuotava esille markkinoinnissa. Lisäksi aluerajaus on oltava selkeä ja alueen käytön rajaukset tuotava selkeästi esille. Virkistyskäytön ohjaamiseksi alueelle on Metsähallituksen sitouduttava sopivien retkeilyä edistävien taukopaikkojen tekemiseen.</p>	<p>Kuten Etelä-Savon maakuntaliitolle osoitetussa vastineessa on todettu, Joutenveden–Pyyveden aluetta kehitetään tavoitteellisesti erämaisena alueena Saimaan luontomatkailukohteiden verkostossa. Erämaisuus on vetovoimatekijä, joka osaltaan tukee paikallista matkailuelinkeinoä. Suunnitelmassa on esitetty 1–3 kevyesti varustellun taukopaikan ja yhden varauskohteen perustamista alueelle. Suojelualueiden rajaukset merkitään alueen opaskarttoihin sitä mukaa kuin karttoja uusitaan.</p>	<p>Ei muutoksia suunnitelmaan.</p>
<p>Oravin Erä ry toivoo Metsähallituksen ottavan suunnitelmissaan huomioon ja kohdentavan resurssejaan suojelualueen käyttömahdollisuuksien parantamiseen ja ylläpitämiseen mm. perustamalla vähintään kaksi tulentekopaikkaa (huolto ja merkintä).</p>	<p>Suunnitelmassa on esitetty 1–3 kevyesti varustellun taukopaikan ja yhden varauskohteen perustamista. Uusia polttopuuhoillon kohteita ei ole nykyresurssein mahdollista toteuttaa, mutta suunnitelmaan on kirjattu mahdollisuus rakentaa perustettaville kohteille turvalliset tulisijat, joissa kävijät voisivat polttaa mukana tuomiaan polttopuita.</p>	<p>Ei muutoksia suunnitelmaan.</p>

Erätalouden toimenpiteet		
<p>Savonlinnan kaupunki pitää perusteltuna, että vakituisten väestön ja loma-asukkaiden perinteiset kalastus- ja metsästysmahdollisuudet turvataan myös jatkossa Joutenveden-Pyyveden alueella.</p>		<p>Ei muutoksia suunnitelmaan</p>
<p>Oravin Erä ry toteaa kannattavansa saimaannorpan suoje- lua ja Joutenveden suojelualueen perustamista, mutta on pettynyt, että alueen perustamisessa ei otettu huomioon alueen erityispiirteitä eikä paikallismielipidettä. Metsästystä rajoitettiin perusteettomasti erittäin voimakkaasti eikä seura voi hyväksyä sitä. Oravin seudun kylät ovat elinvoimaisia ja vetovoimaisia alueita juuri ympäröivän luonnon ansiosta. Alueelle on muutanut lapsiperheitä, kyläkoulu toimii ja luon- tomatkailu tarjoaa uusia työpaikkoja niin suoraan kuin välilli- sesti kyläläisille. Paikallistuntemus on vahvuus, jota matkailu- yrittäjät osaavat arvostaa.</p> <p>Kylien asukkaille on pystyttävä tarjoamaan monipuoliset mahdollisuudet luonnossa liikkumiseen. Kyläläiset ovat vas- tuuntuntoisia ja luontotietoisia ihmisiä, liikkumisen ja toiminto- jen ja harrastusten rajoittaminen ei ole tarpeen eikä perustel- tua. Onhan kysymys ihmisoikeuksista. Luonto ja luonnossa liikkuminen moninaisten harrastusten kautta on voimavara ja vetovoimatekijä kylällä. Se on oleellinen osa yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia sekä satsaus tulevaisuuteen, elinvoimaisuu- den ylläpitämiseen tasapuolisin mahdollisuuksin myös kas- vukeskusten ulkopuolella.</p> <p>Oravin Erän kanta on, että metsästysoikeudet on palautetta- va entiselleen suojelualueella, kuten Natura-ohjelmassa aikanaan luvattiin. Metsästysoikeuksien perusteeton ja mieli- valtainen rajoittaminen ei rakenna kestävää ilmapiiriä paikal- listen ja suojeluväen kesken ja tästä kärsii koko saimaannor- pan suojelutyö. Hoito- ja käyttösuunnitelmassa nostetaan erityisesti esille tehokas pienpetopyynti alueen luontoarvojen säilyttämiseksi. Kuitenkin alueelle myönnetty poikkeuslupa pienpetopyyntiin on täysin riittämätön ja lopettaa alueen pien- petopyynnin käytännössä kokonaan. Pienpetoja on voitava metsästää talvisaikaan, jolloin alueella voi liikkua ja petojen turkikset voidaan hyödyntää.</p> <p>Oravin Erä ry toivoo metsästysoikeuksien palauttamista ennalleen, koska metsästys ei ole ristiriidassa alueen perus- tamistarkoituksen kanssa.</p>	<p>Hoito- ja käyttösuunnitelmassa linjataan metsästyksessä vain niiltä osin kuin Metsähallituksella on lupaviranomaisena toimivaltaa (vieras- ja muut haittalajit). Kyseisten lajien osalta suunnitelmassa todetaan tarve myöntää lupia alueelle myös jatkossa.</p> <p>Muilta osin esitetty lausuntosisältö ei kosketa alueen hoito- ja käyttösuunnitel- maa, mutta selvyyden vuoksi lausunnon kritiikkiin liittyvät keskeiset asiavirheet on syytä oikaista.</p> <p>Lausunnossa todetaan mm., että ”alueen perustamisessa ei otettu huomioon alueen erityispiirteitä eikä paikallismielipidettä. Metsästystä rajoitettiin perus- teettomasti erittäin voimakkaasti [...] harrastusten rajoittaminen ei ole tarpeen eikä perusteltua. Onhan kysymys ihmisoikeuksista. [...] metsästys-oikeudet on palautettava entiselleen suojelualueella, kuten Natura-ohjelmassa aikanaan luvattiin.”</p> <p>Joutenveden luonnonsuojelualue on perustettu Valtioneuvoston asetuksella 441/2014 luonnonsuojelulain mukaiseksi muuksi luonnonsuojelualueeksi. Suo- jelualueeseen sisältyvät valtion maat on varattu eri vaiheissa valtioneuvoston päätöksillä (rantojen suojeluohjelma ja Natura-verkosto) luonnonsuojelutarkoi- tuksiin. Myös aluetta koskevassa Natura-päätöksessä kyseisten alueiden suo- jelutavoitteet on esitetty turvattavaksi perustamalla alueelle luonnonsuojelu- alue.</p> <p>Metsästyksessä luonnonsuojelualueilla säädetään luonnonsuojelulain 13, 15 ja 17a §:ssä. Etelä-Suomessa (metsästyslain 8 §:n alueen eteläpuolella) eläinten tappaminen, pyydystäminen tai hätyyttäminen on lain pääsäännön mukaisesti kiellettyä. Valtioneuvoston asetuksella pääsäännöstä voidaan tapauskohtaisesti, paikalliset olosuhteet huomioiden poiketa. Metsästyksen salliminen ei saa kuitenkaan vaarantaa alueen suojelutavoitteita tai muuta käyttöä.</p> <p>Koska luonnonsuojelulain pääsääntö on, että metsästys on kielletty, myöskään valtioneuvoston asetuksenantovaltuus ei mahdollista täysin vapaan metsästyks- sen jatkamista alueella. Joutenveden luonnonsuojelualueella valtioneuvosto on sallinut, alueella metsästävien metsästyksseurojen esityksiin perustuen, tär- keimmistä riistalajeista hirven, metsäjäniksen, rusakon, teeren ja pyyn metsäs- tyksen. Lisäksi Metsähallitus voi alueen haltijaviranomaisena myöntää lupia vieras- tai muidenkin liikaa lisääntyneiden tai haitalliseksi käyneiden lajien pyyntiin.</p>	<p>Ei muutoksia suunnitelmaan.</p> <p>Alueelle on hakemuksesta myönnetty poikkeuslupia minkin, supikoiran, kana- danmajavan ja ketun met- sästykseseen.</p> <p>Varmistaakseen sen, että metsästys ei vaaranna suo- jelutavoitteita tai alueen muuta käyttöä, valtioneuvos- to on rajoittanut asetuksella sallimiensa lajien metsästys- tä 1.10.–31.12. väliselle ajalle. Myös Metsähallituk- sen tulee huomioida samat luonnonsuojelulain reunaeh- dot omassa poikkeuslupa- harkinnassaan. Tärkein reunaehto on saimaannor- pan pesimärauhan turvaami- nen. Lupaehdot metsästys- aikojen ja -alueiden osalta pyritään tarkentamaan siten, että Oravin Erän esittämässä luonnonsuojelualueen suu- remmissa saarissa perinteis- tä pienpetojen metsästystä (mm. ketun metsästys mies- ajona) voisi harjoittaa myös tammikuussa.</p>

Savonlinnan riistanhoitoyhdistys:

1. Lähtökohtaisesti metsästettävät lajit ja niiden metsästysajat tulee palauttaa ennalleen, metsästysasetuksen mukaisiksi. Metsästys ei näkemyksemme mukaan aiheuta haittaa saimaannorpalle ja virkistyskäytölle, joiden perusteella luonnonsuojelualue on perustettu.
2. Kettu nähdään uhkana norpan poikasille. Norpan pesälaskentoihin osallistuneiden metsästäjien mukaan kuoleena löydettyissä kuuteissa on ollut merkkejä pienpetojen raatelujäljistä. Nähtävissä oleva ilmastonmuutos vähentää lumen määrää ja norppa joutuu synnyttämään yhä useammin avojäälle. Tällöin kuutti altistuu petopredaatiolle. Ihmisen valmistamat lumikinokset otollisille pesäpaikoille kolaamalla on loistava apu norpalle, mutta totaalinen lumenpuute voi olla mahdoton este. Myöskään kaikki norpat eivät hyödynnä ihmisen aikaansaamaa kinosta.
3. Supikoiran ja ketun metsästysaika tulee ulottua vähintään helmikuun loppuun saakka. Tästä ei aiheudu haittaa norpalle.
4. Avotulen teko on tällä hetkellä kielletty. Nuotio ja metsästys, kuin myös muu virkistyskäyttö, kuuluvat olennaisesti yhteen suomalaisessa luonnossa liikkumisessa. Mikäli tämä halutaan sallia ainoastaan merkityillä paikoilla, tulee paikoista päättää yhdessä paikallisten metsästysseurojen kanssa.
5. Metsästäjät toimivat metsällä liikkueensa havainnoitsijoina. Kun metsästystä rajoitetaan, vähenee myös valvonta. Tämä on hyvä ottaa myös huomioon.

Hoito- ja käyttösuunnitelmassa linjataan metsästyksestä vain niiltä osin kuin Metsähallituksella on lupaviranomaisena toimivaltaa (vieras- ja muut haittalajit). Kyseisten lajien osalta suunnitelmassa todetaan tarve myöntää lupia alueelle myös jatkossa. Ks. yllä oleva Metsähallituksen vastine Oravin Erä ry:n lausuntoon.

Avotulenteko ei ole jokamiehenoikeus vaan vaatii kaikkialla maanomistajan luvan. Suunnitelmassa on esitetty 1–3 taukopaikan perustamista. Kohteille voidaan rakentaa turvalliset tulisijat, mutta polttopuuhuoltoa niille ei ole mahdollista järjestää. Hoidon- ja käytön suunnittelun aikana mm. yleisötilaisuuksissa kerättiin paikallisten näkemyksiä hyvistä rantautumispaikoista. Saatujen ehdotusten ja maastokäyntien perusteella alustaviksi kohteiksi esitetään suunnitelmassa Kauko-Lienaa ja Kontiosaarta.

Ei muutoksia suunnitelmaan.

<p>Heinäveden riistanhoitoyhdistys, Enonkosken riistanhoitoyhdistys, Kangaslammin riistanhoitoyhdistys ja Savonrannan riistanhoitoyhdistys ovat tyytyväisiä siitä, että hoitosuunnitelman valmisteluvaiheessa on kuultu metsästäjien näkemyksiä. Riistanhoitoyhdistykset toivovat, että alueen metsästäysjärjestelyt pysyvät nykyisenä. Joidenkin riistalajien osalta (kanadanmajava ja pienpedot) olemassa olevia sää-döksiä tulisi pystyä muuttamaan tarkoituksenmukaisemmiksi, ja yhdistykset toivovat, että mahdollisesti uudet tulevat sää-nökset eivät heikennä alueen metsästäysmahdollisuuksia.</p>	<p>Alueelle on hakemuksesta myönnetty poikkeuslupia minkin, supikoiran, kanadanmajavan ja ketun metsästykseseen. Varmistaakseen sen, että metsästys ei vaaranna suojelutavoitteita tai alueen muuta käyttöä, valtioneuvosto on rajoittanut asetuksella sallimiensa lajien metsästystä 1.10.–31.12. väliselle ajalle. Myös Metsähallituksen tulee huomioida samat luonnonsuojelulain reunaehdot omassa poikkeuslupaharkinnassaan. Tärkein reunaehto on saimaannorpan pesimärauhan turvaaminen.</p> <p>Ks. yllä oleva Metsähallituksen vastine Oravin Erä ry:n lausuntoon.</p>	<p>Ei muutoksia suunnitelmaan</p>
<p>MTK-Etelä-Savo: Hoito- ja käyttösuunnitelmassa todetaan, että sen voimassaoloaikana ei muuteta nykyisiä käytössä olevia metsästyks- tai kalastuskäytäntöjä. Samalla tulee todeta, että määräaikaisten metsästyssopimusten jatkaminen tulee mahdollista.</p> <p>Luonnonsuojelualueeksi perustamisen yhteydessä asetuksella määrätään, miten metsästystä voidaan tai ei voida luonnonsuojelualueella harjoittaa. Tässä yhteydessä suunnitelmassa tulee ottaa kantaa sen puolesta, että asetukseen tulee maininta metsästyksen sallimisesta vähintäänkin nyky-muodossaan. Näin voidaan tulevaisuudessakin ehkäistä hirvien metsille aiheuttamaa tuhoa.</p>	<p>Joutenveden luonnonsuojelualue on perustettu Valtioneuvoston asetuksella 441/2014 luonnonsuojelulain mukaiseksi muuksi luonnonsuojelualueeksi. Asetuksessa sallitaan tärkeimmistä riistalajeista hirven, metsäjäniksen, rusakon, teeren ja pyyn metsästys 1.10. ja 31.12. välisenä aikana. Lisäksi Metsähallitus voi alueen haltijaviranomaisena myöntää lupia vieras- tai muidenkin liikaa lisääntyneiden tai haitalliseksi käyneiden lajien pyyntiin.</p>	<p>Ei muutoksia suunnitelmaan.</p>

<p>Suomen riistakeskus toteaa, että pääosa suunnitelman alueista kuuluu jollain muotoa metsästyksen piiriin. Joutenveden luonnonsuojelualueen osalta metsästyskäyttöä ohjaavat perustamisasetukseen kirjatut linjaukset. Metsästyksen jatkuminen nykyisen kaltaisena on alueen riistatalouden hyvinvointitavoitteiden kannalta tarkasteltuna oikea ratkaisu, eikä se ole ristiriidassa suunnitelman päämäärien kanssa. Metsästyksen jatkuminen, ja jopa sen laajentaminen joiltain osin nykyisestä, voi tukea alueen perustamistarkoitusta.</p> <p>Suomen riistakeskus pitää tärkeänä, että hoito- ja käyttösuunnitelmissa otetaan aina huomioon metsästyksen arvo alueiden virkistyskäyttömuotona ja luonnonhoitokeinona. Suomen riistakeskus haluaa erityisesti painottaa, että metsästys on muutakin kuin hirvien- tai vieraspetojen pyyntiä ja että metsästyksellä on muitakin näkökulmia kuin vahinkojen estäminen. Myös suojelualueilla metsästys on järjestettävissä niin, ettei siitä ole haittaa alueen muulle virkistyskäytölle.</p> <p>Suomen riistakeskus toivoo, että alueen metsästysjärjestelyt pysyvät nykyisenä ja joidenkin riistalajien osalta olemassa olevia säädöksiä pystyttäisiin muuttamaan tarkoituksenmukaisemmiksi ja mahdolliset tulevat säädökset eivät heikennä alueen riistataloudellista merkitystä.</p>	<p>Hoito- ja käyttösuunnitelmassa linjataan metsästyksestä vain niiltä osin kuin Metsähallituksella on lupaviranomaisena toimivaltaa (vieras- ja muut haittalajit). Kyseisten lajien osalta suunnitelmassa todetaan tarve myöntää lupia alueelle myös jatkossa. Ks. yllä oleva Metsähallituksen vastine Oravin Erä ry:n lausuntoon.</p>	<p>Ei muutoksia suunnitelmaan.</p>
<p>Muut luonnonvarojen ja alueiden käytön toimenpiteet</p>		
<p>-</p>		
<p>Hallinto</p>		
<p>Oravin Erä ry toivoo Metsähallitukselta tiedottamisen tehostamista, yleisötulaisuuksia ja yhteistyötä kyläläisten kanssa.</p>	<p>Yhteistyö suunnittelualueen ja sen ympäristön paikallisyhteisöjen kanssa on erittäin tärkeää ja Metsähallitus arvostaa paikallisten aktiivisuutta. Vuoropuhelua jatketaan edelleen.</p>	<p>Ei muutoksia suunnitelmaan</p>
<p>Oravin Seudun kyläyhdistys ry toteaa, että yhteistyö paikallisten asukkaiden kanssa tuo suojeluun varmasti paremman tuloksen kuin pakottavat päätökset, joissa ei välttämättä oteta paikallisia olosuhteita huomioon.</p>	<p>Yhteistyö suunnittelualueen ja sen ympäristön paikallisyhteisöjen kanssa on erittäin tärkeää ja Metsähallitus arvostaa paikallisten aktiivisuutta. Vuoropuhelua jatketaan edelleen.</p>	<p>Ei muutoksia suunnitelmaan</p>
<p>Pohjois-Savon ELY-keskus pitää yksityismaiden rauhoitusalueiden osalta jatkossakin tärkeänä, että alueen hoidossa ja käytössä lähtökohtana ovat kunkin tilan osalta maanomistajan kanssa alueen perustamispäätöksessä sovitut seikat. Tämä koskee mm. metsästysmahdollisuuksia alueilla. Kohtaan '18 Hallinto' tulee lisätä myös Pohjois-Savon ELY-keskus suunnittelualueesta vastaavaksi tahoksi.</p>	<p>-</p>	<p>Korjattu lomakkeelle 18 Pohjois-Savon ELY-keskus yhdeksi suunnittelualueesta vastaavaksi tahoksi.</p>
<p>Resurssit</p>		
<p>-</p>		

Osallistaminen		
<p>MTK-Etelä-Savo esittää, että jatkossa sidosryhmätyöhön otetaan mukaan myös maanomistajien etujärjestönä toimiva MTK ja sen alueelliset sekä paikalliset toimijat. Nyt maanomistajien edustus on sidosryhmätyöstä puuttunut.</p>	<p>Maanomistajat osallistettiin suunnitteluun suoraan kohdentamalla osallistamista paikallistasolle. Yksityisten luonnonsuojelualueiden kiinteistörekisteriin merkityille omistajille lähetettiin kotiin kirje suunnittelun aloittamisesta ja mahdollisuuksista osallistua suunnitteluun. Suunnittelun yhteistyöryhmässä paikallisia asukkaita edusti Oravin Seudun kyläyhdistys ry:n edustaja sekä osaltaan myös kuntien, riistanhoitoyhdistysten ja kalastusalueiden edustajat. Kaikille avoin yleisötilaisuus ajoitettiin lomakauteen, jotta parhaiten tavoitettaisiin alueen kesäasukkaat paikallisten asukkaiden lisäksi. Alueella metsästäville seuroille järjestettiin lisäksi erikseen keskustelutilaisuus. MTK-Etelä-Savo osallistettiin lausuntokierroksella.</p>	<p>Ei muutoksia suunnitelmaan</p>
<p>Suomen riistakeskus toteaa, että toimintatapa, jossa alueen riistanhoitoyhdistysten edustajat otetaan mukaan suunnittelutyöryhmään, on paikallisen riistatalouden näkemysten esiintuonnin kannalta oleellinen asia. Hoitosuunnitelman valmisteluvaiheessa on kuultu myös alueella metsästäviä seuroja. Riistakeskus pitää tärkeänä, että paikallisten metsästäjien kokemukset ja näkemykset otetaan suunnitelmassa aidosti huomioon.</p>	<p>Paikallisten metsästäjien, kuten muidenkin alueen käyttäjien, näkemykset ovat tärkeässä roolissa suojelun alueen hoitoa ja käyttöä suunniteltaessa. Toiveita ja kehitysehdotuksia pyritään toteuttamaan ottaen huomioon voimassa olevien lakien ja asetusten asettamat reunaehdot.</p>	<p>Ei muutoksia suunnitelmaan</p>
YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTI JA SEURANTA (Lomakkeet 21–22)		
<p>Pohjois-Savon ELY-keskus katsoo, että suunnitelmassa on arvioitu sen vaikutukset Natura-alueen suojeluperusteille luonnonsuojelulain 65 §:n mukaisesti asianmukaisella tavalla eikä suunnitelmasta seuraa merkittäviä heikentäviä vaikutuksia kohteelle.</p>	<p>-</p>	<p>Ei muutoksia suunnitelmaan</p>

Etelä-Suomen luontopalvelut

29.02.2016
MH 4774/2015/06.02.03

Kirjeenne 6.11.2015

**JOUTENVEDEN - PYYVEDEN NATURA -ALUEEN HOITO- JA
KÄYTTÖSUUNNITELMAN HYVÄKSYMINE**

Etelä-Suomen luontopalvelut on viitekirjeellään lähettänyt Metsähallituksen hyväksyttäväksi Joutenveden - Pyyveden Natura-alueen (FI0500031) hoito- ja käyttösuunnitelman. Suunnittelualan pinta-ala on noin 15302 hehtaaria.

Metsähallitus hyväksyy suunnitelman esitetystä muodostaan toteutettavaksi omien alueittensa osalta.

Luontopalvelujohtaja

Rauno Väisänen

Erikoissuunnittelija

Timo Halme

TIEDOKSI: Pohjois-Savon ELY -keskus
Etelä-Savon ELY -keskus
Etelä-Suomen luontopalvelut

Uusimmat Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisut

Sarja A

- No 221 Salmela, J., Siivonen, S., Dominiak, P., Haarto, A., Heller, K., Kanervo, J., Martikainen, P., Mäkilä, M., Paasivirta, L., Rinne, A., Salokannel, J., Söderman, G. & Vilkamaa, P. 2015: Mälaise-hyönteispyynti Lapin suojelualueilla 2012–2014. 141 s.
- No 222 Rusanen, P., Mikkola-Roos, M. & Sammalkorpi, I. 2016: Espoon Laajalahden linnusto 1984–2012. 163 s.
- No 223 Auttila, M., Heikkilä, P., Koskela, J., Kunnasranta, M., Marttinen, I., Niemi, M., Tiilikainen, R. & Sipilä, T. 2016: Uudet menetelmät tehostavat saimaannorpan suojelua ja kannanseurantaa muuttuvassa ilmastossa. 20 s.

Sarja B

- No 216 Koskeli-Ratamaa, A. 2016: Kolin kansallispuiston kävijätutkimus 2014. 71 s.
- No 217 Metsähallitus 2016: Principles of Protected Area Management in Finland. 143 s.
- No 218 Metsähallitus 2016: Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien tilinpäätös ja toimintakertomus 2015. 53 + 15 s.
- No 219 Torppa, K. 2016: Karhunkierroksen luontokeskuksen asiakastutkimus 2013. 54 s.
- No 220 Torppa, K. 2016: Syötteen luontokeskuksen asiakastutkimus 2013–2014. 62 s.
- No 221 Veteläinen, T. 2016: Syötteen kansallispuiston kävijätutkimus 2015. 74 s.
- No 222 Keränen, I. & Mikkola, M. 2016: Etelä-Konneveden kansallispuiston kävijätutkimus 2015–2016. 65 s.

Sarja C

- No 132 Metsähallitus 2015: Hailuodon Natura 2000 -alueiden hoito- ja käyttösuunnitelma 2013–2027. 148 s.
- No 133 Metsähallitus 2015: Evon retkeilyalueen hoito- ja käyttösuunnitelma. 120 s.
- No 134 Jalkanen, T. & Mussaari, M. 2016: Selkämeren kansallispuiston luonnonhoidon yleissuunnitelma. 81 s.
- No 135 Uusiniitty-Kivimäki, M. (toim.) 2016: Selkämeren helmet – Selkämeren kehittämisen käsikirja 2015–2025. 142 s.
- No 136 Metsähallitus 2016: Etelä-Konneveden kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma. 122 s.
- No 137 Metsähallitus 2016: Lauhanvuoren kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma. 114 s.

ISSN 1796-2943
ISBN 978-952-295-130-4 (pdf)

julkaisut.metsa.fi